

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 27 (703) • 1963 m. LIEPOS — JULY — mėn. 4 d. • 10¢ • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

Vienijanti dvasia

Ilgai gyvenom skaldymosi atmosferoje. Visose srityse buvo siekiama kaip galint didesnės nepriklausomybės netik tautinė valstybinė, bet ir individualinė prasme. Net religinės bendruomenės nebuvo laisvos nuo tos atmosferos. Ir jose buvo išsilačiusi skaldymosi dvasia: kūrėsi viena grupė po kitos ir vis prieš ką nors kovojo, nors išpažino tą patį Dievą. Tuo pačiu keliu ėjo ir paskiri žmonės. Jie brangino pamiltas sau artimas idėjas, telkėsi apie jas, bet su kitų idėjų išpažinėjais sunkiai rasdavo kalbą. Kitos idėjos žmogus atradė ir tolimas, ir svetimas, ir nepriimtinas. Tokių žmonių susitikimas buvo panašus į plaukiančius laivus priešingą kryptimi — jie priartėja, bet nesusitinka. Tai ypač buvo ryšku politiniame gyvenime, kuriame vyravo partijos. Iš esmės, jos yra demokratinio valstybinio gyvenimo dalis, atliekanti reikalingas funkcijas. Jeigu partijos nebūtų reikalingos, jos ir neegzistuos. Bet antra vertus, gyvenimo patirtis rodo, kad politinės partijos i tautos ir valstybės gyvenimą įneša daug skaldymosi dvasios. Užtat pvz. britų demokratinei sistemai ir siekiamam dviejų partijų vyravimui, kur viena atsveria bei kontroliuoja kita. Tuo būdu išvengiama skaldymosi. Bet ten, kur atsiranda daug partijų, išsivysta perdidelis susiskaldymas, kurio niekas nebeatsveria.

Lietuviškame gyvenime ir mes neišvengėm bendrųjų europinio gyvenimo ydų. Skaldymosi dvasia ir mus buvo giliai pasiekusi. Ją išsinešė ir užsienius ir vis dar gyvename senojo palikimo. Prie to dar prisidėjo individualiniai susiskaldymai, kurie padėties anapilot nepalengvino. Susidarė nelemta inercija, nejučiomis sklaidanti mus ir visas puses. Pasidėjimų netrūko nei spaudoje, nei susirinkimuose, nei privačiose susėose, bet ryškesnės vienijančios iniciatyvos nebuvo matyti. Tik pastaruoju metu atmosfera pradėjo keistis ir gerąją pusę. Visoj išeivijoj jaučiamas tam tikras stabtelėjimas ties klausimu: quo vadis — kur eini, tiksliau tariant, kur einame? Slinkimas ir vis didesnį susiskaldymą ypač tokiu metu, kai didžioji politika yra pasukusi mūsų bylai nepalankia linkme, pasirodė per daug pavojingas. Tokiu metu reikia jungtis visu frontu arba lengvapėdiškai įžengti į sunykimo procesą. Be to, mus veikia ir bendroji dabartinės nuotaika. Tiek Europoj, tiek Amerikoj pastaraisiais metais pasigirdo nebe skaldymosi, bet jungimosi idėjos, nebe didėjančios nepriklausomybės, o tarpusavės priklausomybės. Ta pačia linkme padvelkė ir popiežiaus Jono XXIII vienijanti dvasia, kuri neliko be įtakos ir mums.

Tokioj naujoj atmosferoj turėtų persiorientuoti ir visos mūsų išeivijos nusiteikimas. Iš skaldymosi i vienijamą! Pirmiausia, ši nauja orientacija turėtų palieti vadovaujančius asmenis, nes jie skaldymosi dvasios yra daugiausia palietę. Viršūnių skilimas pasiekė net mūsų išeivijos liemenį, tad pastarojo atitiesimas priklausau nuo viršūnių suglaudymo. Reikia pasidžiaugti, kad pastangų šia linkme jau yra. Atrodo, kad jų dėka iš skaldymosi proceso sukama i vienijimosi linkme. Paskatas eina iš Lietuvių Bendruomenės, per kurią reikiama plačiosios visuomenės nuotaikos. Kaip matyti iš spaudos informacijų, eina pasitarimai tarp politinių grupių, kurios jau pradeda rasti bendrą kalbą. Reikia tikėtis, kad jos, radusios bendrą kalbą, ras ir bendrą darbą. Bet jeigu jos ir ši kartą nepajėgės pralaužti skaldymosi linijos, turės pasirašyti savo pasmerkimo aktą. Visuomenė jau nebegali toleruoti tokio nepateisinamo skaldymosi bei nekoordinuoto veikimo kaip ligi šiol. Labai galimas daktas, kad šitoks visuomenės lūkestis ir net reikalavimas pasireikš per pasaulio lietuvių seimą Toronte šią vasarą. Vienijanti dvasia pradeda skleistis visoj išeivijoj, ir jeigu jos vadovaujantys asmenys ją paneigs, paneigs ir patys save. Pr. G.

Kas naujo Kanadoje?

Nereikia vizų turistams. — Pi lietybės ir imigracijos min. Guy Favreau paskelbė, kad jau užbaigtos derybos ir 3 mėnesių vėšnagėi i Kanadą be įvažiavimo vizų bus įsileidžiami Austrijos, Šveicarijos ir Lichtenšteino piliečiai. Panašiomis lengvatomis jau nuo seniau naudojasi Airijos, JAV, Islandijos, Danijos, Suomijos, Norvegijos, Belgijos, Liuksemburgo, Olandijos ir Švedijos gyventojai. Įvažiavimo vizos taipogi nereikalingos Šiaurės, Pietų ir Centro Amerikoje bei jų pakrančių salose gimusiems asmenims, jeigu jie tiesiai vyksta Kanadon. Vizų pašalinimo m kryptimi bus veikiami ir toliau, kad lengvatomis galėtų pasinaudoti didesnis pasaulio gyventojų skaičius.

Nepatikimi sovietų ambasados tarnautojai dažnai yra paprašomi išvykti iš Kanados, tačiau saugumo sumetimais tai neskelbiama spaudoje. Užs. reik. min. Martin pareiškė, kad praeityje tokių atvejų yra buvę daug, tačiau apie juos nebuvo skelbiama. Tai yra atsitikę ir su kitomis sovietinio bloko ambasadosmis Kanadoje, kur įtariamai snipai buvo vyriausybės paprašyti išvykti.

Senatvės pensijos numatomos padidinti iki \$75. Iki šiol senatvės pensija buvo \$65 mėn.

Vyriausybė įsteigė \$1 bil. investavimo bendrovę, kurion visi bus raginami investuoti ir tas kapitalas bus naudojamas kanadiškom firmom. Krašto pramonė pereina amerikiečių kontrolėn dėlto, kad patys kanadiečiai nerizikuoja investuoti ir turimus pinigus taupo.

Uranijaus pareikalavimui sumažėjus buvo pavoju, kad rei-

kės uždaryti dvi didžiausias uranijaus kasyklas Kanadoje — Elliot Lake ir Bancroft. Vyriausybė nutarė supirkti uranijų ir laikyti atsargoje, kol atsirast rinka užsienyje. Tuo bus išvengta bendrųjų padidėjimo.

Atominės bombos, pagal apsaugos min. P. Hellyer pareikšimą, bus artimiausiu laiku įvežtos Kanadon iš JAV ir laikomos 5 vietovėse netoli karinių įgulių.

Kanada dar vis įieško rinkų savo kvietims. Nuemus šiu metų derlių namoma turėti didelių kviečių perteklių. Eksportuojama užsienin 350 mil. bušelių, o Kanadoje sunaudojama tik 150 mil. bušelių.

Mokyklom baigus mokslo metus vėl kalbama apie didelį nuostį tokių, kurie rudėnį mokyklon nebeįėję. Tai yra viena didžiausių krašto problemų. Šiuo metu Kanadoje yra 346.000 bedarbių. Iš jų 50% yra jaunesni negu 21 metų ir 70% yra nepasiekę pradžios mokyklos 10-to skyriaus.

Prekybos min. M. Sharp, atidarant tarptautinę prekybos ir pramonės parodą Čikagoje, pareiškė, kad Kanada neprašo iš JAV jokių lengvatų, bet nori, kad prekyba būtų subalansuota. Iki šiol JAV perka iš Kanados žymiai mažiau, negu Kanada iš JAV. Ant daugelio Kanados eksporto gaminių JAV uždėda didelius muitus ir amerikiečių verslininkai visada kelia triukšmą atsisrads konkurencijai iš Kanados puses.

Advokatų nesąžiningumų pasi-taiko vis daugiau. Neseniai buvo sušnenduotas adv. Samuel Resnick iškeičiojęs savo klientu net \$250.000. Resnick paliko Kanadą ir apsigyveno Izraelyje.

Paulius VI iškilmingai vainikuotas

Birželio 30 d., apaštalo Pauliaus dieną, naujai išrinktasis popiežius Paulius VI — buvęs kardinolas G. Montini buvo iškilmingai vainikuotas Romoj šv. Petro aikštėje. Saulei leidžiantis, popiežius nešiojamame soste buvo atlydėtas iš Vatikano rūmų į aikštę. Tame garbės sužibėjime buvo įpintas, pagal seną paprotį, ir praeinamas motyvas. Net tris kartus visoj garbėj Paulius buvo priimtas, kad pasaulio garbė yra praeinanti. Apeigų vadovas, nešinas ilgu metaliniu kotu, ant kurio buvo pritvirtintas linų ar vatos pluoštas, priartėjo prie popiežiaus ir tarė: "Pater Sancte, sic transit gloria mundi" — Šv. Tėve, taip praeina pasaulio garbė. O popiežius Paulius VI susikaupusiu žvilgsniu sekė kaip linų pluoštas pavirto pelenais.

Pats vainikavimas įvyko prieš šv. Petro bazilikos. Saulei nusileidus popiežiaus sostas buvo apšviestas elektros šviesomis, taip kad 250.000 minia žmonių galėjo aiškiai jį sekti. Kardinolas A. Ottaviani, beveik aklas dijakonų kardinolų dekanas, uždėjo Pauliui VI ant galvos triušgštę tiją, reiškančią trejų popiežiaus galia: šventinti, mokyti, valdyti. Tuo momentu kardinolas tarė lotyniškai: "Priimki tiją, papuoštą trimis vainikais ir žinoki, kad esi kunigaikščių bei karalių Tėvas, žemės valdytojas ir vietininkas mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus, kuriam garbė ir šlovė tebūnie per amžius. Amen". Iškilminių pabaigą pranešė 500 Romos bažnyčių varpai. Popiežius kalbėjo 25 min. 9 kalbomis — lotynų, italų, prancūzų, anglų, vokiečių, ispr. ang., portugalų, lenkų ir rusų.

Jaunieji komunistai prieš senuosius

Jeigu viskas eis, kaip pramatyta, tai sekąnčių metų pavasarį Chruščiovas pagaliau išeis į kairę Skandinavijon. Oficialiai paskelbtame sovietų atsakyme nurodyta, jog Nikita dėkingai priėmė Švedijos vyriausybės atnaujintą pakvietimą, nes jam rūpi "pačiam susitikti su premjeru Erlanderiu bei kitais vadovaujančiais švedų asmenimis ir drauge susipažinti su švedų tautos gyvenimu ir darbu".

Chruščiovas — taip, propaganda — ne Paskelbtoji žinia spaudoje nesukėlė jokių ypatingų atgarsių. Atrodo, jog su mintim visų pakankamai susigventa, nors ir be entuziuzmo. Trumpuose komentaruose vienbalsiai pasisakoma, kad sovietų premjeras nenaudotų savo kelionės propagandos pareiškimams. Liberalinis "Uppsala Nya Tidningen" dienr. ta proga pabrėžė, jog tokiame oficialiam mandagumo vizitui, kuris pažymi taikios kaimynystės santykius, nereikia priskirti kitokios politinės reikšmės. Jeigu Chruščiovas nori susipažinti su švedų gyvenimu ir darbu, jis turės proga iš arti pamatyti, kaip veikia ir švediškoji demokratija. Tada, aišku, nepaveiks jo pažiūra, bet gal apšvies jį, jog mes nepasiduodame jo įtakai, rašo "UNT".

Rūgimas partijoj Tuo tarpu Maskvon išvyko senas švedų kompartijos vadas H. Hagberg. Kaikas šią kelionę sieja su partijos vidaus opozicija. Ilgesni laiką trukęs rūgimas pastaruoju metu prasisveržė ir pasiekė net viešumą. Pirmu žvilgsniu tatau atrodo senųjų ir jaunųjų kova.

Seniesiems partijos vadovams jaunieji prikiša visišką atitrūkimą nuo savo krašto darbininkijos nuotaikų. Sprendžiant iš jų raštų, kurio ištraukos pasiekė viešumą, labiausiai neigiamas reakcijos komunistinės sistemos atžvilgiu švedų darbininkų tarpe išsiskyrė Berlyno mūro siena. Nepaisydam tokių neigiamų nuotaikų ir teisingdama R. Vokietijos režimo liniją be jokių rezervų, kompar-

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoj

tijos vadovybė sudarė išpūdį, jog, susidarius atitinkamoms sąlygoms, ji nesivaržytų dirbtinėmis sienomis ir ginklo smurtu sukliudyti švedų piliečių teisę laisvai judėti... Dėl tos priežasties komunistai neteko tūkstančių balsų praeitų metų rinkimuose.

Prieš Ulbrichtą Kritikoje toliau sakoma, jog dėl šaltojo karo, ypač dėl įtampos tarp JAV ir sovietų, komunistiniai režimai jaučiasi priversti griebtis tokių priemonių, kurios neturintinės nieko bendro su "socializmo statyba", bet išplaukiančios tik iš esamos tarptautinės padėties. O kai tokios priemonės, dar improvizuojamos, tai neišvengiamai daromos klaidos ir nusikaltimai.

Netik švedų darbininkijos nuotaikos jaudina partijos opoziciją, kuri mato smunkantį savo prestižą aklame teisingame šaltojo karo priemonių. Pasimokė iš destalinizacijos nemalonių, pasisauliškai kelia klausimą, kaip iš viso rytdienos oficialioji komunistų istorija ims vertinti dabartinę Ulbrichto politiką? Negi ji išvengs tokio pervertinimo, koks ištiko Stalina sovietuose ar Rakosi Vengrijoje?

Kai neseniai Stockholme slapniai posėdžiavo švedų ir R. Vokietijos komunistų atstovai, tai pastarieji susilaukė tokių smarkių priekaištų, jog supykė paliko Švediją. Opozicija reikalauja, kad švedų komunistai uždarytų savo partinę mokyklą, kuri iki šiol veikė R. Vokietijoj. Bad Doberano mieste, netoli Rostocko. Girdi, tai esanti politinė klaida, nes švedų kompartija atseitje neturėsianti žandus iš tokiu kadru, kurie auklėjami dabar R. Vokietijoj vyraujančioj dvasioj.

Prieš slapta diplomatiją Drauge kritikuojama ir liešiolinė kompartijos praktika laikyti visišką paslaptį ryšius su užsienio "broliškomis partijomis",

neišskiriant nė sovietų kompartijos Skandinavijos biuro, iš kurio ateina visi potvarkiai. Opozicija pareikalavo centro komitetą imtis priemonių, kad būtų padarytas galas "slaptajai diplomatijai", kuri tuos santykius dengianti. Reikalaujama, jog būtų viešai informuojama apie partijos delegacijų keliones į užsienį, jų derybas ir susitarimus.

Tokie reikalavimai negali būti palankiai priimti partijos viršūnėje jau vien dėlto, kad drauge reikalaujama ir pačias viršūnes "atsinaujinti bei atsinaujinti".

"Dagens Nyheter" tvirtina, jog švedų kompartijos vadovybė šiuo metu stovinti prieš labai sunkų pasirinkimą. Iš vienos pusės nepasitenkinimas partijos viduje auga, opoziciniukų skaičius didėja, reikalauja padaryti atitinkamus nuolaidus. Tačiau, iš kitos pusės, nusileisti opozicijos reikalavimams — reikštų senajai gvardijai pasirašyti sau politinį ir partinį mirties sprendimą...

Tolyn nuo Maskvos! Galimas dalykas, jog kaip tik dėlto Maskva išsišaukė savo nuilnelius veteranus. Tačiau ir opozicija nesnaudžia. Maždaug tuo pačiu laiku jos atstovai lankėsi Kopenhagoje ir vedė pasitarimus su danų socialistinės liaudies partijos vadovu A. Larsenu, kuris jau turi tam tikrą patyrimą, kaip išsiplešti iš Maskvos pančių. Atrodo, jog ir švedų kompartijoj, bent vienoje jos dalyje, pamatytas noras atsipalaiduoti nuo Maskvos, nors toks mėginimas neabejotinai suksaldytų partiją, kuri ir taip nėra gausinga.

Protesto balsas Tenka paminėti dar vieną dalyką, kuris turi tam tikrą ryšį su rūgimo nuotaikomis. Tai tiesiog neįtikėtina, bet tikra. Birželio oradijoje, maždaug tuo pačiu metu, kai sovietai paskelbė mirties sprendimą buv. Lietuvos partizanui Pr. Prūselačiui, švedų jaunųjų komunistų ir kariuonių organizacijų vadai telegrama kreivėsi i Chruščiova ir jam pareiškė savo nuomonę, kad "mirties bausmė yra barbariška ir, be to, neveiksminga priemonė".

Savaitės įvykiai

TRYŠ DIDIEJI BANDO DARYTI ITAKOS BŪSIMOS EUROPOS POLITIKAI: KENNEDY, CHRUSČIOVAS, DE GAULLE. JAV prez. Kennedy aplankė eilę V. Europos kraštų, neišskiriant nė Berlyno, kur pabrėžė JAV solidarumą su laisvę ginančiomis tautomis ir V. Europa. Tą pačią užuominą jis pakartojo Airijos Dubline, kur priminė, kad airiai yra pavyzdys už laisvę kovojančiom tautom. Paskutinis prezidento sustojimas buvo Roma, kur tarėsi su Italijos prezidentu ir premjeru, taip pat — popiežiu Pauliu VI.

Nesnaudžia ir Prancūzijos prez. De Gaulle — jis organizuoja savo Europą, be JAV. Jo premjeras Pampidou lankėsi Romoj prez. Kennedy atvykimo išvakarėse ir bandė palenkiti Italiją savo pusėn, kad D. Britanija nebūtų išleista Bendrojon Europos Rinkon. Italija betgi tam nepritarė.

Ypač sujudo N. Chruščiovas: Kennedy įkandin atvyko i R. Berlyną stiprinti savo raudonųjų gretų, bei švesti Ulbrichto 70 metų amžiaus sukakties. Ta proga buvo suvažiavę ir satelitinii kraštų vadai, kurie tarėsi dėl bendros pozicijos prieš Kinijos kompartiją, kurią palaiko Albanija ir Rumunija. Chruščiovas tebesilaiko karingai ir siūlo net panaikinti Stalino laikais 1944 m. priimtą sovietinį himną. Vokietijos sujungimas, pasak jo, galimas tik sovietų padiktuotom sąlygom.

Egiptas nutraukė diplomatinis santykius su Portugalija. Egiptas yra viena iš devynių valstybių, vadovaujančių Afrikos kraštų nepriklausomybės kovoms.

Alžerijos premjeras Ben Bella yra beatodairinis diktatorius. Ir ši kartą tai įrodė įsakymas suminti buv. laikinės vyriausybės min. J. Sedou ir Tobai.

Kuboje vyksta nauji dalykai: birželio mėn. Kubos tremtiniai yra iškėlę saloje keliolika ginkluotų grupių po 20-30 žmonių, kurie išsiskirs po kraštą ir bandė rengtis sukilimui. Taip pat esą pristatomi ginklai didesniais kiekiais. JAV sluogsniai pareiškė, jei sukilimui Kuboje prasidėjus ten esantieji rusai pradės mąšinti, tai įsimašys ir JAV ginkluotos pajėgos. Tai oficialus JAV pareiškimas. Nesnaudžia ir Kubos komunistai: jų agentai dirba revoliucinį darbą kitose P. Amerikos valstybėse ir ten rengia revoliucijas. Tokių agentų jau yra sugauta Bolivijoj, Ekvadore, Venezueloj. Britų Gvijanoj jie dirba visai atvirai.

Spėjama, kad raudonoji Kinija ateinančiais mėnesiais jau sugebės išsprogdinti pirmąją atominę bombą. Tai būtų sensacija, kuri pakeistų visą dabartinių jėgų sistemą. Tuo nesidžiaugs ir Rusija.

EUROPOS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS

NAUJOS PATALPOS VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Birželio 22-23 d. įvyko reto gausumo Europos lietuvių suvažiavimas Vasario 16 gimnazijoj. Dalyvavo apie 700 tautiečių iš V. Vokietijos, Belgijos, Prancūzijos, Britanijos. Juos sutraukė keleriopa proga: sibirinių deportacijų, 1941 m. sukilimo sukakties, Joninės ir, svarbiausia, kertinio akmens pašventinimas naujosios gimnazijos patalpoms.

Vasario 16 gimnazija yra įsikūrusi gražioje, bet senose ir mažose seno dvaro patalpose. Kadangi jų neužteko, reikėjo pristatyti klasėms barakus, kuriuose ir teko mokyti jau nemažam skaičiui lietuvių. Po įtemptų pastangų pagaliau kr. valdybos paštangomis buvo surastos lėšos naujam 3 augstų pastatui, kuriam tilpo klasės, moksliniai kabinetai ir valgykla. Statyba kainuos 750.000 DM. Du trečdaliai tos sumos pažadėjo Fed. Vokietijos ir Baden-Wuertembergo prov. vyriausybės, o likusį trečdaliį teks surinkti iš lietuvių. Pradėtos statybos iškilmingai akta pirmasis pasirašė Fed. Vokietijos ministris Wolfgang Mischnick ir Baden-Wuertem. viceminist. Sepp Schwarz. Pastarasis dalyvavo kertinio akmens pašventinime ir atliko jo įmūrijimo apeigas, padedant kr. valdybos nariui A. Mariūno. Fr. Skerio ir J. Valiūno. Šventinimo apeigas atliko Freiburgo vyskupo pavestas prel. dr.

JAV ir Prancūzijos prezidentai lenktyniauja Vokietijoj dėl jos simpatijų. O Vokietija kalbėdama su abiem, kalbasi ir su Rusija. Aiškėja, kad Vokietija turi didelių užsimojimų: galimas dalykas, kad Vokietija susiderės su Rusija ir išspręs Vokietijos problemą sumokėdama sovietams reparacijų \$2,5 bil. Antra, Vokietija planuoja didelius prekių maius su Rytais. Tai tvirtina ir Vokietijos prez. Luebke savo neseniai pasakytų kalboj. Ko nesutvarkė vakarai, sutvarkys patys vokiečiai tiesioginiai su Rusija. Vakari ir vel bus pražioposoje norėdami nubauti Vokietiją padaiminu. Vokietija, pasekdama Ameriką, taip pat suorganizavo "taikos korpusą". Vokietija eina pagalbon, naujai susikūrusioms Afrikos valstybėms: Nigerijai padeda kurti aviaciją; Sudanui taiso radijo tinklą; Gvinėjai tiesia kelius; Malagasijai padeda organizuoti krantų policinę apsaugą ir t.t.

Chruščiovas Rusijos komunistų partijos centro komiteto posėdy puolė rašytoją Nekrasovą, kuris po kelionės Amerikoje parėšė savo knygoj kiek teisybės apie Ameriką. Jis pareiškė, kad "Amerikos komunistai esąs nepriimtinas. Amerikoj komunistai turi būti viskas bloga. "Partija turi nusikratyti tokiuos žmonėmis, kurie savo asmeninius išsivertimus stato augščiau partijos nusistatymo" — sako Nikita.

Maskva pareikalavo komunistinę Kiniją atšaukti tris jų Ambasados Maskvoje tarnautojus, kurie nusikalto rusiškam komunistui dalindami tekstą Kinijos vyriausybės rašto, pasiūsto Kremliui. Raštas yra uždraustas platinai Rusijoj. Su tais trimis turi išvažiuoti iš Rusijos ir dar du kiniečiai.

Europos Bendroji Rinka keičia muitų tarifus: visai eilei prekių muito tarifai sumažinami 10%. Pvz. V. Vokietijoj ir Italijoj gaminti automobiliai Prancūzijos vyriausybės bus apmuitinami tik 12%, tuo tarpu pradžioje buvo 32%. Tai pasunkina įvežimą iš kitur; yra susirūpinusi Amerika.

Beil, Heidelbergo dekanas. Iškilmei vadovavo gimn. dir. ir kr. valdybos vicep. kun. Br. Liubinas. Kalbas pasakė viceminist. Schwarz, VLIko vykd. tarybos narys dr. P. Karvelis, prel. Beil, sielovados dir. T. A. Bernatonis, evangeliku atstovas pastorius Schmidt, Lyon klubo pirm. Jost, Lamperttheimo miesto tarybos narys Schollmeyer ir šeiminkų vardu — kun. Br. Liubinas.

Šventėje dalyvavo VLIko VT pirm. J. Glemža, vyriausybės tarėjas Mock, Bonnos pabėgėlių ministerijos atstovas Schaar, amerikiečių pulk. McElwee, PLB Prancūzijos kr. valdybos pirm. kun. J. Petrosius, Belgijos LB kr. valdybos pirm. ponis Baltus, ML Tarybos pirm. E. Simonaitis, L. Raud. Kryžiaus pirm. J. Norkaitis, PLB Vokietijos kr. tarybos nariai Ona Boehm-Krutulytė, J. Venckus, V. Lenertas, dr. J. Norkaitis, J. Stanaitis ir kontrolės komisijos pirm. J. Barasas.

Mėnėdą daili gimnazijos sporto aikštėje išpildė mokyk. K. Motgaibio dirg. choras ir deklamatorij bei taut. šokių grupė, vad. mokytojos E. Tamošaitienės.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$9, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamai numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

Religiname gyvenime

• **Popiežiaus Jono XXIII-jo** epitafiga. Prieš ir po išrinkimo popiežiumi Jonas XXIII buvo pasirinkęs kaip savo epitafigą Malakio pranašystės antrą skyriaus sešta eilutę: "Tiesos ištisas buvo jo burnoje, ir neteisybės nerasta jo lūpose; taikoje ir teisybėje jis vaikščiojo su mumi ir atitraukė daugelį nuo neteisybės". Vatikano savaitraščio "Osservatore Della Domenica" tvirtinimu, jis tai išrašė ir savo dienoraštyje jau 1939 m., kai dar ėjo Apaštališkojo Delegato Turkijai ir Graikijai pareigas.

• **Mirusiojo popiežiaus atminimui** Roma ir Milanas, du didžiausi Italijos miestai, netrukus viešas miesto aikštės pavadinus Sv. Tėvo Jono XXIII vardu.
• **II Vatikano santaryba** naujojo popiežiaus Pauliaus VI potvarkiu antrajai sesijai susirinkus rugsėjo 29 d. Romoje. Manoma, kad ši santaryba užtruks ilgesnį laiką. Ankščiau buvo planuota ją pradėti rugsėjo 8 d. ir baigti apie Kalėdas.

• **Tikintieji skaičiai.** Sv. Tėvas Paulius VI perima valdytį Katalikų Bažnyčią kaip gausiausią tikinčiųjų bendruomenę pasaulyje — virš 558 milijonų narių. Sekanti gausiausia grupė — musulmonai su 434 milijonais narių. Katalikai savo skaičiumi viršija net ortodoksus — 137 milijonai — ir protestantus — 217 milijonų — sudėjus kartu.

• **Katalikybė Amerikoje.** Kun. H. Kwong, Tusingeno un-to teologijos fakulteto dekanas ir profesorius baigė savo aštuonių savaitių kelionę po JAV, kur įvairiose universitetuose ir suvažiavimuose turėjo progos išdėstyti savo naujas, o kartu net kontraversines mintis. Savo išpuodis apie Katalikų Bažnyčios padėtį JAV jis aprašė Tėvų jėzuitų leidžiamame savaitraštyje "America". Bendras vaizdas esąs džiuginantis. Ypač jis džiaugiasi gyvu susidomėjimu Bažnyčios vienybės reikalais bei konkrečiais darbais tos vienybės linkme. Centrinėje Europoje ekumeninis sąjūdis pradėjo reikštis daug ankščiau, bet taip pat ir Ispanijoje, Amerikoje savitu "amerikiečių" būdu, palyginti, trumpu laiku šis sąjūdis jau pasiekęs gražių rezultatų.

• **Filmų artistė vienuolyne.** Dolores Hart, 24 metų amžiaus filmų artistė, jau spėjusi patraukti žiūrovų ir kritikų dėmesį bei palankumą, birželio 12 d. įstojo kaip postulante į Regina Laudis vienuolyną Bethlehem, Conn. valstijoje. Vaidino eilę filmų, tarp kurių žymesnės roles turėjo sekanciuose: "Where the Boys are", "Lonelyhearts", "Francis of Assisi", "Lise", "Come Fly With Me". Jau nuo 1958 m. atlikdavo uždaras rekonstrukcijas. Dabartinis įstojimas į vienuolyną nelaikytinas skubiu pasikarščiavimu, bet pilnai apsvaistytu žygiu.

• **Krikštai Korėjoje.** Kalėdų, Velykų ir Marijos Dangun Pamėimo šventės Korėjoje atžymi-

mos masiniais konvertitų krikštais. Šiais metais Velykų sezono Korėjoje apkriztyta 19.650 asmenų, iš jų 14.000 konvertitų.
• **Katalikai protestantų suvažiavime.** Liepos mėn. nuo 12 iki 26 d. Montrealyje įvyks protestantų suvažiavimas "Faith and Order World Conference". Ši suvažiavimą organizuoja Pasaulio Protestantų Bažnyčių sąjunga. Vatikano krikščionių vienybės sekretorijatas ir ši suvažiavimą paskyrė 5 savo stebėtojų kunigus: Gofrey Diekmann, OSB iš JAV, Gregory Baum, OSB iš Kanados, Jan Groot iš Olandijos, George Tavad ir Bernard Lambert iš Prancūzijos.

• **Pašaukimai Venezueloje.** Aštuoni milijonų gyventojų Venezueloje darbuojasi tik 1.720 kunigų, kurių tik 470 yra vietiniai. Stengiantis surasti daugiau kandidatų ir kunigus, paskelbtas pašaukimų mėnuo.

• **Sventasis pašto ženkluose.** Portugalijoje paštas nutarė išleisti specialią pašto ženklų seriją paminėti 300 metų sukaktį nuo sv. Vincento Pauliečio mirties. Popiežius Leonas XIII šį šventąjį yra paskyręs visų pašalinių organizacijų bei grupių globėju.

• **Britanijos katalikų filmų centras.** Paskutiniui metu Anglijos ir Škotijos katalikų vyskupų bendru nutarimu sujungta iki šiol atskirai veikusios katalikų filmų, radio ir televizijos organizacijos į vieną bendrą centrą su pagrindinėm įstaigom Londone ir Glasgowe. Vyriausiu vadovu paskirtas Tėvas pranciškonas Agnėlis Andrew, kuris buvęs nuolatinis patarėjas BBC programose. Artimiausioje ateityje pramatyta pastatyti didžiulį filmų studiją Londono apylinkėse. **Paruošė**
Kornelijus Bučmys, OFM

STALINGRADAS

Aplinkui sprogėjančieji artilerijos sviediniai išmėtydavo jo pieštukus, bet gydytojas, nepaisydamas visų sunkumų, kiekvieną laisvą valandėlę praleisdavo prie Madonos paveikslu, kuris turėjo būti jo kalėdinė dovana sužeistiesiems. Dėl vietos stokos, norėdamas pajusti perspektyvą, gydytojas būdavo priverstas užsilipti ant dėžės ir į paveikslą žiūrėti iš viršaus. Paveikslas buvo užbaigtas prieš pačias Kalėdas. Kūčių vakarą gydytojo "meno studijoje" susirinko dalis medicinos personalo. Visi jie buvo nusteibinti Madona Stalingrado griuvėsiuose. Iš jų krūtinii išsiveržė Marijai skirtos giesmės žodžiai — "Skaisčiausioji..." Sovietinės artilerijos ugnis nutraukė rimties valandėlę. Lauke pasigirdo sužeistų ir mirstančių dejavimas.

GEDIMINAS GALVA

Europa šiame pokaryje

DAUGELIS BŪDŲ BANDYTA EUROPAI APJUNGTI, TACIAU TIK KAIKURIE SĖKMINGAI

Pokario svajonės

Karo suaktyvino metu buvo išnaikinti milijonai žmonių, sugriauti miestai ir sugniužintos mintys Europai apjungti. Pokario pradžia pasirodė esanti grėsminga ir nyki. Vokietiją palaužus, rusams buvo praveriti Europos platieji vartai ir vakarus. Veržla ir rytus sulaukė atoveiksmo — veržlos ir vakarus. Komunistinės sostinės Maskvos įtaka pasiekia net Europos centrą. Vėliau ji atraukia kariuomenę iš Austrijos, tačiau įsitvirtina Čekoslovakijoje.

Karo metu Coudenhove-Kalergi ir Don Luigi Sturzo politiniai šiečiai JAV bandė atgaivinti mirusį Pan-Europos sąjūdį, bet toliau tuščiažodžiavimu nenuzengė. Jean Monnet atsargiai siūlė surasti bendravimą ūkio srityje. Winston Churchill numatė Anglijos-Prancūzijos sąjungą, kurią Londonas turėtų sprendžianti žodį. Sunkiais pokario metais prancūzas René Maeyer siūlė de Gaulle sudaryti Prancūzijos sąjungą su Benelux — Belgija, Olandija ir Liuksemburgu. Vatikanas svajojo apie Europos katalikų vienybę — Belgijos, Italijos, Ispanijos, Portugalijos, Prancūzijos ir Vokietijos bendravimą. Šios ir daugelis kitų idėjų Europai apjungti net nebandyta įgyvendinti. Anuo metu daug svajota. Pati ryškiausia de Gaulle svajonė — apjungti galus, italus, rusus ir vokiečius. Neatrodė, kad šios svajonės jį būtų atsiskaisę ir nūnai, kai jis šneka apie Europą nuo Biskajos ligi Uralo.

Raudonoji rožė

Griuvėsiais nusėtoje Europoje bendravimas su komunistine Maskva buvo netik trumparegiškas, bet ir pavojingas. Pirmose Belgijos, Italijos ir Prancūzijos vyriausybės dalyvavo ir komunistai. Dar nenudžiuvus nekaltajam kraujui ant rusų durtuvų, jau komunistai įsikandė raudoną rožę, emė netik patys šokti gapak, bet ir šokdinti europiečius. 1945 m. rugsėjo mėn. Londone užsienio reikalų ministerių pasitarime prieš savo valią atliko išdavišką vaidmenį valstybės departamentų sekretorius James Byrnes, vykdamas F. D. Rooseveltto valią. Jis neprieštaravo Pabaltijai pavergimui ir leido Maskvai suprasti, kad praėjus dviems metams nuo karo, pabaigos visi amerikiečiai kariai bus atšaukti iš Europos. Tuo būdu anuomet JAV sustiprino sovietų imperializmą.

JAV neapdairiai politikai greitai buvo sumokėti grašiai. 1947 m. spalio 9 d. Maskvoje paskelbiamas vadinamas Ždanovo manifestas, kuris buvo aiškiai nukreiptas prieš amerikietiškojo imperializmą. Patylomis vykusio karo tapo vieša. Tačiau JAV visame pokario tarpsnyje nesugebėjo padaryti išvados ir vedė dvideivę politiką: prisiminė pavergtas tautas, nors jų pavergimui talkino ir įjėškojo glaudesnio sambūvio su pavergeju. Ši politika tęsiama ir nūnai.

Maskva netik, kelia naujas pavasars svastant atskirus klausimus pvz. Berlyno, bet siekia nuvilti vakarinę Europą. Sukūriami Rapackio ir kiti planai, bandoma primesti vakarinei Europai besaliskumo skydą, o šiuo metu sovietai nedviprasmiškai grasina Viduržemio jūros valstybėms, jei jos neatsisakytų branduolinių ginklų. Vakariečių vadovas — JAV bandė atskirti, tačiau europiečiuose kėlė nerimą jų politinis nepasitikimas, prieštaravimas ir jų daromi žygiai Europos klausimais kartais net nesitaurant tenyksių valstybių nusiteikimo.

Bandymų tarpsnis

JAV siekė atsparėns Europos, tačiau joms paklusios. Jos padėjo atskiroms valstybėms užsikurti atskirti ir 1947. VI. 5 valstybės sekretorius George Marshall paskelbė ūkinį planą netik Europai, bet ir sovietams atstatyti. Sovietai JAV paramos atsakė, o Čekoslovakijoje paskubino įvykdyti perversmą, kad ji neišjungtų vakariečių eilėn. JAV parama padėjo išspresti ūkinis klausimus, palengvino atsikurti, tačiau paliko atvirą politinį ir ūkinį valstybių santykiavimą. Europos valstybės darė pasitarimus atskirais klausimais: prekybos, pramonės, muitų rinkliavų, keitėjų judėjimo. 1948 m. sudarė net Europos ūkinę Bendruomenę, tačiau vis dar nebuvo rastas bendras stogas. Prancūzijos katalikai leido "Nouvelles Equipes Internationales". Vokietijos — Europa Bund, bet Europos bendravimo idėja skendo prieštaravimuose. Katalikai, protestantai, netikintieji, liberalai, socialistai kūrė skirtingus būsimos Europos planus. Kiekvienas sąjūdis bandė savaip atskirti netik Europos apjungimo tikslus, bet ir bendravimo būdus. Sunku nutylėti trečiąsias jėgas, kurios bandė sa-

Paruošė VYT. KASTYTIS

Dviejų kraugerių kova

Pasigriebeš pirmosios pagalbos dėžutę, gydytojas išskubėjo atlikti savo pareigas. Sužeistųjų tarpe jis rado draugą, kuris prieš keletą minučių, žiūrėdamas į Madoną, giedojų. "Skaisčiausioji". Sužeistasis buvo įneštas į gydytojo bunkerį. Gestančiomis akimis jis stebėjo vakarėms papuoštą Madonos paveikslą, nuo Madonos negalėjo atitraukti akių ir kiti sužeistieji, kol jų žvilgsnis uždegė šaltas mirties šešėlis. Gydytojo Madona jiems apvainikavo jų paskutines Kalėdas šioje ašaro pakalnėje — sviedinių duobėmis išraustuose Stalingrado griuvėsiuose...

Sviediniai ir maistas

Novo-Aleksiejevske buvo sukrautos maisto atsargos. Netoli nuo maisto stovėjo 60 statinių benzino, o kitoje maisto atsargų pusėje neatsargūs planuotojai išrikiavo artilerijos sviedinius ir rankines granatas. Padangėje besisukinėjęs sovietų lėktuvas, kurį dėl jo mažo greičio kareiviai buvo įpratę vadinti pakelės varna, išmetė bombą. Nelaimingu sutapimu bomba patalė ir benzino statines. Sprogstančios benzino statinės ugnimi užliejo maisto atsargas. Sandėlininkų ir duobės nuvių nuo karščio sprogimėti pradėjo artilerijos sviediniai. Tik po 24 valandų visuotinio sąmygio jie galėjo išlikti iš duobių, o tada juos pasitiko ištirpusio sniego deganti upė — maisto atsargas buvo sunaikinusi ugnis.

— Kur yra maisto atsargų sąrašas? — susirūpino sandėlių tvarkėsininkas.
Ugnies nepaliesi maisto atsargų sąrašai buvo rasti karininko palapinėje. Vokiečiams įprastu preciziškumu karininkas padarė sąrašą nuorašą ir visus nuostolius persiuntė savo korpuso štabui. Tuo tarpu tas pats karininkas prieš keletą dienų buvo atsiskaisęs išduoti maistą dešimčiai iš fronto grįžtančių vyrų.

— Kur yra jūsų dalinys?
— Caricoje.
— Iki Carikos tėra 18 mylių. Maistą jūs gausite savo dalinyje. Aš negaliu teliotis ir gaišti lai-

ko, išdavinėdamas tokius mažus kiekius. Į ką panašios pasidarytu mano atskaitomybės knygos?...

Pagal tas gražiai atrodančias knygas korpusas prarado 9.500 svarų sviesto, 11.600 kepalų duonos, 71 dežę kaulienos, tūkstantius deželių konservuotus žuvis ir kitų gėrybių. Salia maisto sukrautos benzinas, tiesa, nebuvo ištrauktas ir sąrašas, nes jį savo automobiliams buvo pasislėpę štabo karininkai.

Kas septynios sekundės miršta kareivis...

Didysis propagandos meistras dr. Goebbels Kalėdų švenčių progą visą Vokietijos radijo tinklą panaudojo ryšiai tarp kareivių ir civilių. Gražias kalbas ir melodingas maršų garsus Stalingrado apsupime esantieji kareiviai sutiko sarkastiška šypsena. Imtųjų skalėse jie lengvai galėjo rasti sovietinės radijo stotis, kur monotoniškas balsas gryną vokiečių kalba kartodavo:

— Kas septynios sekundės Rusijoje miršta vienas vokiečių kareivis!

Šį pranešimą palydėdavo laikrodžio tikėjimas, o po to vėl sekė dainelė patys monotoniški žodžiai...

Svencinių nuotaiką praskaidrino gandai:

— I Stalingradą įveža slaptus ginklus...

— Ispanija ir Kinija paskelbė karą sąjungininkams...

— Dvi šarvuotų armijos pradeda puolimą iš pietų pusės...

— Hitleris slapta lankėsi Stalingrade...

— "Grossdeutschland" divizija pasiekė Kalėdų ir jau baigia pralaužti apsupimo žiedą...

Estų advokato įstaiga
ADO PARK, L.L.B.
ADVOKATAS, NOTARAS
(barrister, solicitor)
97 EGLINTON AVE. E.
Kambarys 303 A
Toronto 12, Ont.
Telefonai:
įstaigos 483-4271 buto III 7-2017

LIETUVIAI SKAUTAI RENGIA SI JUBILEJINEI STOVYKLAI

Lietuvių Skautų Sąjungos 45 m. jubilėjinė stovykla įvyksta š. m. rugpjūčio 17 — rugsėjo 1 d. BSA stovyklavietėje Camp Child, Manomet, Mass., tel. CA 4-2080. Ši stovyklavietė, viena geriausių Atlanto rajone, yra netoli Cape Cod, kelios mylios nuo Atlanto vandenyno. Į ją suskris sesės ir broliai iš JAV ir Kanados.

Ne žodžiai lemia

Europos politinį apjungimą reikėjo atidėti. Ukis, siauras ūkinis bendravimas turėjo praskirti kelią politinio apjungimo pasitarimams. Pradžią padaryta 1950. V. 9. Anuometinis Prancūzijos užsienio reikalų ministras Robert Schuman, didelio proto vyras, Quai D'Orsay — užsienio reikalų ministerijos vadinamoje Laikrodžių salėje, už didelio stalo, išore labiau panašus į universiteto profesorį kaip užsienio reikalų ministrą, prabilo kietais žodžiais: "Gana tuščiažodžiavimas, nes jau atėjo metas veikti". Didelio laikraštinių skaičiaus aki-vaizdoje buvo pakrikštytas labai keistas vaikas — Prancūzijos-Vokietijos anglies sąjunga. Netrukus ją pakeitė Europos Anglies ir Plieno Bendruomenė, kuri tebuvo valstybių užgirta tik keliems metams pralinkus. Ji kėlė abejones, ginčus, tačiau padėjo pagrindus 6 valstybių sąjungai. Europos karinis apjungimas liko neįgyvendintas, o politinis atidėtas. Teliko plėsti ūkinį bendravimą. Tuo tikslu 1954. XII. 2 Mesinoje, Sicilijoje, susirinko šešių valstybių atstovai pasitarti dėl platesnio ūkinio bendravimo. Ten darė įtakos prancūzas Jean Monnet ir pirmininkas belgas Paul Spaak. Mesinoje buvo padėti pamatai Europos ūkinei Bendruomenei, nors dėl jos kilo nuomonių skirtumas, kuris baigiamajame pranešime spaudai buvo nušlėptas. Nuo to meto bendravimas buvo spartinamas, veiklos apimtis išplesta, daug kartų susikirsta įvairiais klausimais, tačiau laimėta pažanga, kurios pavydi netik nedraugai, bet ir vakariečiai, negali jont pateikti.

KARINIŲ JUNTŲ KRAŠTAI

Ivyksta Haiti respublikoje — opozicionierių žudymas ir prezidento Fr. Duvalier atsiskykimas iš prezidentūros, jo kadencijai pasibaigus — charakteringi daugumai respublikų P. Amerikoje. Duvalier remiasi savo krašto ginkluotomis jėgomis, o kas P. Amerikoje remiasi armija, tas valdo kraštą be atodairos ir konstitucija.

Kartais ateina toks laikotarpis, jog rodo, kad juntų (tark "chuntų") epocha jau pasibaigus "juntų kontinentu". Prezidento J. F. Kennedy pagalbos programa P. Amerikai — jo "sąjunga pažangai remti" — žadino viltį, jog žmonių išrinktos vyriausybės perimsiančios diktatūrą vietas ir padarysiančios reikalingas reformas socialiniam gyvenime, bet realybė apvykė. Ryskiausias liberalas P. Amerikoje yra Venezuelos prezidentas Betancourt; jis JAV senatoriui Humfrey ir finansų sekretoriui Dillonui pasakė: "Jei kariuomenė išvis nepačius dar vienoje P. Amerikos valstybėje, dar užsilikę parlamentiniai režimai bus pasmerkti pražūčiai". JAV vyriausybė nelengva užimti aiškia poziciją, nes kairiųjų diktatūros yra aiškiai draugiškos Amerikai. Stai pvz. Argentinoje susidarė keista situacija: ten per rinkimus laimėjo peronistai, o jie yra JAV nedraugai. Proamerikinei Argentinos ginkluotųjų jėgų vadovybei teko rinkimus anuliuoti ir prezidentu padaryti JAV draugą Guido. Iš vienos pusės Vasingtonui reikėtų Argentinos juntą ir jos pastatytą prezidentą sveikinti, bet iš antros pusės rinkimų anuliavimas ir karinės juntos valdymas priešingas prez. J. F. Kennedy "progreso sąjungos" principams. Haiti prez. Fr. Duvalier jau seniai savo opoziciją naikina stalinškas metodais: suiminėja, kankina ir slapta žudo; jis yra mažiau savo režimo priešų nužėdęs negu Fidel Castro Kuboje, bet Duvalier savo diktatūrai nedideliu būdu išvengė, kaip Fidelis, jį jį gaudavo paskolų. Peru ir Gvatemala šiuo metu

yra karinių juntų valdomos. Nikaragvoje jau seniai valdžia yra Samosų šeimos rankose; Samosų šeimos, sakyti, dinastijos atstovai yra kariuomenės remiami ir laimi rinkimus. Palyginti su Haiti prez. Duvalier ir buvusiu Dominikonų respublikos diktatorium Trujillo, Samosų šeima yra humaniška. Kolumbijos situacija yra nelinksmą. Ją valdo konstitucinis, bet silpnas prezidentas Valencia. Jo kadencija baigiasi 1966 m., bet kasdieni laukiamas perversmo, kurį generolai rengia ir iš to paslapties nedaro.

JAV prezidento kabineto nariai ir patarėjai dar neužėmė aiškios pozicijos. Vieni iš jų mano, kad JAV turi užimti aiškiai neigiamą poziciją karinių diktatūrų atžvilgiu ir nutraukti pašalpa diktatūroms valstybėms, kiti mano, kad Vasingtonas turi užsimerkti ir kairiųjų nemalonių faktų P. Amerikoje nematyti, nes to reikalauja panamerikinio solidarumo interesai. J. Ghs.

Sovietų manevrai Baltijoje

"Daily Telegraph and Morning Post" birželio 4 d. paskelbė apie sovietų laivyno manevrus Baltijos jūroje, ties Karaliaučiaus — Kaliningrado srities krantais. Sovietai savo jūrinius "manevrus" tikrumoje vykdo tarptautiniuose vandenyse ir apie tai jie neinformavo nei švedų, nei danų įstaigų. Dienraštis teigia, kad sovietai netik lauko tarptautinius susitarimus, bet, savo tikslams naudodami Karaliaučiaus sritį, jie dar labiau sustiprina savo viešpatavimą Lietuvoje ir Latvijoje. Dienraštis dar nurodė, kad švedų ir danų žvejybos laivai apie sovietų manevrus pranešė savo viršininkams, o šie informavo švedų ir danų užsienio reik. ministerijas. Šiuo metu Karaliaučiaus sritis esanti pati svarbiausia sovietų laivyno operacijų bazė. Pusė vadinamo "kovos" laivyno toje srityje turi savo bazę, o likusieji laivai bazes turi Leningrade, Liepojoje ir Taline. Karo atveju tas kovos laivynas užblokuotų sąsaičių vandenį Baltijos jūroje. E.

mo: Varžybos bus paskelbtos LSB pastovyklėje.

Jūrų skautų pastovyklė šioje jubilejinėje stovykloje turės begalo geras, vargiai kur nors iki šiol turėtas stovyklavimo priemonės ir aplinkynes. Puikus, didelis ežeras su uostu, priplaukoms, maudyklėmis, stebėjimo bokštu ir dideliu skaičiumi irklinių pastatų. Tai įgalins praversti įvairią jūrinę-skautiškąją programą, kuri šiai pastovyklei specialiai sudaryta. Šios pastovyklės viršininku yra pakviestas patyres jūrų skautininkas ir numatyti keli instruktoriai. Visi jūrų skautai kviečiami gausiai dalyvauti jubilejinėje stovykloje ir nelaukiant registracijos pas LSB tuntininkus bei vietininkus. Visi jūrų skautai tėvai prašomi paraginti savo vaikus vykti į jubilejinę stovyklą bei sudaryti sąlygas. Brolybė mūsų visų šakų skautų tarpe gali išugdyti būvimas bei skautavimas kartu su kaitais broliais.

Oro skautų pastovyklė nėra atskirai pramatyta brolijos stovyklėje teritorijoje dėl permąšios LSB sakos narių skaičiaus.

Skautų vyčių pastovyklė, tikimasi bus gausi, kadangi stovyklavimas yra patogus dirbantiems ir skautams vyčiams yra nebaisūs atstumai. Šios pastovyklės viršininku rūpinasi LSB skautų vyčių skyriaus vedėjas. Skautų vyčių stovyklavimas bus priitaikinta juo specialiams uždaviniams ir stovyklavimas metu įvyks visuotinis LSB skautų vyčių sąskrydis, apie kurį bus paskelbta atskirai.

Laiku registruokimės! — Labai svarbu yra, kad visi į stovyklą vykstantieji broliai laiku užsiregistruotų pas savo atitinkamus vadovus. Svarbu yra, kad tuntiškai bei vietininkai laiku, kaip kad skelbta "Krivulėje", užsiregistruotų centrinėje jubilejinės stovyklavimosi vietoje. Visa registracija su mokesčiu siunčiama s. P. Molui, 72 Topsfield Circle, Shrewsbury, Mass. USA. Registracijos nuorašai siunčiami LSB VSP.

Visi LSB vadovai prašomi sekti lietu. periodinę spaudą, kurios skiltyse bus skelbiama jubilejinės stovyklavimosi informacija.

Budėkime!
J. S. Bronius Juodelis,
LSB pastovyklės vadovas

Laimė nelaimėje

Amerikiečių karo lakūnas leit. Cliff Judkins, virš Ramiojo vandenyno sugedus jo lėktuvui, iš 5.000 pėdų augščio išsoko su parasiutu. Parasiutas neišsiskleidė. Nelaimė stebėję draugai nesitėkėjo, kad jis išliktų gyvas. Tačiau į nelaimės vietą pasiūstas laivas lakūną rado gyvą. Jam buvo sulaužytas nugarkaulis, aplaužyti kaulai, bet, gydytojų nuomone, leitenanto gyvybei negresia pavojus. Automatiškai prisipūciančių gelbėjimosi liemenė samonės nustojusi lakūną 3 valandas išlaikė vandens paviršiuje, kol jį pasiekė laivo įgulos nariai.

Maskva. — "Izvestijų" red. Nikitos žentas, Adžubėjus puola sovietinius užsienio korespondentus, kad jie nemoka svetimų kalbų, rašiniuose mėgina daryti išvedžiojimus, primenantius buržuazinį objektyvumą, žinias semiasi iš užsienio spaudos puslapių, užuot pasinaudodavo savo pačių surinktais duomenimis.

Lietuviška vasarvietė BANGA

CAPE COD, Mass.
Great Marsh Rd.
CENTERVILLE, MASS.

- Prie Atlanto vandenyno, Golfo sruvės šildomo garsaus Craigville Beach.
- Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kuriuose patiems galima gamintis valgi.
- Skanus lietuviški valgiai.
- Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
- Svečiams be nuosavų automobilių — transportacija į ir iš paplūdimio.
- Vaikų priežiūra tėvams išvykus.
- Salia "Bangos" yra ežeras su viešu paplūdimiu. Žuvavimo mėgėjams yra laivelis.

Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:

A. PAKSTIENĖ
74 Alicia Rd., Boston 24, Mass, USA
Tel. AV 2-8046

po birželio 15 d. —
"Banga", Box 188, Centerville,
Cape Cod, Mass.
Tel. SP 5-4633

Ivairūs siuntiniai

i Lietuvą, Latviją,
Estiją, Ukrainą
ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame Jūsų sudarytus ir ap-
paprastu oro paštu draustus įvairius
siuntinius. Turime pardavinėti įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIVUAMAS MA-
SINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyvena ne Toronto, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio
siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mūsų
paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavi-
mas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas LE. 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki
7 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6686,
Ponia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

APATINIAI BALTINIAI --- KOJINĖS
MARŠKINIAI --- T-SHIRTS

Jaunimo aktualijos

Ką pasirinkti baigus 8-tą skyrių?

Viena svarbiausių problemų, su kuria susiduria aštuntokas yra — kokią programą pasirinkti pereinant į vidurinę mokyklą? Tai nėra lengvas dalykas, ypač kai daugelis vidurinių mokyklų Ontario provincijoje bando naują programą. Pastaroji yra suskirstyta į tris pagrindines šakas, kurios dar yra susmulkintos į aštuonis šakas. Kiekvienas moksleivis turėtų tiksliai sužinoti, ar vidurinė mokykla, kurią jis galvoja lankyti, yra tik akademinio pobūdžio, ar apima ir specialius dalykus, paruošiančius moksleivį praktiniam darbui. Tai svarbu tuo atveju, jei dėl vienokio ar kitokio priežasties pasiekimas augštojo mokslo nebūtų įmanomas.

Kiekvienam atveju moksleivis turėtų apsispręsti kokią darbą jis norėtų dirbti ateityje, kas jį labiausiai domina, kokias knygas jis mėgtų skaityti, apie ką jam patinka kalbėti bei diskutuoti. Šiuos dalykus jis turėtų aptarti su savo tėvais bei mokytojais. Labai dažnai jaunas moksleivis kuria didelius planus, bet nepajėgia pats pramatyti, kad dėl gabumų ar materialinių išteklių stokos šie planai nėra įmanomi įvykdyti.

Mokiniai, kurie neplanuoja praleisti daugelio metų prie knygų, o yra suinteresuoti kuo greičiau užsidirbti sau pragyvenimui, turėtų atkreipti dėmesį į taip vadinamą „Science, Technology, and Trades Branch“. Ši programa yra labai verta dėmesio todėl, kad ji paruošia mokinį vidurinėje mokykloje vienokiam ar kitokiam praktiniam darbui. Pagal pasirinkimą, ši programa gali trukti nuo 1 iki 5 metų. Be akademinių dalykų, yra dėstoma elektra, mechanika, spaudos technika, įvairūs metalo darbai, komercija ir daugelis kitų praktinių dalykų, paruošiančių savarankiškam gyvenimui.

Mokiniai, kurie domisi matematika, istorija, geografija, kalbomis bei literatūra, turėtų pasirinkti „Arts & Science Branch“. Daugelyje vidurinių mokyklų ir šioje šakoje yra galimybių mokytis specialiųjų dalykų, kaip muzikos, mašinraščio, technikos.

„Business and Commerce Branch“ apima penkių metų programą ir ruošia moksleivius įvairioms prekybos, verslo bei kitoms komercinio tipo profesijoms.

Kadangi nevisos vidurinės mokyklos apima šias tris pagrindines mokslo šakas, tad yra labai svarbu prieš pradėdami naujus mokslo metus, tiksliai sužinoti, kokie dalykai kur yra dėstomi.

Acū už dovanas!

Jos šypsenoje atsispindi visų augščiau mokslą baigusiujų nuotaikos. Nuotr. S. Dabkaus

Stikliukėlis mažutis...

Ne mes vieni taip galvojame!

Jau ne kartą buvo bandoma įrodinėti, kad vien jaunimas nėra kaltas už daugybę neregulių, įsikverbusių į tiek visos Kanados, tiek jaunųjų lietuvių tarpą. Ekspertai taip pat nurodo, kad iš esmės reikia netik jaunimui, bet ir vyresniajai kartai stipriai susirūpinti bepilnčiančiu alkoholiu, moraliniu pakrikimu bei perdėtu susidomėjimu priešiniga lytimi.

E. Brisbois, žymusis Kanados jaunimo žinovas, stebisi keistokais modernių šeimų papročiais bei pažiūromis, o ypač motinų dideliu susirūpinimu dėl jaunos dukros populiarumo berniuku tarpe ir atvirkščiai. Vienoje korencijoje jis juokdamasis šitaip išsireiškia: „Vienintelis dar likęs padaryti dalykas — rengti mišrius balius vaikų darželiu vaikams jų mokslo užbaigos proga“.

Dvasininkas ir sociologas A. Greeley, rašydamas vedybiniam žurnale „Marriage“, straipsnyje „Don't Push Them into Marriage“ sako, kad labai dažnai tėvai yra kalti dėl perankstyto vedybų. Jis nurodo, kad šie tėvai, besirūpindami savo vaikų

populiarumu ir jame matydami jų pasisekimą, peranksti stumia vaikus į mišrias draugystes ir tuo neišvengiamai stumia juos į ankstyvas vedybas, kurių rezultatai būna gana liūdni.“

Įdomių minčių šiuo reikalu davė Thomas Knott, jaunimo direktorius Toc Alpha konferencijoje, kuri buvo skirta alkoholio problemoms spręsti. Jis nurodė, kad du pagrindiniai veiksniai veda į girtuokliavimą, būtent, girtuokliavimo toleravimas viešose vietose ir namuose, ir socialinis spaudimas. Jis toliau nurodė, kad po ilgų tyrinėjimų yra nustatyta, jog 65,3% alkoholių pradėjo gerti tarp 15-19 metų amžiaus ir daugiausia dėlto, kad tokį pavyzdį matė namuose ir kiekviena žingsnyje, kur tik žiūrėsim banded „pasilinksminim“. Suaugusiųjų pavyzdys — visuomenės spaudimas esąs kaltas, kad pvz. Ontario prov. kasdien priaugia 18 alkoholių.

Kaip T. Knox nurodo, blogas pavyzdys šeimos, visuomenės, ir įvairių bendrovių skelbimai garsina jų gėralus skatinant jaunimą dėtis į girtuoklių eiles.

Paauglys

PRIEŠ „Going Steady“

Žmogaus paskirtis yra didinga ir laikas neapsakomai brangus. Jei tai pasistengsite įtikėti, jūs niekad daugiau nenuobodžiausite. Nemanykite, kad esate per jauni augtiems idealams, nes vėliau tapsite seniais ir nebepajėgėsite. Padėtis yra daugiau negu liūdina, kai jaunos mergaitės nežino savo vertės, sukryžiuotais pirštais svajoja ir laukia prie telefono kokio nors pakvietimo. Man nesuprantama, kur dingto tėvų atsakomybė, jei dukros eina su betkuo ir betkur. „Going

Steady“ rišasi su morale, todėl išmintingai padarysite pakludami Bažnyčios nurodymams.

Nepasiduokite tai vylingai, bet pražūtingai populiarumui minčiai. Plaukimas pasroviui yra negyvu žuvų savybė. Be to, žinokite, kad jūsų laimė ar nelaimė paliečia netik jus, bet ir jūsų artimuosius ir iš dalies visus žmones.

Visiškai sutinku su Klausutės padaryta išvada: visiems bendri jaunimo pobūviai!

J. Kaknevičius

Lietuvos vyskupijų valdytojai komunistinėje spaudoje

Komunistai jaučia, kad skaudžiausias prieštatas, daromas jų sistemai, yra religijos persekiojimas. Ir todėl savoje propagandoje, skirtoje užsieniui, visokiais būdais stengiasi paneigti religijos persekiojimo faktą ir parodyti, kad ten esanti religijos laisvė. Į šią propagandos akciją yra įjungiamos visų kraštų komunistų partijos, kurios turi tvirtinti ir teigti, kad Sovietų Sąjungoje nėra persekiojama religija. Tam tikslui laikas nuo laiko pasinčiant savo korespondentus, žurnalistus, kurie vietą turi patikrinti, parinkti faktų ir paskui juos kuo plačiausia paskleisti.

Italų žurnalistas Lietuvoje

Italijos komunistų partija, kuri pačioje Italijoje yra gana santūri, savo akcijoje prieš religiją ir K. Bažnyčią irgi įsijungia į darbą parodyti, kokia yra „religinė laisvė“ Sov. Sąjungoje. Todėl pasiūti žurnalistas daugiausia maišosi Lietuvoje. Jų pačių pastebėjimai, matytieji faktai skaitytų gal ir nelabai įtikintų, todėl stengiasi lankytis pas žymesnius dvasiškius ir iš jų lūpų išgirsti apie religinę padėtį Lietuvoje.

Neseniai Sov. Sąjungai garbinti skartame komunistų žurnale „Realta Sovietica“ š.m. birželio mėn. numeryje koresp. Giovanni Accascio rašo lankesnis Lietuvoje ir apklausinėjęs Lietuvos vyskupijų valdytojus. Charakteringas to straipsnio pavadinimas „koegzistencijos vyskupai“, kai tuo tarpu iš apklausinėtųjų tik vienas vysk. P. Maželis yra vyskupas. Iš pasisakymų ir pareiškimų negalime gauti pilno vaizdo, ką iš tiesų yra pasakę, nes yra žinomas komunistų sugebėjimas į pokalbininkų lūpas įdėti tai, kas iš anksto žinoma ir ko norima, kad būtų pasakyta.

Pas Tėsių valdytoją

Vysk. P. Maželis, paklaustas apie popiežiaus enciklikas „Mater et Magistra“ ir „Pacem in terris“, atsakė, kad Lietuvos dvasiškiai ir tikintieji netik pozityviai, bet ir su entuziazmu jas sutiko, dėlto, kad jos rodo, kaip Bažnyčia domisi socialiniu teisingumu, tautų su gyvenimu ir sugrąžina buvusius nusistatymus, skirstančius žmones pagal politinius įsitikinimus ir supranta dabartinę realybę, kurioje gyvename. Esą tik enciklikų turinys labai patikęs Lietuvos dvasiškiai netik dėl savo principų, kurių iš klusybės dvasiškiai turi laikytis, bet jos atitinka ir tuos principus, pagal kuriuos dabar dvasiškiai tenka gyventi. „Neabejoju, — kalbėjęs vyskupas, — kad daugelį enciklikos punktų galėtų pasirašyti bet kuris Sovietų pilietis, nepriklausomai nuo savo religinių įsitikinimų, pradedant pačiu Chruščiovu. Kad plačiau pasiskaidus enciklikų mintis, visose Lietuvos bažnyčiose buvo pasakyta visa eilė pamokslų“.

Pareiškimai apie santuokas ir santarpybą

Paklaustas, ką jisai supranta Bažnyčios sumoderninimu ir ar tai esanti jo asmeninė nuomonė, ar visų lietuvių kunigų, vyskupų atsakė, kad tai esanti netik visų kunigų, bet ir visų tikinčiųjų mintis. Kai ši Bažnyčios sumoderninimą bandė pavaizduoti pavyzdžiais, vysk. Maželis, atrodo, buvo nesuprastas ir netiksliai apsakotas. Esą vyskupas pareiškė, kad yra šeima, kurios išsiskyrusios ir sukūrusios naujas santuokas. Pagal religinius įsitikinimus, tai esanti netvarka, tačiau realybė yra tokia, kad turėtų būti sukurta išeitis ir jų pačių dvasinei ramybei ir jų vaikų gerovei. Todėl reikėtų surasti būdus panaikinti tokius, jau faktiniai įvykusių santuokos ryšius. „Lietuviai katalikai laukia šiam klausime santuokų reikalo, kad Bažnyčios Tėvai parodytų daugiau tolerancijos ir praplėstų motyvus, dėl kurių santuoka yra panaikinama“.

Nenorime tikėti, kad vysk. Maželis nežinotų Kat. Bažnyčios dok-

trinos apie krikščioniškos santuokos nesuardomumą.

Paklaustas, kaip jis vertina „dalyvavimą“ Vatikano santarpybos darbuose Kauno ir Vilniaus vyskupijų valdytojų, atsakė: „Nėra jokios abejonės, kad tas dalyvavimas buvo pozityvus, nors Bažnyčios įstatymai ir neleidė, kad jie aktyviau pasireikštų — tas ypač liečia Vilniaus valdytoją. Mano manymu, nors kan. Krivaitis nėra vyskupas, tačiau galėtų būti surastas būdas, kad ir jis aktyviau dalyvautų“.

Nemanome, kad vyskupiai Maželiui nebūtų žinomi Bažnyčios nuostatai apie susirinkimo dalyvius. Nors susirinkime dalyvavo kaip patarėjai bei stebėtojai ir ne vyskupai, tačiau ir juos parinko popiežius ir todėl be tokio parinkimo ir pakvietimo niekas neturi teisės dalyvauti.

Mažėja pašaukimai

Paklaustas, kaip yra su pašaukimais į kunigus Lietuvoje, kai visame pasaulyje jie yra sumažėję, atsakė, kad pašaukimų klausimas Lietuvoje labai aktualus: „Nors visos vietos seminarijoje yra užimtos, naujų kunigų neužtenka patenkinti mūsų reikalus. Yra faktas, kad jaunuoliai mažiau jaučia pašaukimo į kunigus. Tai yra mūsų laikų reiškinys“.

Palietęs šį klausimą vysk. Maželis, be abejonės, bus korespondentui pasakęs ir daugiau, būtent, kad vienintelę seminariją yra valdžios nustatytas 45 klierių kontingentas, kad per vargą ir I-ji kursą galima priimti vos penkis; taigi, nepasiekiamas nė kontingento ir seminarijoje galės būti tik 25 klierikai (po 5 klierikus kiekviename kurse) ir kad kasmet Lietuvoje išmiršta apie 25-30 kunigų.

Dėl religinės laisvės, aišku, kad vyskupas negalėjo kitaip pasakyti, kaip visur ir visada triūbijama, būtent: „Tiek dvasiškiai, tiek katalikai Sov. Sąjungoje, taigi ir Lietuvoje, turi pilną laisvę. Įsitikinimui užtenka aplankyti bet kurią dieną mūsų bažnyčias: jos pilnos tikinčiųjų. Nėra nei persekiojimų, nei areštuotų kunigų, kaip dažnai yra tvirtinama ir, kuo tikiau, šiandien niekas netiki“.

Gal vyskupui buvo nepatogu svetimšaliui žurnalistui parodyti tikrovę, nes jis tikriausiai žino ir skaičių ir vardu tu kunigų, kurie šiandien dar yra Sibire arba Lietuvos kalėjimuose (Račiūnas, Adomaitis, Balčiūnas, Svarinskas, Markevičius, Seskevičius, Burneikis ir kiti).

Vilniaus valdytojo pasisakymai

Apklaustinėti buvo Vilniaus ir Kauno arkivyskupijų valdytojai — kan. C. Krivaitis ir kan. J. Stankevičius, kurie korespondentui nuomone, buvo svarbūs dalyviai Bažnyčios santarpyboje. Juodu patvirtinę, kad popiežiaus enciklikų turinys yra labai pozityvus ir kad popiežiui Jonui XXIII suteiktoji Balzan premija už taiką esanti, kan. Krivaitis žodžiais, „įvertinimas visos Katalikų Bažnyčios veiklos“.

Vilniaus arkivyskupijos valdytojas Krivaitis, paklaustas, kaip vertinas Adžubę ir jo žmonos, Chruščiovo dukters Rados apsilankymą pas popiežių, atsakė: „Jo Sventenybė, popiežius Jono XXIII labai yra populiarus ir Sov. Sąjungoje. Jo Adžubėjui suteiktoji audiencia turėjo didelio atgarsio viešojoje opinijoje, ypač katalikų tarpe“.

Kauno valdytojas šnekiausias

Daugiausia prikalbėjo Kauno arkivyskupijos valdytojas kan. J. Stankevičius. Esą, „jei pasaulio taika yra svarbiausias mūsų laikų dalykas, tai popiežiaus suteiktoji audiencia Adžubei begaliniai prisidės prie pagerinimo santykių tarp Vatikano ir Sov. Sąjungos. Kas galėjo praieityje įsivaizduoti, kad popiežius ir Sov. Sąjungos ministeris pirmininkas vienas kitą suprastų. Šiandien dar neturime aiškių davinų, tačiau visai

nenustebčiau, jei vieną gražią dieną laikraščiuose rasčiau žinią, kad jau yra paskirti judvieji susitikimai data“.

Cia jau išlindo yla iš maišo. Ko siekiamas minėtų vizitų ir šitais neva pareiškimais, aiškiai matyti iš tikrų, ar i kan. Stankevičiaus lūpas įdėti, žodžiai.

Prieš tremtinius

Dar įdomiau, kaip kan. Stankevičius vertina savo padėtį. Esą Kat. Bažnyčios mintis ir linija yra tiek pasikeitusi, kad pagaliau yra įvertinta ir Lietuvos vyskupijų valdytojų užimtoji linija. Ji „prieš kiek laiko buvo beveik pasmerkta, sugestionuojant, kaip manau, tų egzių, kurie pretendavo Romoje atstovauti Lietuvos Bažnyčią“.

Kan. Stankevičius pasididžiavo, kad „Pirmą kartą 500 metų laikotarpyje po Konstancos, Tridento ir Vatikano I susirinkimų Lietuvos Kat. Bažnyčia yra reprezentuojama susirinkime. Pakvietimas dalyvauti susirinkime darbuose pripildė mane nuostaba ir džiaugsmu, tačiau nesuprantu, dėl ko tik man buvo suteikta galimybė dalyvauti aktyviai susirinkimo darbuose. Visą pergaltvą, man atrodo, kad nereikia atvesti prie laidos, jog tas apribojimas įvyko dėl spaudimo, kurį Vatikano sluogsniuose padarė tam tikri lietuvių pabėgėlių sluogsniai“.

Cia kan. Stankevičius bus bene perversinęs savo dalyvavimą vienuotinėje Bažnyčios santarpyboje patarėjo titulu. Jei jis galėjo su-

sirinkime dalyvauti, tai kaip tik dėka tų egzių, o ne dėl jo užimtos linijos Lietuvoje. Palyginus su kitais valdytojais, jis niekuo nėra nei geresnis, nei skirtingesnis. Jei būtų iš anksto žinota, kad Maskva neišleis į santarpybą vieno Lietuvos vyskupo, o atsisų vyskupų titulo neturintčius mirusių ar nušalintų vyskupų vietose pastatytus valdytojus, ir kan. Stankevičius būtų buvęs lygiai paliktas tokioje padėtyje, kaip ir kiti su juo drauge Romon atvykusieji.

Religijos „laisvė“

Apie religijos laisvę Lietuvoje kan. Stankevičius pagiedojo įprastinę giesmelę: „Jau septyniolika metų kaip esu Kauno valdytojas ir galiu pasakyti, kad galėčiau valdyti nesutikdamas mažiau-

sios kliūtis mano pareigoms išvaldžios pusės“.

Tuo pilnai tikime, nes gerai žinome, kad ir valdžia nesutiko reikiamos pasipriešinimo, beginant Bažnyčios teises, iš valdytojo pusės. Kad šiandien Lietuvos vyskupijų valdytojai yra propagandinis įrankis Maskvos rankose, matyti jau iš to, kad popiežiaus Jono XXIII laidotuvas buvo atsiųsti kaip Sovietų Sąjungos katalikų delegacija. Atvykę į Romą šiuo titulu, be abejonės, turėjo sutikti kliūčių savaiai misijai, nes šis Maskvos gestas aiškiai yra politinis, o popiežiui mirus, kardinolų kolegija vengia betkurio būdu angažuoti Sv. Sostą. Daug lengvesnė jų padėtis būtų buvusi tuo atveju, jei jie būtų atvykę kaip katalikiškos Lietuvos atstovai.

ELI

Laisvės radijas kalbėjo Pabaltijui

Radio Liberty informacija iš Niujorko praneša, kad birželio 14 d. savo programoje minėjo pabaltiečių deportacijas 1941 m. ir pabrėžė, kad komunistinis režimas Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje nesiliauja naikines tautas. Radio programoje, transliuotoj ir Pabaltijo kraštus, citavo estų ir latvių tremtinių gyv. S v e d i o j o protestą, ietiktą Jungt. Tautoms. Jame paminėta, kad sovietai deportavo Sibirą 500.000 gyventojų. Taip pat buvo paminėtas tremtinių prašymas JT iširti so-

vietinio kolonizmo metodus, kuriais buvo panaikintos žmogaus teisės, įvestas psichologinis teroras ir tautųdystė.

Laisvės radijas turi 13 galingų siųstuvų V. Vokietijoje, Ispanijoje ir 4 siųstuvus Formozoje. Jis yra girdimas tankiai apgyventose Sov. Sąjungos vietovėse, nežiūrint sovietų trukdymų. Jo pajėgumas — virš pusantro milijono vatų. Radio Liberty be pertraukos veikia nuo 1953 m. kovo 1 d. Jo adresas: 30 East 42nd Street, New York 17, N. Y.

Lietuvaitės debiutantes, kurios birželio 23 d. buvo pristatytos Čikagos Lietuvių Moterų klubo Gintaro baliuje South Shore Country klubo patalpose Čikagos lietuvių visuomenė. Žiūrint iš viršaus nuotraukoje matyti: Zita Marija Simutytė, Zitės ir muz. dr. Leonardo Simučio duktė; Miriam Diane Pilipauskaitė, Elzbieta ir dail. Jono Pilipauskų duktė; Teresė Nijolė Prunskytė, dr. Albinas Prunskienės duktė; Diane Josefina Ošinskytė, Viktorijos ir dr. Walterio Ošinskių duktė; Sharon Lee Remeikytė, Genovaitės ir Wilberto Remeikių duktė; Margarita Marija Rudytė, Marijos ir inž. Antano Rudzių duktė. Nuotr. V. Noreikos

Lietuvos ambasadoriai Čikagoje

JURGIS PETRASKEVICIUS

Tarp kitų lietuviškosios minties sklaidėjų ir Lietuvos propagatorių svetimšalių tarpe išskirtina vietą užima mūsų lietuviškoji studentija. Jie yra visu mūsų pasididžiavimas, nes jie yra būsimasis tautos elitas ir šiuo metu tas arodas, iš kurio savo laiku išaugs nauji šiaipus geležinės uždangos tautos vadai, iniciatoriai ir veikėjai tiek politinėse, tiek kultūrinėse, tiek ekonominėse ir ūkinėse arenose. Mums, kaip lietuviams, rūpi, kad mūsų nedidelė tauta būtų žinoma, girdima, pažįstama daugumai šio ir kitų kraštų gyventojų. Rūpi, kad netikėtai būtų žinomos jau padarytos didžiosios skriaudos, bet būtų geriamasi ir jos meninėmis išraiškomis, jos kūrybinėmis galiomis, jos kultūriniai kraučiai ir senolių palikimai, kaip kalba, pasakomis, dainomis, tautiniais šokiais. Siame bare lietuvių studentija jau gražiai reiškiasi.

Jaunimo Centro Studentų Ansamblis

Vienas iškiliausių taut. šokių vienietų Amerikoje neabejotinai yra Jaunimo Centro Studentų Ansamblis. Jis buvo įsteigtas prieš ketvirtą metų Jaunimo Centro Čikagoje dir. Tėvo J. Kubiliaus, SJ, rūpesčiu. Jam talkino kvalifikuota ir subtili tautinių šokių mokytoja, iš Anglijos atsikėlusį Leokadija Brazdienė, inž. Brazdžio žmona, kurie savo šeimoje jau augina net tris studentus. Šis ansamblis daugiausia koncertuoja svetimšaliams ir tuo būdu populiarina lietuvių ir Lietuvos vardą Amerikoje ir Kanados visuomenėse. Iki šiol jie yra ne kartą dalyvavę Čikagos un-to tautų festivalyje, rengiamame kasmet International House, atlikę programas Čikagos DePaul un-te; Urbanos un-te, Ill.; Toronte; Montrealyje; Clevelan-

Lietuviai pas švedus

Su šio ansamblio grupe šių eilučių autoriui teko dalyvauti sekmdienį, birželio 16 d., Švedų Dienoje, kuri įvyko švedų abstinėtų organizacijos Good Templos parke, Geneva, Ill., apie 35 mylios nuo Čikagos. Šioje Švedų Dienoje buvo labai spalvinga ir turtinga programa, kuri buvo pakartota du kartus: vieną kartą atvirame amfiteatre po medžiais, kur programos žiūrėjo apie 8.000 žmonių, o antrą kartą pikniku aikštelėje. Abu kartu dalyvavo ir mūsų ansamblio šokėjai. Amfiteatre, po švedų konsulo kalbos, švedis pasveikino susirinkusius švedijos karaliaus vardu, programos vedėjas lietuvių grupę pristatė kaip našliaičių grupę (orphan group), su kuriais švedų vadovai susipažinę paskutinio festivalio metu ir į juos įsimylėję... Mūsų

šokėjai savo šokius sušoko labai gerai ir susilaukė stiprių plojimų. O vėliau, kai pasirodė gausi švedų tautinių šokių trupė, patys švedai prisipažino, kad lietuvių išsidėlo buvo žymiai pranašesni. Teko klausytis atskirų švedų pasikalbėjimo, mūsų šokėjams šokant arenoje: „Juk tai jau beveik profesionalai!“ — išsitarė augstas šalia gražios moters stovįs vyriškis. O kitoje grupėje vienas kitiems pasitebėjo: „Tik pažiūrėk, kokios lieknos jų šokėjos. Gražūs žmonės tie lietuvių!“. Gerai ir skambiai per garsiakalbį akordeonu pritarė stud. A. Tričys. Puikus buvo ir pranešėjas stud. R. Tarvydis, kuris ir pats šokė ir pranešėdams publiką linksmino giedrų sąmojų, apibūdines kiekvieną šoki. O jau mūsų draubūzių gražumėlis! Neveltui jie mūsų dailininkės Tamošaitienės išaušti! Pagaliau, baigus mūsų šokių programą, visi žiūrovai mūsų pranešėjo pakviečiami į mūsų taut. šokių šventę. „Kur jis bus?“ — pasigirdo iš kelių pusių.

Sis pasirodymas laikytinas labai pavykusi. Iš kitos pusės, mūsų šokėjas jaunimas galėjo pasimokyti iš kultūringų švedų, kaip žiūrovai turi laikytis programos metu: ši publika po atviru dangumi netik nešukavo, nekalbėjo ir nevalkščiojo, bet ir nerūkė! Taip pat galima buvo pasigėrėti švara dailiai sutvarkytame švedų parke, kur piknikavo švedų šeimos: ant žolės nesimantė nė vieno popie-riuko.

Jaunimo Centro Studentų Ansamblio, būdamas toks puikus vienetas, tiek savo laiko akoduamas ir taip vykusiai atstovaudamas lietuviams įvairiose tarptautinėse arenose, be abejonės užsitarnauja žymiai didesnę lietuviškosios visuomenės paramos ir globos, negu šie iki šiol gauna.

MALONUS VASAROTOJAI,

Pranešame, kad OSTERVILLE MANOR, Inc. atidaroma birželio 24 d. Adresas: West Bay Road, Osterville, Cape Cod, Mass. Tel. GArden 8-6991. Savininko J. Kapočiaus namų adresas: 25 Barrington Rd., Dorchester 24, Mass. Tel. 282-2759.

Mūsų vasarvietę geriausiai atestuoja pas mus jau vasaroje svečiai: kas jau vieną kartą pas mus atostogavo, tas lieka nuolatiniu Manor vasarotoju.

Maloniai prašome kambarių užsakymus siųsti kaip galima anksčiau, kad mes galėtume patenkinti kiekvieno pageidavimus. Laukiame Jūsų užsakymų ir esame pasiruošę Jūs maloniai priimti.

Jūs J. Kapočius

UŽEIKITE APŽIŪRETI... mūsų naujų pavasarinį batelių

...elegantiškai pagamintų
...patogiam nešiojimui

mūsų specialybė
įvairaus pločio

C-EEE

Augliti ir svajinti
batelius. Smulči ir epikriti
galei. Naujaisios
pavasarinės mados.

Daugelis įvairių rūšių
vidutinių, pusiu žemais
ir žemais kulnais. Taip pat
moteriškai su raiščiais.

Dėmesio siunčiantiems siuntinius į Europą!
Atsinešusiems šį skelbimą speciali 10% nuolaida Bon-Ton batams
Taip pat VYRIŠKI BATAI įvairaus pločio.

Tik riki kreutė

830 Bloor W. (prie Shaw) • LE. 6-4093

PUOLAMAS V. UZDAVINYS

Nors leidinys apie Pirciupio tragediją jau pasirodęs seniau, tačiau tik dabar piktai pultas jo autorius Vincas Uzdavinys ir nepasirašęs brošiūros vertėjas ir rusų kalba. Lietuvių k. brošiūros jau pasirodė antrą kartą ir tai davė progą I. Rudui „Komj. Tiesoj“ 113 nr. pulti Uzdavinį. Dabar Uzdavinys, spaudoje reikiąs jau keliasdešimt metų, komjaunimo organe pavadintas „sužalėjusiu literatū“, o valst. politinės ir mokslinės literatūros leidykiai mestas žiaurus kaltinimas — tuo leidiniu leidykla išniekinusi žuvusiųjų Pirciupėje atminimą. E.

ANTIRELIGINĖ TAUTOSAKA

Neseniai išleistas savotiškas leidinys „Kunigai ir liaudies“. Jame sukaupti bdingesni antireliginiai ir antiklerikaliniai lietuvių tautosakos pavyzdžiai. Pasak Vilniaus radijo, knygoje esama nemaža „nuotaikingų“ antireliginių pasakų, humoristinių dainų, dar ir naujų giesmių bei pamokslų. Knygos medžiaga suskirstyta į septynis skyrius. Ši „mokslinė“ rinkinį paruošė ir išleido Mokslių akademija su vals. grožinės literatūros leidykla. E.

VAISTAŽOLĖS LIETUVIJOJE

GAMINAMOS NUO 1883 M.
Pagal Vilniaus radijo pranešimą, Lietuvos miškuose, pievose sužaliavę 22 augalai-vaistažolės. Jų esama 22 rūšių, o vaistažolių fabrikas Lietuvoje buvęs išteigtas dar 1883 m. Pagal radiją, tik pernai į kitas respublikas, užsienį iš Lietuvos tų vaistažolių buvo pasiųsta 27 tonos, o šiais metais ruošiamasi išsiųsti 49 tonas. Pagal bolševikinius planus, ligi 1970 m. tikimasi pagaminti vaistažolių kiekį pakelti net ligi 500 ir daugiau tonų. Į vaistažolių paruošimo darbą dabar kviečiami moksleiviai, pensininkai, namų šeimininkės ir kt. E.

PABALTJO GELEZINKELIAI

Prieš ketelį mėnesių buvo sudaryta Pabaltijo geležinkelio magistralė, kuriai vadovauja rusas N. Krasnobajevs. Pabaltijo geležinkelio sujungimas, jo nuomone, padės stiprinti ryšius tarp ekonominių Pabaltijo rajonų. Ypatinai svarbų vaidmenį geležinkelis turės savo tiesioginiu ryšiu su uostais — Talinu, Ryga, Ventspiliu, Liepoja, Klaipėda ir Kaliningradu. Siuose uostuose kasdien iškraunama 2.000 vagonų. Keleivinių vagonų remontas bus atliekamas Rygoje, o dyzelinių traukinių remontą žadama koncentruoti Vilniuje. Keleivinių patogumai planuojama įvesti tiesioginį susisiekimą tarp Pabaltijo respublikų sostinių. N. Krasnobajevs žada netgi parūpinti ištaigingesnius vagonus.

TANKLAIVIAI KLAIPĖDOJE
Klaipėdos uoste lankėsi Sovietų Sąjungos jūrų transporto ministras V. Bakajevs ir jo pavaduotojas J. Sa-

vinovas. Buvo aptartos priemonės uostui plėsti ir vystyti. Į Klaipėdą norima nukreipti anglies ir naftos eksportą. Todėl Klaipėdai bus priskirti didieji tanklaiviai — „Liepoja“, „Tukumas“, „Kaunas“, „Ventspilis“ ir kt. Jų bendras pajėgumas sieks 100.000 tonų naftos krovinių. Tanklaivų ilgų seimoms sekančiais metais Klaipėdoje ketinama pastatyti 490 butų.

VALAKAMPIAI ARTI, BET...

V. Vainutienė „Tiesos“ puslapyje pasakoja gamtą mylinčių vilniečių vergus. Kiekvieną sekmadienį tūkstantėji Vilniaus gyventojų nori išvažuoti į Valakampius, Žaliuosius ežerus ir Trakus. Tačiau kartais tenka praleisti 10 autobusų, kol pagaliau šiaip taip įlenki į vienuoliktąjį. Perkrautuose autobusuose keleivius išplauna dešimt minučių. Panaši istorija kartojasi, kai ateina laikas grįžti namo. Gamtoje sukaupia energiją išgauroja perkrautame autobuse pakeliui į namus...

KOMUNISTŲ VANDENTIEKIS

Naujai pastatytose Vilkiškių pastatuose išvedžioti vandentiekio vamzdžiai, bet... juose nėra vandens. Vietinio ūkio valdybos viršininkas Novikovas tiems, kurie ateina pasiskusti, į ausį pasako paslaptį: „Vandens pakankamai yra kaimyniniame kolchoze...“ Į kolchozą „Už taiką“ vilkiškičiai jau pramynę platų takelį. Kaikurie, turėdami polinkį į meno savivelką, dabar dainuoja: „Siuntė mane motinėle į kolchozą vandenilio...“

RENKAMA TAUTOSAKA

Tautosakos rinkimo ekspedicija buvo surengs Lietuvos Mokslių akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institutas. Utenos rajono Pakalnių, Sudeikių, Vyžuonų, Leliūnų ir Daugailių apylinkėse užrašyta ir juostas 2000 dainuojamosios ir pasakojamosios tautosakos kūrinių. Didžiausią indėlį davė J. Truputienė iš Kamislauskos, O. Zvirionienė iš Vyžuonų, E. Slapsienė iš Užpalių, J. Bertušis iš Seimyniškių ir A. Tamošiūnas iš Luknų tarybinio ūkio.

ANTIRELIGINĖ PROPAGANDA

„Komunizmo ryto“ kolchozo partinė organizacija ir rajono ateistų klubas Grudžių kultūros namuose surengtame vakare puole vietinį kunigą Edvardą Simską. Susirinkusiems kolchozininkams buvo irodinėjama, kad jis organizavo „banditų“ gaujas Ukmergės apylinkėje, buvo artimas Vilniuje nuteisto ir sušaudyto „buržuazinio nacionalisto žudiko“ Uselio draugas. Siam propagandiniam vakarui prisegta propagandinė etiketė — „Jie pralėjo nekalbą kraują“. Programos dalyviai nutylėjo, kad koks kaltinimas žymiai geriau tiktų Stalinui, Berijai ir kitiems jų bendradarbiams... —vkt—

KANADOS LIETUVIŲ FONDO ATSTOVU Hamiltone sutiko būti lietuvių organizacijų darbuotojas K. Mikšys, 18 Barton W. telf. JA 9-8583. Apie Kanados LF spaudoje jau buvo daug rašyta. Dėl jo didelės reikšmės ir reikalingumo niekas neabejoja. Tad pasikirkime bent vieną šimtą KLF ir tapkime jo nariais, kad mūsų indėlio procentas galėtų būti panaudotas tautinės kultūros bujimo reikalui. Visais Fondo reikalais kreiptis į paminėtą atstovą.

KULTŪROS FONDO ATSTOVU

Hamiltono paskirtas K. Mikšys, 152 Kensington Ave. South, telf. LI 54058.

KRASTO TARYBA PASIŪSTA 300

DOLERIŲ. — Dabartinė Bendr. vald. vykdydama vyriausio Kanados lietuvių organo — krasto tarybos nuostatus, pasiūntė 40% surinkto solidarumo įnašo. Iš viso Hamiltone ir jo apylinkėse surinkta \$703, kurio \$281, 20 priklauso K. T. Dar pridėti \$18,80, atsiškaiant dalinai iš seniau mūsų Bendr. užsilikusios skolos. Šita rinkliava buvo už 1962 m. Ji buvo pradėta po N. Metų ir užtruko ligi pavasario. Reikia pažymėti, kad kaikiurie mūsų tautiečiai kartu jau yra užsimokėję už 1963 m. Tai didelis savo tautinės pareigos neatidėjimo pavyzdys.

PRADĖDAME VASAROS ATOSTOGAS

— Beveik visos mūsų organizacijos jau turėjo paskutinius posėdžius užbaigdamas savo veiklos sezoną. Dabartinė aktualia yra stovyklavimas ir važinėjimas į Čikagą. Penktadienį išsiunčiame G. Breichmanienę su savo garsiuoju „Gyvaturo“ į Amerikos lietuvių sostinę tautinių šokių festivalin. Šiais metais, kaip ir ankščiau, stovyklas turi ateitininkai ir skautai. Ateitininkai — Wasagoje, Tėvų pranciškonų vasarvietėje, skautai — yra įsigiję naują stovyklavietę prie Huntsvilles. Abi stovyklos priima ir ne organizacijos narius. Kitas būrelis, kuris žada būti labai veiklus per vasarą, tai Alg. Barkausko vadovaujami „žuklautojai“.

Rudenį Bendruomenė, pasikvietusi taltkon Hamiltone naujai įsteigusia atgarsos karių sąjungą „Ramovė“, žada padaryti įspūdingą kariuomenės šventės minėjimą. Ateitininkai sen-draugiai per savo rengiamą literatū-

ATVIRUTĖS

SVEIKINTI
VARDINIŲ PROGA
GAUNAMOS

Sp. B-vė „Žiburiai“
941 Dundas St. W., Toronto 3.
Kaina 10 ct.

Iš po mano balanos

PIRMIEJI LIETUVIAI ANGLIAKASIAI AMERIKOJE

(Tesinys iš pr. nr.)

Sulenkėje lietuvių

Kiek gi pačių lietuvių būta? Apie tūkstantinę. Tik nevisi save lietuviškai laikė. Kaime ir dvare išaukštė drąsiai save lietuviškai laikė. Gi tie miesteliu, bažnytkaimiu kile lenkai vadinosi. Keista! Vienas brolis už Lietuvą galvą guldo kitas nuodardą nei žodžio lietuviškai nesužadęs. Jei vyras iš kaimo, o moteris iš miestelio ir lenkiškai vos susikalba, bet lenkė! Vadinasi, ir vyras lenkas! Net ir rimtesni vyrai su tokiais „lenkėmis“ susiėmę ilgai nei jos pusėn nusiviro. Tik kaikiurie išsilaukė. Daugumas paskui moterį nuėjo.

Trūko moterų

Lietuvės moterys vos kelios; veik visų vyrai, tik ką nuo caro kariuomenės pabėgę. Jauni, gražūs, vos pražydę Lietuvos berniukai. Sekmadieniais po Mišų, kai išsirikudavo eilėmis eidami namo, svetimtautės, o ypač airiukės, sukišė nosikes langan seile rijo. Kiekviena proga įieskojo pažinčių. Soko lietuviška polka. Bandė lietuviškai kalbėti. Užėdavo į lietuvių bažnyčią. Nekartą jų klebonas įbėgęs išvyrėdavo jas į savo bažnyčią. Prašydavo kun. Burbos, kad jas meškimui užpūdytų. Meškus, nepaprasto dydžio šuo, buvo apylinkėje žinomas kaip tikras sargas kun. Burbos sienų. Kas gyvas jam gerinosi. Vietiniai, neįveikdami ištarti Meškus, sakydavo „Mister“.

Anūdienu vyrai, o ypač airiai, mėgdavo tabaką kramtyti. Lietuvis vyrai tuo įpročiu netik kad neskubėjo persimilti, bet priešiną, jo raukėsi. Airių moters sakydavo: tai tikri bijūnai, palyginus su mūsų nuodėgūliais! Lietuviui vienok savaip galvojo. Į pagyrų barščius šaukšto nekėso. Jiems rūpėjo moteris, kuri gardžiai duoną kepta, baltai skalbiama, sūrį spaudžia, sviestą muša, blyną kepta, o ne ten kokia svetimtautė, tinginio pavėsyje susirietusi. Kai pasirodydavo tik ką iš Lietuvos atvykusi moteris, visa parapija su-bėgdavo kaip ant kermošaus. Jei neištekėjusi — jaunikiu kiek nori! Varžosi, barasi, mušasi, šaudosi kaip už koki aukso kalną. Jei ištekėjusi, žinių klausinėja.

Lietuvių niekino kuniga

1889 m. šv. Marijos lietuvių lenkų parapiją Plymouth, Pa., palieka kun. Varnagiris, o jo vie-

MORKUS

ton ateina kun. Burba. „Ir vėl lietuvis! Ir lenkiškai gerai nemoka! Nepasiduosim!“... Jie pat būti surinkę lenkai nieko ypatingo, nes kun. Burba iš tikrųjų lenkiškai nekaip kalbėjo. O dabar taip šnekoje tie patys Lietuvos miesteliu lietuvių. Kun. Burba tuo jau apsižiūrėjo, kad su tokiais pikliais pešdamasis toli nueis. Jis, o paskui ir kiti, jau gerokai kun. Varnagirio įsamoninti lietuvių, nutarė eiti savo keliu. Nusiperka patogų žemės sklypą, pastato tikrai lietuvišką ir gražią šv. Kazimiero bažnyčią, kurioje savaip gieda, savaip Dievą garbina, savaip apie ateities kelią galvoja... Rodės, daugiau nieko ir nereikia. Anaptil! Tyla laukė tik vėjo... Lietuvis, nuo amžių godžių kaimynų peštis išmokytas, kai neturi su kuo peštis, pats sau plaukus rauja... Keliolika šeimų, dr. Šliupo iškreiptų, netik parapiją palieka, bet ir prie kiekvienos progos kun. Burbai toliau ir plačiau žengti kenkia. Ir sakytų man: lenkai palikti mažumoje, veikia — net dulkės rūksta! Mokyklą atidaro. Choral dainuoja. Gyvenimas verda. Gi lietuvių: garsina prakalbas, parsikviečia Šliupą ir mokosi kaip sau plaukus rauti. Plaukus nusipešė, barzdas užsiauginę, caro lazda rankon paėmė garbina ne Lietuvą, kurią paliko, o tik savo tuščioj galvoj su-kurtąją.

Tokių „brolių“ elgesys kun. Burbai įvarė širdies priepuolį. Ne rusų, o tik savųjų širdymas, ne-kartą su skausmu širdyje ir ašara akyse, turėjo veikti. Kovo 29, 1898 m. nuo širdies smūgio mir-virsta. Labai iškilmingai, iš savo statytos bažnyčios, savo įgytuose kapuose priklaustas. Jo statyta bažnyčia 1900 m. sudėgė. Jo palikti kapai jau apleisti ir veikiai gyvenimo užmarštin slenka. Kai kas sako: pernėsim jo palaikus į tinkamesnę vietą. Tik kur tos vietos įieskoti eisi? Su parapijomis ir mūsų kapai nustoja lietuvių. Zarstyti jo pelenais svetimu dirvoną vargiai ir patsai kun. Burba norėtų. Kas dar blogiau: kasant velioniu duobę, iš šoko šaltinio vandens gysla. Už-tenkinti nepavyko. Medžio karšta veik į vandenį įmerkė. Po 64 metų vargiai jau ką atrastai.

Beliko tik paminklas

Kun. A. Burbos kapą atžymi kelių tūkstančių dolerių vertės, iš kiekiausio granito iškaltas paminklas. Po 64 metų atrodo kaip vakar pastatytas, išskyrus užrašą. Nūdienos priemonėmis būtų galima į nutrinti ir tinkamesnį užrašą. Bet tai visuomenės dalykas... Turtinga šeima į sau buvo užsisakiusi. Iš netyčių turtui sužlugus, neišgalejo užsimokėti. Kun. A. Milukas už suaukotas kelis šimtus dolerių į kun. A. Burbai atpirko. Kaip šiandien atmen-paminklo iškilme: kun. A. Milukas Mišias atšaukė; jam patar-nauju. Kun. A. Milukas, kun. J. Žilius, būrelis žmonių ir aš į kapus einam. Kun. A. Milukas kalba, apibūdinamas velionies gyvenimą. Iš mano rankų paėmęs krapylą, paminklą šventina. Tą įvykį laikau įžymiausiu, idiomiausiu savo gyvenime. Juk tik ką atvykusi iš Lietuvos vaiku teko būti įžymiausiu lietuvių tarpe, įžymiausiam lietuviui paminklą šventinant dalyvauti. Didesnės garbės nenoriu.

Ir kas būtų sakęs? Trylikai metų prasilinkus kun. Burbos įsteigton parapijon būvau paskirtas klebonu. Daug kartų kasdien per langą pažiūriu į jo kapą. Dažnai aplankau. Ir kiekvieną kartą grįžtu su pasiryžimu jo pradėtąjį darbą toliau tęsti. Dirvonas ketias ir sausas. Vos žagrė iš rankų neiš-trūksta ir noragas nenulūžta. Nėr laiko nei prakaitu nuo kaktos nubraukti. Bet ką darysi? Mūsų lietuvis, iš vergijos ištrūkęs, nemo-kytas, laisvės spindulio niekad nematęs, staiga jam suvitus pavlysta. Laisvė jam kaip mažam vaikui peilis — žaizda ar mirtis...

Nūdienos komunistų elgesys su dvasiškia man ne naujiena. Kun. Burba irgi tai jau matė ir ant savo sprando patyrė Amerikos laisvės nuo savo brolių lietuvių ir ne-va „gerų katalikų“.

Tokia buvo praeitis. Ateitin žvelgus, irgi nieko naujo nesima-to. Kelias į kun. Burbos kapą baig-gia grūti. Priėjimas kasdien darosi neprieinamais. Neulgiu matyt, ir visai pranyks. Jojo garbino atminimo sargyboje palie-ka tik šalto granito įspūdingas kryžius, bylojans sekančių amžių praeivius! Atsargiai! Cia atsigulė amžinam poilsiui tikras Lietuvos sūnus, nenuilstantis veikėjas — Amerikos lietuvių užtėjas — kun. Aleksandras Burba.

ros vakarą pirmą kartą Hamiltone rinks „Spaudos karalaitę“. Kitos organizacijos per vasaros atostogas, žinoma, suplanuos irgi ką nors ypatingo. K. M.

VAJUS TAUTOS NAMAMS 115 savaitėje davė \$1000 ir pasiekė \$117.000. Nuosirdžiausias aciū Zen. Bolskiui, kuris per Morkūnų dukrelės Rūtos krikštynas prie turimų Liet. Namuose \$1200 pridėjo dar tūkstantinę. Dideli lietuviški darbai randa ir didelių entuziastų! Priimkite dar kartą visų LN narių ir v-bos gražiausią aciū už nuosirdžiausius linkejimus Jūsų mašinų taisymo ir jų reikmenų prekybai.

PUIKIAS KRIKSTYNAS surengė Brigita ir Vytautas Morkūnai savo ant-rajai dukrelei Rūtai Elzbietai. Krikšto tėvais buvo Sal. Lukoševičiūtė ir Zen. Bolskis. Pakrikštyta lietuvių Ausros Vartų bažnyčioje. Turtingas vaiesis dideliu būriui svečių p. Morkūnai su-

Tillsonburg, Ont.

NUO ŠIRDIES SMŪGIO MİRĖ ST. VASILIŪNAS. — Birželio 21 d. netoli Tillsonburgo bevažuodamas savo sukežimui nuo širdies smūgio staiga mirė Vasil ūnas, kuris Kanadon atvyko per pirmąją pokarinę emigraciją. Liko našlė Pranė Vasilūnienė ir dukterys, kurios jau yra sukurusios savo šeimas. Abi dukteris išleido į mokslą; viena yra baigusi universitetą — teisininkė, o kita — gail. sesuo. Velionis buvo gražiai įsikūręs ir prisigyvenęs. Našlei pasiliko gražiai sutvarkytas tabako ūkis ir daug rūpelių netekus vyro, kuris ejo tik 59 metus ir jautėsi stiprus. St. Vasilūnas buvo kilęs nuo Panevėžio. Tegul būna jam lengva laisvos Kanados žemele!

TRŪKSTA LIETAUS TABAKUI. — Tarp Tillsonburgo, Delhi, Simcoe ir kitų vietovių čia yra daug įsikūrusių

Sault S. Marie, Ont.

RETAS SVEČIAS. — Birželio 12 d. mūsų mieste lankėsi J.E. vysk. V. Brizgys, kuris, pakeliui į jaunimo kongresą Hamiltone, praleido pusę dienos mūsų tautiečių tarpe. Šio reto ir garbingo svečio atsilankymas sutraukė rekordinį mūsų tautiečių skaičių.

Prieš suteikdamas savo palaiminimą Blessed Sacrament bažnyčioje susirinkusiems mūsų tautiečiams, Jo Eks-celencija pasakė ilgą labai patrijotišką ir įspūdingą pamokslą, kuriame buvo ypatingai išryškinta ir pabrėžta lietuviškumo bei lietuviybės išlaikymo svarba ir reikšmė, o didelė augštojo svečio kalbos dalis buvo skirta mūsų jaunosioms atžaloms.

Panašiomis temomis J.E. vyskupas V. Brizgys kalbėjo dar kartą bendros vakarienes metu New Marconi salėje, kur dalyvavo apie 60 mūsų tautiečių. Už mūsų koloniją kalbėjo ir padėkojo augstajam svečiui mūsų klebonas iš Sudburio atvykęs kun. A. Sebas.

J.E. vyskupo V. Brizgio pasitikti ir per Kanadą palydėti į mūsų miestą buvo atvykęs net iš Montrealo skirtojo tautos Kanados kapelionas mūsų kolonijai gerai pažįstamas kunigas St. Kulbis, S.J. Svečių priėmimo reikalus sklandžiai tvarkė apylinkės valdyba su M. Riuaka ir A. Vanagu priekyje, o pietūs buvo surengti Tautos Fondo igaliojimo P. Gaspero namuose.

Sio garbingo ir reto svečio vizitas mūsų mažoje kolonijoje buvo savotiškas moralės pakėlimas po neseniai įvykusio visų lietuvių vardo pažeminimo teisme. Tai buvo lyg atogrąžų lietus sausrų nuolintose prerijose... Tik dabar daugumai mūsų kolonijos tautiečių paaiškėjo, kodėl Lietuvos okupantai taip nekentėja vyskupo V. Brizgio. Tačiau, kaip matyti, jokios raudon-

Niagara pusiasalis

LIETUVIAI IR LATVIAI, padedant Pabaltiečių Federacijai, paminėjo birželio žiauriają tremtį ir masinį žudymą okupavus rusų komunistų šalis tautos 1940 m. Sis minėjimas buvo gana gausus. Jam vadovavo J. Langa. Prezidiumas buvo sudarytas iš Pabaltiečių Federacijos pirm. J. R. Simanavičiaus, latvių atstovo P. Vasarinis, Wellando ir St. Catharines B-nių pirmininkų. Įžanginę kalbą pasakė latvių atstovas P. Vasarinis, kuris, apibūdindamas minėjimo reikšmę, paprašė pager-

NOTARAS

ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.
savo įstaiga nuo liepos 1 dienos
perkėle
į naujas patalpas —
Turner Building (Suite 203)
21 Main St. East, Hamilton.
Telefonai palieka tie patys:
įstaigos: JA. 7-5575
namų — FU. 3-8928

ruošė savo dideliame name. Linkime mažajai Rūtelei gražiausios ateities! Sk. St.

KAZYS IR R. BUTKEVICIAI sek-madienį — birželio 23 d., netikėtai at-svėntė savo 15 metų vedybų sukaktį. Išklause šv. Mišias AV bažnyčioje, grį-žo su šeima į namus pietų ir poil-sių. P. Jurgutienės pastangom buvo slapta paruošta jų 15 metų vedybų sukaktis. Buvo pakviesti P. Butkevi-čių artimieji ir 3 val. po pietų, nežin-ant nieko p. Butkevičiaus, suvažia-vo apie jų rezidenciją Stone Church Road Hamiltone svečiai. Pamatę daugybę auto mašinų renkantis ties į namu, atrodo, buvo gerokai nusigau-dę. Suvažiuosiu šaukiu ponų rūpė-čių buvo greitai išietisti stalai ir ap-krauti visokiomis gėrybėmis, kurias buvo minėtos ponios paruošę ir atsi-vežę. Sukaktuviniukams buvo palinke-ta ilgiausių metų.

Dalyvis

lietuvių tabako augintojų. T a b a k o ūkis yra gana pelningas, jei neištin-ka nelaimė: šalnos, ledai, smarkios audros ir pan. O jų nelaimių sunku iš-vengti. Jau ir šiemet kaikam ledai padarė nuostolį. Be to, tabakui daug kenkia ir didelės sausros, ypač kai ta-bakas yra dar neužaugęs. Kai jis su-daro savo paūksmę, nėra taip baisu. Dabar kaip tik tabako augintojai lau-kia lietaus, nes tabakas yra gerokai padžiūvęs. Kaikiurie augintojai mano griežtis dirbtinio laistymo. Nors taba-kas yra dažnai pelningas ūkis, bet prie jo dirbti tenka labai sunkiai ir įtemptai. Ne tik 6 dienas, bet kartais ir sekmadieniais, todėl jiems kartais pamaldos būna vakarais po darbų. Lietuvių pasižymi dideliu darbštumu ir rūpestingumu ir daugelis iš jų yra gražiai įsikūrę ir prisigyvenę. Kl. G.

ju Lietuvos okupantų pastangos ir šmeižtai nesutrukdys sunkaus ir gar-bingo Jo Ekselencijos darbo paverg-tai mūsų tėvynei.

Palinkėsime garbingam svečiui kuo geriausios sveikatos ir išstvermės testi šią svarbią misiją, o taip pat nepa-miršti tolimo mūsų pasaulio užkampio ir pirmą progą pas mus vėl atsilankyti. Zemliokas

Vokietija

KUN. DR. J. AVIZAI, Miuncheno lietuvių kapelionui, buvo surengtas 25 m. kunigystės jubiliejus — iškilmė. Ar-me Schulswestern vienuolyne su-kaktuviniukas atlaikė padėkos pamal-das, o vokietis kun. J. Greinwald pasakė pamokslą. Giedojų vienuolyno cho-ras, solistai ir grojo orkestras. Vaisė-se dalyvavo daug žymių svečių iš Vo-kietijos ir Italijos. Sukaktuviniukas gavo daug sveikinimų ir dovanų. Padė-kos žodyje jis žadėjo ir toliau dalintis savo tautiečių likimu džiaugsme ir kan-cijoje.

VASARIO 16 GIMNAZIJŲ birželio 9 d. įvyko konfirmacijos iškilmė. Bu-vo konfirmuoti: Asta Gleimaitė, 6 kl., Rožė Steinbachaitė 4 kl., Algirdas Vėg-neris 4 kl., Petras Buracas 4 kl., Ona Pacevičiūtė 3 kl., Algirdas Pacevičius 3 kl. Apeigas atliko ev. kun. Urdžė. Konfirmacijai paruošė mokyt. Fr. Skė-rys. Vaisėse dalyvavo daug svečių, jų tarpe ir katalikų kunigai. Iškilmes ap-rašė A. Hermanas, 8 kl. mokinys.

J. VOSYLIUS atvyko iš Australijos dvejų metų atostogoms. Aplankė Gau-tingo sanatorijų besigydančius tautie-čius ir paliko dovanų. Žada aplanky-ti daugelį V. Europos kraštų, Kanada ir JAV.

Hamiltono šešta-dieninės mokyklos mokinii grupė, pasokusi „Lė-lių šoki“ v a i k ų kongrese. Šoki su-kūrė ir šokėjus paruošė mokytoja Ant. Mikšienė (vi-dury).

1963. VII. 7 d. 2:30 val. po pietų

ANTROJI JAV IR KANADOS LIETUVIŲ

INTERNATIONAL AMPHITHEATRE CHICAGO

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Filmų aktorė ROTA LEE-KILMONYTE, prancėja

BILETAI po 2, 3, 4, 5 ir 6 dolerių gausmė:
Čikagoje: Šventės būstinė — JAUNIMO CENTRE, 5620 So. Claremont Ave., Tel. 41-2248; VALDIS REAL ESTATE įstaigoje, 2458 West 89th St., Tel. RE 7-7282; Krautuvėse: Marginal, 2511 W. 69 St., Tel. PR 8-4583; Daina, 3321 So. Halsted St., Tel. CL 4-5665; J. Karvelis, 2715 W. 71st St., Tel. 471-1424; Royal Blue prekyba, 4359 So. Campbell Ave., Tel. BI 7-9475.
Cicero, Ill.: Delikat. kraut., 1425 So. 49th Ave., Tel. 652-8185.
Visose JAV ir Kanados Liet. Bendruomenės apylinkėse.
Pais: V. Grėbliūnas, 6941 So. Washtenaw Ave., Chicago, Tel. HE 4-2375.
JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės

Lietuviai pasaulyje

J A Valstybės

KUN. DR. T. NARBUTAS, „Lux Christi“ red. ir Dayton, Ohio, Liet. pa-rapijos klebonas, ryšium su jo nese-niai iš spaudos išėjusia naujausia kny-ga apie Marijos šventos Amerikos žemyn, buvo gražiai aprašytas „The Dayton Daily News“ birželio 15 d. laidoje: idėta knygos autorius didė-lė nuotrauka ir ilgelesnis straipsnis. Straipsnis išskeliamas ir Lietuvos kan-čios bolševikinėje okupacijoje.

LIETUVIŲ FONDAS nuolat papil-domas naujais įnašais. Paskutiniuoju laiku po \$160 įnešė „Pax Romana“ pirm. dr. P. V. Vyngantas, pažada-damas parama LF būsimiesiems pinig-niams vajams: P. Viščinis, „Laisvės varpo“, Naujosios Anglijos liet. kul-tūrinės radijo programos vedėjas, taip pat pažadėjo skirti dali laiko per jo vadovaujamą programą.

Venezuelos Liet. Savišalpos B-nės pirm. Z. Domeika pranešė laisku L. Fondo administracijai, jog pas juos padarytas nutarimas pravesti planin-gą vaju L. Fondo naudai Venezuelos lietuvių tarpe.

Hamiltono šešta-dieninės mokyklos mokinii grupė, pasokusi „Lė-lių šoki“ v a i k ų kongrese. Šoki su-kūrė ir šokėjus paruošė mokytoja Ant. Mikšienė (vi-dury).

Australija

MIRĖ A. A. JANUSKEVICIUS Ho-barte. Tautipaj gyvendamas buvo iš-gijęs namus. Mirė nepalikęs testa-mento. Ji pažinusię tvirtina, kad Ja-nuskevičius Kanadoje ar Amerikoje turis giminių, kurie galėtų gauti bent daly palikimo, kurį šio metu valdo Public Trustees įstaiga. Jei giminės neatsisauks, jo turtas teks Australi-jos valdžiai.

Britanija

BRITU-LIETUVIŲ TARYBA Lon-done ryšium su Baisiojo birželio su-kaktimis spaudai parengė specialią informaciją. Jos atspausa 1.500 egz. ir buvo išsiuntinėta visiems Britani-jos parlamentariams. Leidinys britų spaudai bei paskroms org-joms išsiuntinėtas pirmoje birželio mėn. pu-sėje.

„EUROPOS LIETUVIS“ paskelbė: „Suvedus pusmečio sąskaitas, paaiskė-jo, kad už „Europos Lietuvį“ ir Nidos Knygų Klubo leidinius tautiečiai yra skolingi svaro kraštuose apie 1900 svarų, o dolerio kraštuose — apie 3.500 dolerių.“

Po skelbimu — priduriama: „Kas tik skolingi, prašome susirūpinti ir išlygti sąskaitas, nes laikraštis ir knygos turi ir toliau eiti!“

Parnuokė Pr. Al.

Subolševikintas ir nubolševikintas lietuvių kalbos žodynas

ST. BARZDUKAS

Aštuonerių metų laiko tarpu susilaikėm dviejų lietuvių kalbos žodynų: vieną išleido okupuotos Lietuvos Valstybinės politinės ir mokslinės literatūros leidykla Vilniuje 1954 m., kitas pasirodė 1962 m. Čikagoje. Iš tikrųjų tai yra tas pats žodynas ir tuo pačiu vardu pavadintas — „Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“, tik pirmoji, vilniškė, jo laida subolševikinta, o antroji, čikagiškė, laida nubolševikinta. Pažvelkim iš arčiau į jas abi.

Diktatūriniai varžtai

„Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“ okupuotoje Lietuvoje rengė redakcinė kolegija, sudaryta iš geriausių mums pažįstamų žmonių: prof. J. Balčikonis, dabar profesorius padarytas K. Korsakas, J. Kabelka, J. Kuropas (atsak. redaktorius), A. Lyberis, K. Ulvydas. Jai talkino nemaža kitų žodyno darbininkų — N. Grišas, V. Bartusevičius, V. Galinis, Z. Jonikaitė, A. Kučinskaitė, A. Mockus, J. Paulauskas, J. Senkus, taip pat buvo kelio keliai atskirų sričių specialistų konsultantai.

Be to nebuvo savarankiški, nes diktatūrinę komunistų santvarkoj savarankiškų žmonių negali būti apskritai. Tai žinom iš savo patyrimo: kaip pastebi dr. Pr. Skardžius, rašydamas apie „Tarybinės kalbotyros teoriją ir praktiką“, šioj santvarkoj „nepažįstama jokia laisva kūryba, individualinė nuomonė, laisvas įvairių pažiūrų pasikeitimas, laisva, niekieno nevaržoma kritika“ (Aidų 1956 Nr. 3). Todėl, kaip „Pratarmė“ pasisako patys žodyno rengėjai, „žodyną redaguojant, atrenkant žodžius, charakterizuojant juos stilistiniu ir kitais požiriais, aiškinant žodžių reikšmes ir t.t., buvo vadovaujamasi marksizmo-leninizmo klasikų pasisakymais leksikos (kalbos žodžių visumos, žodyninės kalbos sudėties) — pastaba mūsų — St. B.) klausimais, ypač J. V. Stalino veikalais „Marksizmas ir kalbos mokslas“ (1954) ir „Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“ (1954).

Kad neatsirastų nukrypimų nuo šios „marksizmo-leninizmo“ linijos, buvo nuteita įprastiniu keliu. „Pratarmė“ apie jį sakoma: „Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Prezidiumo sudarytoji Vyriausioji redakcinė komisija (po Stalino minėtojo veikalo pasirodymo) parengė naują žodyno redagavimo instrukciją, pagal kurią pirmosios redakcijos rankraštis turėjo būti iš naujo perredaguotas.“

Be to ir buvo mažas komunistinės leksikografinės teorijos bei praktikos pritaikymui stropiai sekti iš Leningrado buvo atgabentas dar „žodyno politrukas“, prof. Borisas Larinas, kilimo ukrainietis, taip pat įtrauktas į redakcinę kolegiją sudėti. „Vadinasi, vieni lietuvių neįstengė (arba, geriau pasakius, komunistų vadovybė jiems nepatiko) sudaryti naują žodyno redagavimo instrukciją, pagal kurią pirmosios redakcijos rankraštis turėjo būti iš naujo perredaguotas.“

Be to ir buvo mažas komunistinės leksikografinės teorijos bei praktikos pritaikymui stropiai sekti iš Leningrado buvo atgabentas dar „žodyno politrukas“, prof. Borisas Larinas, kilimo ukrainietis, taip pat įtrauktas į redakcinę kolegiją sudėti. „Vadinasi, vieni lietuvių neįstengė (arba, geriau pasakius, komunistų vadovybė jiems nepatiko) sudaryti naują žodyno redagavimo instrukciją, pagal kurią pirmosios redakcijos rankraštis turėjo būti iš naujo perredaguotas.“

Žodyno pavadinimas

Kaip pastebi dr. A. Salys, jau trisdešimt su viršum metų lietuvių kalbininkų vartojama „bendrinių kalba“. Įsidėjo ją ir žodynas žodžiui „bendrinis“ iliustruoti. Bet j žodyno pavadinimą šis žodis negalėjo patekti, nes Lietuvoje dabar tebevartojamas rusiškas vertimas „bendratutinė kalba“ — „obsčėnarođnyj jazyk“. Patys rusai vartoja „sovremennyj ja-

(Bus daugiau)

Gyvenimas filmuose

SKIRTINGOS KARTOS

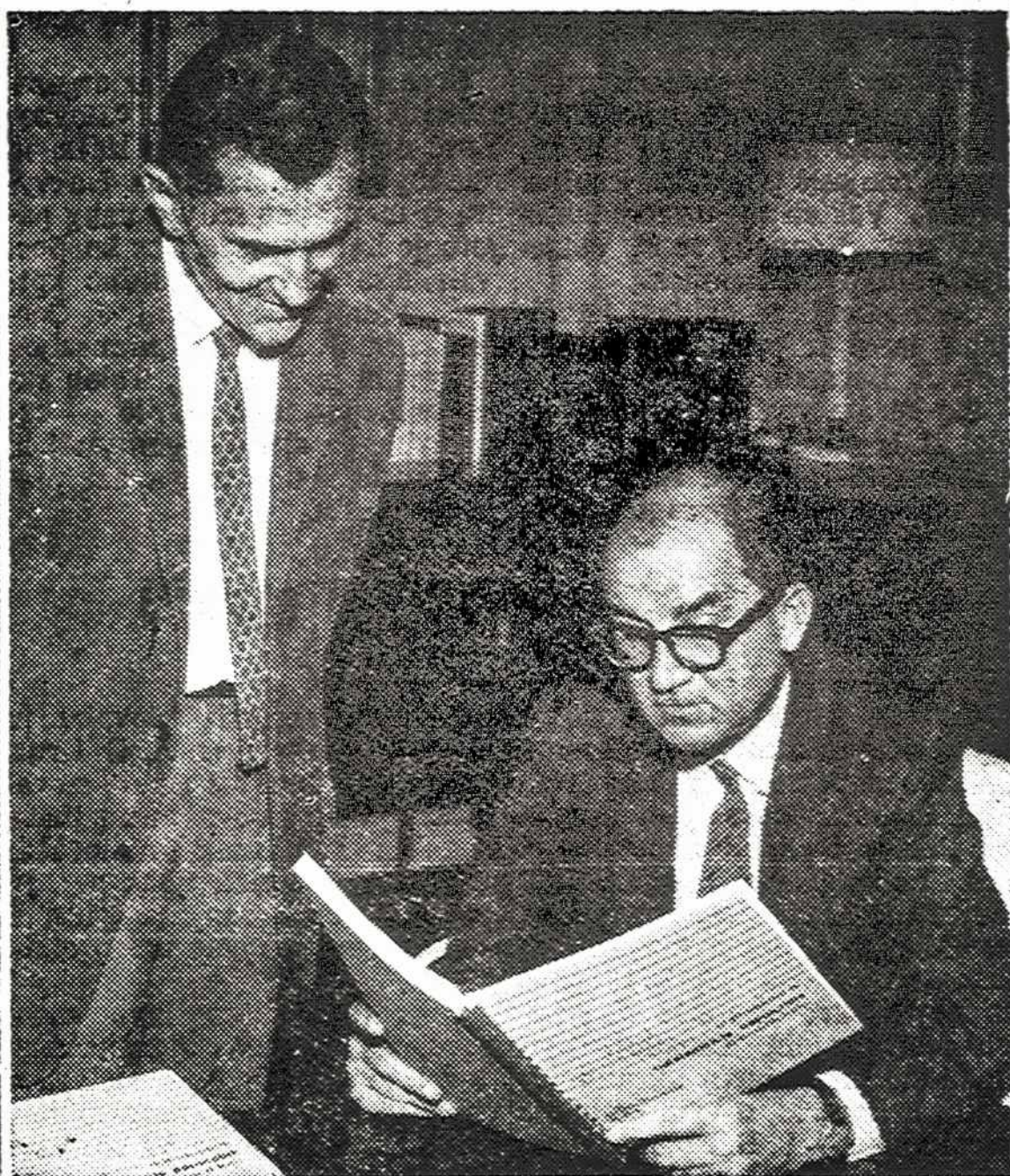
KORNELIJUS BUČMYS, OFM

Ilgą laiką su dideliu pasisekimu Broadway teatruose vaidinta Neil Simon komedija „Come Blow Your Horn“ sulaukė ir filminio pastatymo. Nežiūrint, kad filmas turi daug didesnes galimybes minčių ir įvykių perdavimui, šis pavykusios komedijos filminis pritaikymas laikytinas Bud Yorkino, naujasis filmas neviršija vidutinio amatininko pastangų lygio.

Turinys — vienas iš nesudėtingiausių. Pasitūrinčioje žydų Baker šeimoje birsta du sūnūs. Tėvas, rimtai užsiėmęs ir susirūpinęs sėkminga dirbtiniu vaisyne, stengiasi ir savo vyresnįjį sūnų įtraukti į šią sritį. Tačiau Alan tėvo prekybini skiriasi tik savo laiko nuotrupas, pats gyvendamas skrymū nuo tėvų, puošniame Manhattan bute, daugiausia laiko praleidamas klubuose su draugais ir draugėmis. Griežtoki tėvai sūniui nuolat prikaisto jo elgesį ir ragina vesti, bet šis nemanoma pradėti rimto gyvenimo. Jaunesnysis brolis Buddy, sulaukęs 21 metų amžiaus, palieka tėvus ir, kaip ir anksčiau besizavęs savo vyresniojo brolio laisva elgsena, atsiranda jo bute su savo lagaminėliu, pasiryžęs pas jį apsigyventi ir dalintis pusiau netik malonumais, bet ir išlaidomis. Alan jį aprenkia pagal paskutinę madą, supažindina su linksmu ir paviršutinišku klubų gyvenimu, pavesdamas net ir vieną iš savo draugų. Po eilės nesėkmių prekybiniame ir romantiniame gyvenime, Alan neva atsivėrė, nusprendžia vesti ir pradėti rimčiau žvelgti į gyvenimą. Tėvai džiaugiasi, bet bendra filmo išdava nieko gero nežada, nes butu ir visu paviršutinišku gyvenimu toliau naudosis jaunas brolis Buddy.

Lee J. Cobb ir Molly Picon tikrai puikiai vaidina besirūpinančių autoritetingų tėvų rolę. Ypač L. J. Cobb idomus savo komiškas išsireiškimas ir laikysena. Paviršutiniško, nerūpestingo Alan rolėje Frank Sinatra jaučia visai jaukiai ir patogiai. Kiek iš įvairių atsišiepimų tenka pastebėti, publikos labai šiltai priimtas naujokas ekrane Tony Bill, jauniojo brolio Buddy rolėje.

Filmas pagamintas Panavision metodu, filmuotas Eastman spalvota fotografija. Veiksmo eigose pasitaiko eilė komiškų situacijų bei išsireiškimų. Šiame filme nieko nebūtų galima rasti labai rekomenduotini. Filmas toleruotinas tik suaugusiųjų žiūrovų publikai.

Ontario prov. valdžios sekretorius ir pilietybės min. J. Yaremko su pilietybės ministerijos pareigūnu S. Dovidovich tikrina naują vadovėlį, kuris bus naudojamas anglų vasariniuose kursuose, rengiamuose pilietybės ministerijos. Kursai prasidės liepos 8 d. ir truks iki rugpjūčio 16 d. Pamokos bus dėstomos penkis vakarus ir savaitę 7.30-9.30 Toronto Central Technical School 275 Lippincott St. Priimami visokio amžiaus suaugę kursantai — pažengę ir pradedantieji. Kursai nemokami. Registracijos: 2, 3, 4 ir 5 d. Informacijos teikia: Citizenship Division, Room 167, Main Parliament Building, Toronto. Tel. 365-2285.

Romos radijas kalba į Lietuvą

Visi žinome, kad Lietuvai skirtingas transliacijas turi ir Amerikos Balsas, siunčiamos radijo laidos iš Vatikano, Romos, Madrido radijo stočių, bet tik labai mažai kas esame patys girdėję bent vieną šią transliaciją, išskyrus Amerikos Balsą, kurį girdėti, turint trumpųjų bangų radijo imtuvą, nesunku. Tuo tarpu europinės transliacijos čia sunkiau pagauti, nes perduodamos stotys savuosius signalus yra nukreipusios Lietuvos link ir šioje Atlanto pusėje girdimumas yra prastas, o, kaip kada, ypač nepalankiomis atmosferinėmis sąlygomis sušaučiant, net ir visiškai neįmanomas. Tad, tenka pasikliauti kitais šaltiniais, norint bent kiek patirti apie tu lietuviškųjų valandėlių turinį.

Kad perduodamos kasdienės bėgamosio meto žinios, aišku, niekas neabejoja, bet mums nemažai svarbu, kad krašte gyvenantieji būtų informuoti ir apie lietuviškąjį gyvenimą išeivijoje, mūsų kultūrinius pasireiškimus. Štai, teko gauti tekstą vienos lietuviškos transliacijos balandžio 14 d. iš Romos radijo stoties, kurios metu kraštas buvo supažindintas su laikr. VI. Mingėlos paruošta ir išleista žymaus Amerikos lietuvių veikėjo, rašytojo, publicisto ir kultūrininko kun. Antano Miluko monografija.

Pradžioje pasidžiaugia VI. Mingėlos brandžia veikla žurnalistikoje ir literatūrinės kūrybos darbe. Toliau kalbėta apie kun. A. Miluko asmenybę. Štai, per radiją paminėta, kad Lietuvos laisvės idealai pritraukė Antaną Miluką nuo pat jo jaunystės dienų, kai didžiųjų Lietuvos patriotų pasėta tautinio atgimimo sėkla pradėjo leisti jaunus lietuviškus diegus, gausindama susipratusių patriotų eiles. Tokių susipratusių lietuvių tarpe buvo ir jaunas klierikas A. Milukas, tada paskelbęs konstruktyvią savo veiklos programą: „Noriu būti lietuvis kunigas, bekunigaujant padėti pagerinti Lietuvos dvasinį ir medžiaginį būvį, iškariauti lietuviams laimės šioj žemėj ir išprašyti Dievą laimės po mirties — tai mano siekis; tikėjimas, meilė, mokslas, triūsas — tai mano poškis!“ Ši paskelbtoji Miluko programa ir buvo jo lietuviškosios veiklos pradžia.

Tu idealų jis laikėsi visą savo gyvenimą, kurį paskyrė išimtinai savosios tautos interesų gynimui.

Gediminas Pikė

Šį pavasarį baigė Waterloo universitetą teisę ir gavo bakalaurą laipsnį. Iškilmingas diplomų įteikimas įvyko gegužės 25 d. G. Pikė numatė teisės mokslus gilinti teisės fakultete Osgood Hall Toronte.

Jaunimo nuotaikos už geležines uždangos

Pasaulis dar prisimena, kad afrikiniai studentai nepakėlė bolševikinių gyvenimo sąlygų Bulgarijoje ir traukėsi išvykti į Vakarų. Zinių agentūros pranešė, kad Čekoslovakijoje baltieji studentai kėlė riaušius prieš afrikinius kolegas, kuriems vyriausybė duoda geresnes gyvenimo sąlygas negu saviesiems. Netik Afrikos negrų studentams nepakeliama sunku studijuoti Bulgarijoje, bet ir vietinis jaunimas, ypač studentai komunistinėse šalyse, rodo nepasitenkinimą esamomis gyvenimo sąlygomis. Pastaruoju metu sovietinėje spaudoje ėmė rodytis nepasitenkinimo balsai. Štai sovietinė spauda paskelbiamas toks jaunulio pareiškimas: „Esu apatiškas ir abejingas kupinas. Gyvenimas nėra labai idomus, ir tai yra nevienas mano, bet ir visų mano pažįstamų nuomonė.“ Tai yra 19 metų merginos viešas pareiškimas. O jaunas vyras skundėsi: „Jei jūs žinotumėt, kaip aš norėčiau pakeliauti. Juk gyvenimas Rusijoje toks nuostabus...“

Visi vakariečiai turistai Sov. Sąjungoje ir jos satelinėse kraštuose pastebėjo, kad visų pirma jaunimas domisi gyvenimu Vakaruose ir nepraleidžia progų nepasitenkinti pas svetimus turistus, kurių žodžius jie laiko visai patikimais. Vakarų autorių knygų maža už gelež. uždangos; komunistiniai laikraščiai, žurnalai nemenuoja reikiamą ypatingo valdžios leidimo, kuris net visoms bibliotekoms sunkiai duodamas. Mat, Komsomolo vadovo P. S. Pavlovo nuomone, „kaikurie iš mūsų jaunų žmonių rodo ypatingą entuziazmą vakariečių literatūrai.“ Vakariečių knygų yra didelė retybė už geležines uždangos, todėl jos labai idomos. Benjamin B. West pasakoja, kad į vieną sovietų universitetą kažkaip buvo išmuguliuotas pasaulinės politikos vadovu, kuriuo studentai taip domėjosi, jog net išsirasinėjo ištisus puslapius... Sovietų kompartijos organuose nuolat nusikandžiama, kad augstųjų mokyklų dėstytojai ir jų klau-

Kultūrinėje veikloje

TEV. DR. T. ŽIURAITIS, OP., yra bendradarbis vieno stambaus filosofinio veikalo: „Žmogus kaip asmenybė“ — „Der Mensch als Personlichkeit“, kurį leidžia Anton Pustet leidykla Miunchene. Iš spaudos veikalas išeis šio mėnesio pabaigoje. Jame dalyvauja apie 11 įvairių kraštų filosofų. Jame įdėtas T. Žiuraitis str. „Zur Problematik der Personlichkeit als kulturelles Integrationsmoment“.

DR. K. SRUOGA paskirtas Elgin, Ill., valstybinės ligoninės bibliotekos vedėju. Tos ligoninės laikraštis „Messenger“ gražiai aprašo dr. Sruoga, nurodymas, kad daktaras yra mokslo veikalo autorius, daug rašęs ekonomicinėmis temomis, redagavęs laikraštį ir t.t. K. Sruoga daktarą turi iš ekonomikos srities.

ADELAIDES MENO GALERIJOJE, Australijoje, įvyko idomi tapybos darbų paroda, kurioje iš 75 norimųjų dalyvauti buvo atrinkti tik 39. Į rinkinį skaičių pateko ir mūsų jaunas dailininkas V. Kapociūnas. Tačiau tuo dailininko pasiekimas dar nesibaigė.

Parodoje jo išstatytas autopoetretas buvo vienintelis, kurį iš parodos paviešlų nupirko Adelaidės meno galerija.

STEPAS KAIRYS, chemikas vaistininkas, yra koautorius dviejų mokslinių darbų, paskelbtų JAV mokslineje literatūroje 1963 m. pavasarį. Pirmasis darbas „Hidrosistearinių rūgščių gamyba iš komercinės olefinės rūgšties“, paskelbtas „Journal of the American Oil Chemists' Society“. Koautoriais yra W. O. Munnas, D. A. Manion ir Toronto un-to E. M. Meade. Šių produktų panaudojimas metalo licio druskų formoje gali turėti nemažos vertės augščiau temperatūrai atsparių tepalų gamyboje, pvz. sprausimams lėktuvams. Darbas buvo atliktas „Canada Packers“ tyrimo laboratorijoje, Toronte, panaudojant vietines žaliavas.

Antrasis darbas vardu „Trumpas grandies riebiųjų rūgščių fosfatidil-etanolaminai“ paskelbtas „Biochemistry“ žurnale. Koautoriais yra J. Maurukas ir C. V. Holand. Darbas atliktas Elyria Memorial Hospital tyrimų laboratorijoje, Elyrijoje, Ohio. Darbe aprašyti 3 nauji sintetiniai fosfolipidų grupės junginiai, kurie bus panaudoti biologinėms studijoms ryšium su arteriosklerozės problemomis.

Stepas Kairys, buv. Vilniaus un-to medicinos fakulteto adjunktas ir Palatijoje un-to associate profesorius, šiuo metu dirba kaip chemikas farmacinėje pramonėje.

JONAS STANYS ZMUIDŽINAS, Kalifornijos Technologijos Instituto teorinės fizikos ir matematikos daktaras, American Physical Society suvažiavime birželio 25 d. Buffalo skaitė paskaitą.

DAIL. J. RIMSOS darbų paroda buvo surengta gegužės 16 — birželio 5 d. Buenos Aires mieste. Ją aplankė daugelis argentiniečių ir kitų tautų intelektualų.

NAUJOJI DRAMOS TEATRO Vilniuje premjera — V. Rimkevičiaus pjesė „Ratas“ sukėlė plačią vertinimo spaudą. I. Litvinaitis „Tiesoje“ 133 nr. plačiai apžvelgė naujos pjesės turinį, aktorijų vaidybą, atrodė, nesužadėdamas, ar autorius buvo nukreipęs ugnį prieš vad. praeities atgyvenas ar prieš šios dienos bolševikėlio negalavimus. Veikalas sukėlė daug problemų, tačiau, pagal Litvinaitį, autorius su reikšmingu nesugebėjimu pateikti sprendimo. Dama teatre pastatė rež. Vyt. Cibiras, pagrind. vaidmenis atliko E. Pleškys ir H. Kurauskas, dar vaidino M. Rastekaitė, A. Radzevičius, I. Leonavičiūtė, S. Jukna ir kt., vykusiai debiutavo J. Rygertas.

LIE. TUMOSAITĖ Čikagoj baigė Loyolos un-tą, gaudama bakalaurą laipsnį iš anglų literatūros.

LIET. RADIJO PUSVALANDŽIO transliacija Kolumbijoje per Medellino radijo stotį „Simfonia“ perkelta iš šeštadienio į sekmadienį ir transliuojama kiekvieną sekmadienį 9 val. vak. Radijo valandėlės vedėjas kun. Saldukas ir valandėlės bendradarbis stengiasi įtraukti benutautėjančių jaunimą.

GILBERT IR SULLIVAN OPERETE „H.M.S. PINFORD“, kurioje dainuoja ir sol. V. Verikaitis, buvo pastatyta prieš dvejus metus Stratfordo, Ont., nufilmuota ir vėliau rodyta televizijoje. Dabar jį parduota N. Zelandijos televizijos stotiai.

BAIGĖ UNIVERSITETUS. — Niujolė Makaitytė-Šleženė baigė Radcliff mergaitinę kolegiją. Seniau ši kolegija išduodavo diplomus savo vardu, o šiais metais jau išdavė Harvardo un-to vardą. Danutė Malenaitė, Silvija Kriščiūnaitė, Algis Kriščiūnas ir Stasys Žilnias baigė North Eastern un-tą. Visi baigusieji — bostoniečiai.

Vasario 16 gimnazijos evangelikai mokiniai po konfirmacijos iškilni. Iš kairės: mokyt. Fr. Skėrys, R. Steinhachtė, O. Pacevičiūtė, A. Glemžaitė ir evang. kun. J. Urdzė; II eilė: P. Buračas, A. Vengris ir A. Pacevičius.

Nuotr. H. Motgabinėns

MOHAWK Furniture Ltd.

2448 DANFORTH AVE.
Telefonas OX. 9-4444ir 137 RONCESVALLES AVE.
Telefonas 537-1442

Dar turime pasilikusių SPALVOTŲ DAŽŲ iš praeitų metų — galimas tik \$2.00. Visi dažai gaunami tik Roncesvalles krautuvėje.

- Įvairūs kilimai,
- Naujausių madų sofos,
- Miegamųjų ir valgomųjų kambarių baldai
- Įvairių firmų matracai,
- Virtuvės stalai, kėdės, šaldytuvai,
- Virimo krosnys, skalbimo mašinos,
- Vaikų baldai,
- Dažai ir kiti namų apyvokos reikmenys

Abi parduotuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 valandos vakaro.

Specialus papigimimas kontinentinėms lovoms ir matracams kaip iliustruota su išsiuvinėtu matracu 39" tik \$39.95 Ribotas kiekis

NAUJA BENZINO STOTIS — GARAŽAS

Parduodami augštos rūšies British American Oil Co. Ltd. produktai: filtruotas benzinas, alyva ir kit. Bateriajos ir padangos garantuojamos 3 metams. Įvairūs mašinų pataisymai: tepimas, didelių ir mažų dalių pakeitimai. Darbas garantuotas ir atliekamas patyrusių, valdžios pripažintų mechanikų. Puiki progą pasinaudoti B/A Credit Card privilegijomis.

PARKDALE B/A SERVICE STATION

1181 Queen St. West (prie Gladstone)

Tel. 535-9468

Sav. ST. JOKUBAITIS ir AD. KALIUKAVICIUS

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W.

Tel. RO 2-8255

BABY POINT

\$8,900 pilna kaina, 5 kamb. mūr. namas vandeniui alyva apšildomas, alumi antri langai ir durys. Viena atvira skola 10 metų. Įmokėti tik \$1.100.

ANNETTE — RUNNYMEDE

\$1,200 įmokėti, 6 kamb. mūr. namas su vieta mašinai statyti, 2 virtuvės, dideli kambariai, kietos ir gražios grindys. Viena atvira skola 10 metų. Pilna kaina \$11,900.

SWANSEA — BLOOR

\$3,700 įmokėti, atskiras, mūr. 6 kamb. namas, dvi virtuvės, 1 garaž lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

ST. CLAIR — OAKWOOD

\$4,700 įmokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūr. namas. Dideli kambariai, 2 modernios virtuvės ir naujai įrengta vonia, vandeniui alyva šildomas. Graži aplinkuma ir arti susisiekimo.

BLOOR — JANE

\$4,900 įmokėti, 7 kamb. dviejų aukštų, gražus mūr. namas su garažu ir privačiu įvažiuoju. Moderniška virtuvė, vandens alyvos šildymas. Visai arti Bloor.

SWANSEA

\$4,900 įmokėti, atskiras, mūr. namas su garažu, vandeniui alyva šildomas. Moderniška virtuvė, vandens alyvos šildymas. Visai arti Bloor.

BLOOR — QUEBEC

\$3,400 įmokėti, 7 kamb. dviejų aukštų mūr. namas, vandens alyvos šildymas, didelis kiemas. Viena skola balansui, už mėnesio galima užimti. Platus įvažiuojamas ir garažas.

HIGH PARK — INDIAN RD.

\$7,500 įmokėti, 17 kamb. 4 atskiri butai, vandens šildymas. Be to, trys garažai su privačiu įvažiuoju. Pirmame aukšte 6 kambariai. Pajamų \$290 mėn. plius laisvas butas savininkui. Geras parkyns.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

ČIKAGOS SPORTO ŽINIOS

Lituanicos futbolo komanda, žaidžianti "National Soccer" lygos I-oje divizione, baigė I-oji pirmenybių ratą. Paskutinės rungtynės birželio 23 d. Lituanica nugalėjo Spartos futbolininkus 4:1. Po pirmojo rato lietuviai stovėjo III vietoje su 10 taškų ir 7 rungtynių. Nuo pirmosios vietos Lietuvos yra atsilikusi trimis taškais.

Čikagos naujųjų ateivių vaikai pasižymi ir beisbole, kuris čia labai populiarus. Vienas žymiausių amerikiečių tarpe Juozas Kleckauskas, Harper vid. mokyklos baigiamosios klasės mokinys, kuris yra išstatytas į "Chicago Tribune" sudarytą visų mokyklų All-Star rinktinę. Beisbole, o taip pat ir kitose sporto šakose, pasižymėjo Kleckausko brolis Jonas irgi šiemet baigęs Harper vid. mokyklą. Iš pasižymėjusių lietuvių moksleivių beisbolo srityje taip pat minimas Gabe Puniska, Lincoln vid. mokyklos mokinys. Jis savo "batting average" .618 stovi pirmoje vietoje iš visų Čikagos mokinių beisbolo žaidėjų.

Tarptautinė Futbolo Lyga Čikagoje jau turėjo 4 rungtynes. Šios rungtynės vyko trečiadieniais Soldiers Field stadione. Netrukus čia pasirodys futbolininkai iš už geležinės uždangos — Lenkijos. Jie Čikagoje turės dvi rungtynes. Lietuviai šiais susitikimais labai domisi: apskaičiuojama, kiekvienas rungtynės stebi mažiausiai 250 lietuvių. E. S.

Lietuvių studentų žinios

G. BALČIŪNAS Osgood Hall teisininkų mokykloje pėrėjo I III — pastutinį kursą. Būsimasis advokatas prieš keletą metų yra atvykęs iš N. Zelandijos. Toronte jis jau yra aktyviai pasireiškęs lietuviškoje veikloje. Jis yra dirbęs šeštad. liet. mokyklų kaip mokytojas, Studentams Remti Būrelyje ir yra "T.Z." bendradarbis.

NUO ILGOJO SAVAITGALIO pradedo visose mokyklose atostogos. Mokiniai rengiasi į stovyklas.

PATAISOMA: plė Kunitytė TU humanitarinė — Arts and Science fakultete, namų ekonomikos skyriuje pėrėjo į III-čią kursą su II laipsnio pagyrimu. Plė Kunitytė yra seniau Kanadon atvykusių lietuvių duktė.

Lietuvių skautų veikla

STOVYKLAVIETES FONDUI aukojo ir pirkė pėdas po \$100 dr. A. Valadka, ankščiau aukojęs \$10; \$6,75 surinko vilkiukas A. Valadka. Visiems aukotojams nuosirdus skautiškas aciu.

Jau nemazai skautų-čių tų supratu stovyklavietes fondo komiteto ir tuntu vadovų užsimotų darbų svarbą vaikų gerovei ir įmokėjo \$100 prievoles. Sino metu augant stovyklavietės palatpoms, fondas išstūjo ir jam papildyti paduotas L.K.K. "Parama" prašymas \$8000 paskolai. Todėl vėl kreipiamasi į tėvus tą prievoles iš darbo ar dalimis įnešti į stov. fondą arba siųsti pagal aukų lapus tld. V. Sendžikui, 277 Durie Ave., Toronto 9, Ont.

TUNTU ATSTOVŲ ir tėvų-rėmėjų posėdyje stovyklavietės fondo vėjai suaktyvinti išrinkti trys nariai: L. Rickevičienė, p. Ceseikienė, V. Rušas.

STOVYKLAVIETĖJE galutinai nuvalyta aikštė, išlyginta maudymuisi vietos ir jau įpusėta įruošti lauzvietė. Skautų pastovyklei paruoštos palapinėms vietos, tik dar trūksta lentų grindims. Dar niekas nepradėta skautų pastovyklei. Kelias taisytausias ir įvažiuoti galima betkokiu autovežimiu.

AUGSTŲ KVALIFIKACIJŲ MECHANIKAI

Sav. Bill Bartha ir Frank Petit Taiso visų modelių mašinas: automatines transmisijas, ratų balansavimą, motorų remontas, tepimas ir kt. Skyj pabandę, grįšite pas mus atgal. BLOOR AUTOKITE GARAGE 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Telefonas 531-1305

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, bižnių.

SWANSEA, 1 blokas nuo Bloor gatvės. \$3,000 įmokėti, atskiras, 7 kambarių mūr. namas per 2 augstus, garažas, 8½ pėdų soninis įvažiuojamas. Kaina \$16,900.

SWANSEA, 7 metų senumo mūr. 6 kambarių bangaliukas. Kaina \$21,000. LINDSAY, 200 akrų su reikalingais trobesiais, \$16,000.

SUTTON, 13 akrų ir 7 kamb. naujas bangaliukas. \$7-12 KELIO, 100 akrų geros žemės su visais trobesiais. \$15,000.

DUNDALK, 200 akrų su trobesiais, \$15,000.

PREE CRAZIOS UPES KRANTŲ, žuvinij. ežerų, 400 akrų, \$10,000.

SHELBOURNE, 200 akrų, \$5,000.

NUO TORONTO 55 MYLIOS, 300 akrų su visais trobesiais.

PREE PAT 401 KELIO, 80 akrų labai geros žemės.

HAMILTON, 15 akrų sodo.

BLOOR — WINDERMERE, 5 kamb. bangaliukas, alyva vand. apšild., 9 pėdų soninis įvažiuojamas.

Skubiai prašau skambinti man asmeniškai po darbo nuo 8-10 val.

J. KUDABA

Namų telefonas RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

"Karštoji" telefono linija

Rugpjūčio pabaigoje tiesioginė telefono linija, vadinama "hot line", tarp Kremliaus ir Baltųjų Rūmų bus užbaigta. Linija kas mėn kainuos \$194,000, kurių didesnę pusę padengs JAV, o kitą dalį — Sov. Sąjunga. Ji bus naudojama tik valstybių galvų ir jo kije diplomatiniai pranešimai per ją nebus siunčiami. Vašingtonas kalbės angliškai slapto kodu, kuri žinos tik Maskva. Maskvos pranešimai bus rusiškai. Telefono linija bus naudojama tik krizės atveju. Senatorius George Aitken pareiškė: "Aš abejoju, ar rusai, paleidę raketą mūsų pusėn, prieš prie telefonui ir mum praneš: — Jau pakeliui".

Popiežius Jonas XXIII atsisakė operacijos

Popiežius gydytojų pareiškė, kad jie norejo daryti operaciją jau 1961 m., bet popiežius nesutikęs. Gydytojam pareiškęs, kad vežio ligai nustatyti esanti reikalinga operacija, bet popiežius pasipriešino, sakydamas, kad geriau gyventi metus ilgiau be operacijos, negu rizikuoti mirti ant operacinio stalo.

"Taikos kuopos" Vokietijoje

JAV pavyzdįjio pasekė ir V. Vokietija, sudarydama vadinamąs "peace corps". 500 jaunų vokiečių išvyksta į įvairius Azijos, Afrikos ir P. Amerikos kraštus dirbti jų kraštų gerovei. Iš viso numatoma paruošti 1000 vokiečių, kurie po 4 mėnesių apmokymo vyks į atsilikusius kraštus.

Kinijoje plečiasi anglų kalba

Dar prieš porą metų komunistinės Kinijos knygynuose šalia kinietiško vyravo rusiškos knygos. Šiuo metu jos pakeičiamos angliškėmis, ir studentai raginami išmokti mažiausia 5000 angliškų žodžių. Per radiją duodamos anglų kalbos pamokos net 3 kartus į dieną. Susiduriama su mokytojų trūkumu, kurie pakankamai mokėtų anglų kalbą.

Kas naujo Kanadoj?

Kanadiečių kariai, esa S. Atlanto s-gos daliniuose V. Vokietijoje nusikaltimų atvejais bus teisiami Vokietijos teismuose. Iki šiol kanadiečiai buvo teisiami Kanados kariųj daliniiu teismuose. V. Vokietijoje yra 20,000 kanadiečių karių ir jų šeimų narių.

Otavos policijai teko susidurti su Kanados abiejų kalbų legalumu. Hull mieste, netoli Otavos, gyventojas gavo iš policijos paraginimą sumokėti pabaudą už nelegalų automobilio pastatymą prie parlamento rūmų. Jam pabaudos lapelis prie automobilio buvo prisegtas jau praėjusiais metais. R. Thibault gražino paraginimą atgal policijai antroje pusėje parašęs: "Ecrivez-moi en Français" — rašykite man prancūziškai. Po to jis pareiškė, kad eisiąs į kalėjimą, bet nemokėsiąs pabaudos tol, kol nebus jam rašoma prancūziškai kalba.

Didžiausia Kanadoje plieno pramonė yra Hamiltone, Ont. Ateinančių dvejų metų laikotarpyje The Steel Co. of Canada išleis plėtimuisi net \$118 mil., kurių \$98 mil. bus išleista Hamiltone. Darbininkų atlyginimo vidurkis Hamiltone yra augščiausias visoje Kanadoje.

Ateitininkų žinios

ATEITININKŲ STOVYKLA pradedo šį šeštadienį, liepos 6 d. Su užsiregistruojanais paskutinėmis dienomis stovyklautojų skaičius atrodė, pasesks 100. Stovyklautojų amžiaus vidurkis 13-15 metų.

Šiais metais sudaryta itin stipri stovyklavietė. Berniukų ir mergaičių vadovais pakeisti studentai iš JAV, kurie jau nevienu vasarą yra vadovė stovyklom "Dainavoje". Stovyklavietės programa pakeista ir dažnai "sausos" paskaitos visiška sumažinamos, įjungiant patį jaunimą į įvairias diskusijas ir pasikalbėjimus.

Visi ateitininkai sėdangraiai, studentai ir visa lietuviškoji visuomenė, besidominti jaunimo reikalais, yra prašomi stovyklą aplankyti. Laukiamas svečių netik savaitgaliais, bet ir savaitės viduryje.

OILS LTD. Atstovai

H. ROŽAITIS

Nemokamai taisome bei išvalome krosnis-degintuvus savo kilijntams. Telefonas LE. 3-4908.

Europos veidas pasikeitęs

Min. V. Sidzikauskas neseniai grįžo iš Europos, kur dalyvavo Pavergtųjų Tautų Seimo konferencijoje Strasburge. Ta proga jis applanke visą eilę Europos sostinių, buvo priimtas, drauge su kitais pusę padengs JAV, o kitą dalį — Sov. Sąjunga. Ji bus naudojama tik valstybių galvų ir jo kije diplomatiniai pranešimai per ją nebus siunčiami. Vašingtonas kalbės angliškai slapto kodu, kuri žinos tik Maskva. Maskvos pranešimai bus rusiškai. Telefono linija bus naudojama tik krizės atveju. Senatorius George Aitken pareiškė: "Aš abejoju, ar rusai, paleidę raketą mūsų pusėn, prieš prie telefonui ir mum praneš: — Jau pakeliui".

Marijampolės Marijonų Gimnazijos suvažiavimas

Š.m. sukanka 40 metų nuo Marijampolės Marijonų Gimnazijos įsteigimo. Kanadoj gyveną buvę gimnazijos auklėtiniai šaukia buvusiu jos mokytojų ir auklėtinių dalyvavimas didžiajame PLB seimo pobūvyje; sekmadienį — pamaldos, dalyvavimas PLB akademijoj — koncerte O'Keefe Centre; pirmadienį — atsilankymas didžiajame tautinių grupių pasirodyme metinėj Kanados parodoj. Registruoti su šeimomis pas J. R. Simanavičių 974 College St., Toronto 4, Ont., Canada.

Europos lietuvių suvažiavimas

(Atkelta iš 1 pusl.) Kad dalyvių skaičius siektų tūkstantį.

Iškilmes minėjo vokiečių radijas ir plačiai aprašė laikraščiai. Suvažiavimo vardu buvo pasveikintas naujasis popiežius Paulius VI. V. Vokietijoj besilankantis JAV prez. Kennedy ir F. Vokietijos min. W. Mischnick.

Sekmadienį pamaldas katalikams laikė ir pamokslą pasakė Tėv. A. Bernatoni.

Šią šventę ypač įvertino neseniai iš Lietuvos ir net iš Sibiro atvykusieji. Rengėjai šalia padėkų susilaukė daug paraginimų ir

Didysis slavų tautinių grupių jubilėjus Toronte

Birželio 29 ir 30 d. Toronte įvyko reto iškilmingumo šventė — 1100 metų sukakties nuo šventųjų Kirilo ir Metodijaus atvykimo į Slovakiją skelbti krikščionybę. Kadangi šie misijonieriai, atstūsiai iš Bizantijos, buvo netik krikščionybės, bet ir krikšč. kultūros pradininkai slavų tautos, jubilėjus buvo minimas visų slavų taut. grupių Kanadoj. Vyr. komiteto pirm. buvo ukrainiečiai vysk. I. Borecki, o vyk. komiteto pirmininku — S. B. Roman, stambus slovaku pramonininkas. Šventė buvo sukviešti augšti tikybiniai ir civiliniai pareigūniai. Dalyvavo apašt. delegatas Kanadai arkiv. S. Baggio, 13 vyskupų iš įvairių Kanados ir JAV vietovių; dauguma jų — ukrainiečiai, Rytų apeigų. Du vyskupai buvo atvykę iš Jugoslavijos. Iš civilinės valdžios pareigūnų buvo matyti: Kanados užs. r. min. P. Martin, gynybos min. P. Hellyer, Ontario gubern. W. Earle Rowe, Ontario premjeras J. Roberts ir kt. Sukviesti buvo ir spaudos atstovai, jų tarpe — "T. Z."

Iškilmės prasidėjo birž. 29 d. 5 v.v., Toronte šv. Mykolo katalikų katedroje pontifikalinėmis Mišiomis, kurias laikė Toronto arkivyskupas Ph. Pocock. Pamaldos buvo o nepaprasto iškilmingumo: su gausia kunigų asista, dalyvaujant 13 vyskupų, daugybę kunigų ir pilnai katedrai tikinčiųjų. Giedodjo du chorai — lotyniškai ir slavaiškai. Pamokslą slovaku ir anglų k. pasakė vysk. A. G. Grutka iš Gary, Ind. Jis išskėlė slovaku ir aplamai slavų tautų įnašą krikščionybei. Pasak jo, slovakai turį savitą individualybę; pvz. jų tikėjimas esąs daugiau jausmu išgyvenamas dalykas nei protaujamas.

Šeštadienio vakarą įvyko didelio masto banketas didžiausiam Royal York vešbutyje. Dalyvavo virš 1000 asmenų, nors bilietų kaina asmeniui buvo \$7.50. Vien garbės svečių būta arti 100. Banketas su ilgomis ir gausiomis kalbomis nuo 7 val. v. užtruko iki vidurnakčio. Pagrindinę kalbą pasakė Kanados užs. r. min. P. Martin.

Birželio 30, sekmadienį, 10 v.v. buvo Rytų apeigų Mišios parodoj aikštėje. Jas laikė Belgrado vysk. pagalbininkas G. Bukatko. Pamaldos buvo ilgos, labai spalvingos savo išorine puse, pasigėrėtinomis puikiai giedojimu. Pamokslą pasakė apašt. delegatas arkiv. S. Baggio. Po pietų toje pačioje parodoj aikštėje buvo surengtas slavų tautinių grupių dainos ir šokių vakaras.

Aplamai visas sukakties atminimas buvo plačiai, bet gerai organizuotas. Ypač nesigalėta propagandos spaudoj, radijo ir televizijos programose. Tai pasiekta slovaku veikėjų jungtinėmis jėgomis, ypač pasiturinčių jos pramonininkų.

Bites nužudo daugiau žmonių negu barškuolės

Missouri un-to medicinos mokyklos profesorius dr. Henry M. Parrish žurnale "Current Medical Digest" rašo, kad nuo bičių įgėlimo daugiau žmonių miršta JAV-bėse negu nuo barškuolių gvyčią įkandimo. Mat, kad kaipurk žmones yra nepaprastai alergiški bites nuodams. JAV yra nuodingų gyvačių, drižių, rupūžių, vorų, skorpionų, šimtakojų, bičių, vapsvų, skruzdėlių ir taip pat nuodingų jūros gyvių. Dr. Parrish rašo, kad 10 metų laikotarpyje, pradedant nuo 1950 m. ir baigiant 1959 m., nuodingi gyviai nužudė 460 asmenų, vidutiniškai nuo įkandimų nuodų žuva 46 žmonės per metus. Iš 460 mirusiųjų 229 mirė nuo nuodingų vabaly, 138 nuo barškuolių ir 65 nuo nuodingų vorų. Daugiausia žmonių mirė nuo bičių—124; nuo vapsvų—69, nuo vorų—65. Du mirė nuo pilkųjų vorų, o 63—nuo "juodųjų našlių"—black widows.

Liaudies manymu, rašo dr. Parrish, nuo nuodingų gyvačių įkandimo mirštama per kelias minutes ir per valandą ar dvi, bet faktiškai tik 6 iš 138 gyvačių

ko prancūziškai kalbėti per Radio Diffusion Francaise, taip pat aiškintis spaudos konferencijose su prancūzų, belgu, anglų ir tarptautinės spaudos atstovais. O išėsimas pavergtųjų bylos Europos viešumon yra labai svarbus, nes aplamai Europos veidas per praėjusį dešimtmetį yra smarkiai pakitęs. Europa visko turi, ir jau nebei karta pamazų apsispranta su esama padėtimi. Pavergtųjų Seimo konferencija tam tikra prasme Europai buvo tikra injekcija, skatinanti jos susidomėjimą pavergtųjų kraštų byla". Taip pat jam teko kalbėti per Madrido radiją pavergtiesiems broliams Lietuvoje.

J. Tumosa ir dr. J. Vingilis; pirmininku išrinktas J. R. Simanavičius. Programoje: šeštadienį pietus Prince George viešbutyje, akademijoj ir koncertas; vakare — dalyvavimas didžiajame PLB seimo pobūvyje; sekmadienį — pamaldos, dalyvavimas PLB akademijoj — koncerte O'Keefe Centre; pirmadienį — atsilankymas didžiajame tautinių grupių pasirodyme metinėj Kanados parodoj. Registruoti su šeimomis pas J. R. Simanavičių 974 College St., Toronto 4, Ont., Canada.

vėl sudaryti panašią progą lietuviams pasijusti tikrai gyva bendruomene.

Sventės sumanytojas ir organizatorius buvo PLB kr. valdyba. Ypač daug pasidarbavo iždin. ir reikalų ved. A. Mariūnas. Nakybių ir maitinimo srityje daug pagelbėjo lietuvių sargybos kuopos. Įvairiuose darbuose talkino kpt. J. K. Valiūnas, ats. maj. J. Cernius, kun. J. Dėdinas, gimnazijos mokytojai ir mokiniai. Tokia sutelktinių pastangų šventė — suvažiavimas reikėtų organizuoti ir kita kuria iškilia proga dar platesniu mastu.

slaviškai. Pamokslą slovaku ir anglų k. pasakė vysk. A. G. Grutka iš Gary, Ind. Jis išskėlė slovaku ir aplamai slavų tautų įnašą krikščionybei. Pasak jo, slovakai turį savitą individualybę; pvz. jų tikėjimas esąs daugiau jausmu išgyvenamas dalykas nei protaujamas.

Šeštadienio vakarą įvyko didelio masto banketas didžiausiam Royal York vešbutyje. Dalyvavo virš 1000 asmenų, nors bilietų kaina asmeniui buvo \$7.50. Vien garbės svečių būta arti 100. Banketas su ilgomis ir gausiomis kalbomis nuo 7 val. v. užtruko iki vidurnakčio. Pagrindinę kalbą pasakė Kanados užs. r. min. P. Martin.

Birželio 30, sekmadienį, 10 v.v. buvo Rytų apeigų Mišios parodoj aikštėje. Jas laikė Belgrado vysk. pagalbininkas G. Bukatko. Pamaldos buvo ilgos, labai spalvingos savo išorine puse, pasigėrėtinomis puikiai giedojimu. Pamokslą pasakė apašt. delegatas arkiv. S. Baggio. Po pietų toje pačioje parodoj aikštėje buvo surengtas slavų tautinių grupių dainos ir šokių vakaras.

Aplamai visas sukakties atminimas buvo plačiai, bet gerai organizuotas. Ypač nesigalėta propagandos spaudoj, radijo ir televizijos programose. Tai pasiekta slovaku veikėjų jungtinėmis jėgomis, ypač pasiturinčių jos pramonininkų.

By.

By.

By.

By.

By.

By.

By.

By.

By.

By.

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

527 Bloor St. W. — Toronto 4, Ont. Telefonas LE. 2-4404

GLADSTONE — COLLEGE

\$3,000 įmokėti, atskiras mūr. 3-jų šeimų namas, 3 vonios, 3 virtuvės, dvigubas garažas, pilna kaina tik \$17,000.

BABY POINT, \$4,000 įmokėti, gražus, atskiras, 6 kambarių mūr. namas, užbaigtas rūsys, 2 vonios, privatus įvažiuojamas, gali keisti į didelį namą.

QUEBEC — BLOOR, \$4,500 įmokėti, 7 kambarių, atskiras mūr. namas, kvadratinis planas, 2 modernios virtuvės, garažas.

KINGSWAY—BLOOR, \$4,600 įmokėti, puikus 6 kambarių butas, kvadratinis planas, garažas su privačiu įvažiuoju, ilgos išsimokėjimo sąlygos.

SWANSEA, \$4,000 įmokėti, atskiras 7 kambarių mūr. namas, kvadratinis planas, naujas alyvos šildymas, garažas, maži mokesčiai.

BERESFORD—BLOOR, \$4,000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūr. namas, 2 vonios, naujas šildymas, puikiai užbaigtas rūsys, garažas, gražus didžiulis kiemas, netoli Bloor.

SUNNYSIDE — RONCESVALLES, \$6,000 įmokėti, atskiras 10 kambarių mūr. namas, 2 vonios, 3 virtuvės, garažas, geras nuomavimui.

RUSHOLME RD., \$7,000 įmokėti, 10 kambarių, atskiras, šiuurk. plytų duplexas, vandens alyvos šildymas, didžiulis kiemas, garažas.

HIGH PARK BLVD., apie \$10,000 įmokėti ar mažiau, puikus didžiulis 14 kambarių atskiras mūr. namas, 4 vonios, 3 virtuvės, užbaigtas rūsys, dvigubas garažas su privačiu įvažiuoju, viena atvira skola balansui, gausa \$436 mėnesinės nuomos.

VAKARUOSE — APARTAMENTINIS NAMAS — 23 butų, \$15,000 įmokėti, balkonai, viskas išnuomota. Keletas metų senumo, gausa apie \$30,000 nuomos.

Pr. KERBERIS

Darbo tel. LE. 2-4404

Namų tel. LE. 5-1584

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

J. RUKŠA

LE. 2-4404

Namų telefonas LE. 6-9165

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7½%. Už paskolas — morgičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kandoje.</

Skaitytojai pasisako

POLITINIS PARTIJOS IR JAUNIMAS

Jaunimas skundžiasi, kad liet. politinių partijų neapkykta, atsivėža iš Lietuvos daro įtakos ir dabartiniam JAV ir Kanados lietuvių gyvenimui. Viena grupė „kovoja“ prieš kitą. Tai „kovos“ dviasia mėginama perduoti ir jaunajai kartai.

Lietuvio veikėjo duktė studentė X. pasakoja, kad senesnioji karta savo susiskaldymą yra perdavusi ir jaunimui. Todėl jaunimas pasiskirstęs grupėmis ir nesusikalbės. Vieni kitiems esą svetimi. Sakysime, studentai net padorių šokių negali suorganizuoti. Vieni į kitus žvaizduoja. Senoji karta esanti atsisakanti, kad dėl to (ir dėl kitų priežasčių) jaunimas mieliau eina pasišokti (slaptai) pas kitų tautų jaunimą, nes ten jie nematę grupinės netolerancijos, kritikos.

Daktaro X. duktė studentė pasakoja, kad tiek daug esą lietuvių tremtinių akademikų su didele gyvenimo praktika. Jie esą daug galėtų praktiškai gyvenimui patarimų perduoti jaunimui. Deja, sakė, savo siauros ratelios užsidarę senieji tesirūpiną tik „saves laipsnais“, dideliais žygiais, neįveiktais prieš daugeliu metų, tebegyvena ir nematę kas yra dabar aplink juos, net jų šeimos.

Is daugelio pasikalbėjimų su studentais darosi išvada, kad politinis partinis veikimas jaunimui yra svetimasis, nepatrauklus ir net nereikalingas. Senųjų tarpusavio partinė kova daugeliu jaunimo nustumianti nuo betkokių lietuvių darbų. Tiesą pasakius, lietuvių studentai neturi jokio supratimo, kas yra tos lietuviškos partijos, kurios buvo prieš 30 metų Lietuvoje. Jei kas nors juos supažindintų su demokratine valstybės valdymo formomis, būdais, gal jie kitaip pradėtų galvoti? Dabar mūsų jaunimas nemėgsta senimo tik dėl pasireikšmės nesantaiskas tarp srovinių grupių. Jie nesupranta kam vieni prieš kitus „kovoja“ už praeties įvykius, „skriaudą“...

Galima pasakyti, kad kiekviena lietuvių organizacija tremtyje yra gera, kuri dirba kultūrinį, politinį ar kt. pozityvų darbą.

Lietuvių tautai reikia visokių rūšių darbininkų. Visos liet. organizacijos geros, atsivėžos iš Lietuvos ar čia sukurios. Svarbu, kad visos dirbtų kuriant, o ne griaužiant darbą. Vienos organizacijos mirst, kitos gimt. Svarbu, kad visose pasaulio kampuose lietuvių dirbtų savai tautai.

Jei jaunimui nepatinka senos organizacijos, kūrkitės naujas, bet dirbkite bendrą lietuvių darbą. Prieš 100-50 metų lietuvių studentai svetimų tautų universitetuose sukūrė liet. or-

ganizacijas ir pradėjo sėkmingą kovą už išlaisvinimą lietuvių iš kitų tautų jungo. Kova buvo laimėta apsisivainikuojant nepriklausoma Lietuva.

Tais keliais mūsų studentijai reikia eiti ir dabar.

Jonas Karka

ATSIMINIMAI APIE GEN. KUBILIŲNĄ

Atviras laiškas p. J. Matulionui

S.m. sausio vasario mėn. žurnale „Motieris“ buvo paskelbtas Tamstos straipsnis „Vasario šešioliktoji prieš dvidešimt metų Kaune. (Iš dienoraščio)“. Šiame straipsnyje Tamsta meta- te šėslį generolui P. Kubiliūnui, kuris aprašomuoju metu ėjo pirmo generali- no tarėjo pareigas.

Tamstos straipsnis įtaigoja mintį, kad visi gen. tarėjai buvo puikus lie- tuvių patrijotai, išskyrus gen. Kubi- liūną. Ar taip tikrai buvo, negaliu gin- čyti. Tuo metu nebuvo Kaune (sėdė- ju Tiltės kalėjime), bet gerai paži- nodamas gen. Kubiliūną galiu tvirtin- ti, kad abejingas lietuviškiems reika- lams jis negalėjo pasidaryti. Tai pa- tvirtina ir kiti mano pažįstami, kurie tuo metu gyveno Kaune ir turėjo gali- mybę stebėti ano meto įvykius. L. E. turbut teisingiausiai nurodo gen. Ku- biliūno to meto liniją: „K. visą laiką stengėsi laviruoti tarp griežtų vokie- čių reikalavimų ir atkaklaus lietuvių pasipriešinimo“.

Žinoma, tarėjų veikloje buvo labai daug kontroversijų. Pogrindis smėr- visus tarėjus, kai šaltesnė galvose buvo mintis nepermetiti stygos ir už- dėti laiką. Šios pasakutės taktikos laikėsi ir Kubiliūnas.

Pagaliau norisi pastebėti, kad atsi- minimų rašytojai būtų daug mielesni ir geriau pasitarnautų istorikams, jei- gu nenaudotų išauštinimo metodo. Gen. Kubiliūnas, pirmo bolševikmečio laiku ilgai sėdėjęs kalėjime, 1945 m. bolševikų agentu buvo pagrobtas iš Va- karų Vokietijos. Dar 1955 m., pagal Vakarų pasiekusias žinias, vargo Lu- blankos kalėjime, beveik visai apakęs.

Baigiant noriu pastebėti, kad šis žur- nalo numeris mane pasiekė gavėnoms- metu, kai susikaupę apmąstome Kris- taus kančią. Apmąstome ir mūsų bro- lių kančias Sibire, kalėjimuose... In- terpretuojant didžiulius žodžius, no- risi paklausti: net tuo atveju, jeigu būtume be nuodėmės, ar išdrįstume į juos mesti akmenį?

R. Liormanas

Niujorkas. — Amerikiečių ra- šytojas Edmund Wilson savo pas- kutinę knygą dedikavo mokesčių departamentui, kuris, girdi, jį pri- vėrė rašyti, nes kitaip jis ne- galėtų valstybinių mokesčių su- mokėti...

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

ČIKAGOS TARPTAUTINIS PARO-

DA-MUGE atidaryta birželio 19 d. Mc-

Cormick rūmuose. 32 valstybių tarpe

yra ir Lietuvos paviljonas. Tiesa, jis

savo dydžiu ir eksponatais yra kuklus,

bet pats faktas, jog lietuviai gali pa-

sirodyti tarptautinėje arenoje yra džiū-

ginantis.

Oficialiai programose rašoma — Li-

thuania (Independent). Jos paviljone

žiūrovams nedaug ką gali matyti: 3 Lie-

tuvos gamtovaizdžiai — didelės foto

nuotraukos, kelios medinės lėkštės,

Lietuvos žemėlapis, rūpintojėlis, lina-

nis rankluostis, kelios lėšės, gintaro

išdirbiniai; gražiai ornamentuotų ma-

guciai ir visos rinkinys — net 12 įvai-

riausių kryželių.

Ant paviljono šoninės sienos kabo

JAV valstybės sekretoriaus D. Rusk

laiško Lietuvos atstovui Vašingtono J.

Kajekui padidinta foto kopija, aiški-

nanti, kad Amerika nepripažįsta Lie-

tuvos okupacijos. Taip pat ten dides-

nėmis raidėmis yra įrašyti šie žodžiai:

„This pavilion is presented under aus-

pices of the Government of Indepen-

dent Lithuania.“

Parodos atidarymo diena lankantis

Lietuvos paviljone teko sutikti ir ke-

lias tautiniais drabužiais apsiėmę

sias prižiūretojas, bet jos paklausinė-

jus nedaug ką galėjo paaiškinti, nes

pats neturėjęs informacijos. Ie-

dijaučių patį paviljoną ir jame išstaty-

tus eksponatus. Šis smalsų klausėjų

tegalėjo apdovanoti mažučiu leidinė-

liu apie Lietuvą: „Presenting Lithua-

nia“, kuris yra gana kondensuotas, bet

gerai paruoštas.

Bendrame oficialiame parodos lei-

dinyje Lietuvai yra paskirtas visas pa-

slapis, kuriame iđėti 5 Lietuvos vaizdai

ir šiek tiek žinių apie Lietuvą. Pvz. —

„Form of Government: Government

(Republic) in exile; Chief Executive

Officer: Chief of Lithuania Diploma-

tic Service and the former Minister

of Foreign Affairs, with headquarters

in Rome.“

Parodos pirmosios dienos vakare

McCormick pastato salėje (telpa 5000

žiūrovų) įvykusi programoje buvo

pristatytos įvairių kraštų gražuolės,

stovinės šalia valstybinių vėliavų. Iš

lietuvių tarpo čia žiūrovai matė Miss

Lithuania — Ireną Moscenkaitę.

Lietuvos paviljono įrengimu šiemet

rūpinosi Čikagos akademikai skautai.

Paroda truks iki liepos 7d. Jos metu

įvairius lietuvių taut. šokių ar dainos

venetai turės savo pasirodymus.

DIDIEJI ČIKAGOS LAIKRAŠČIAI

paskelbė lietuviams nemalonią žinią:

birželio 19 d. prie savo namų stovin-

čias automobilių rastas nusisšovęs

Stasys J. Juska. Šis 57 m. amžiaus

žmogus nusisšovė iš šilvarto dėl savo

šeimos, kuriai nebuvo leista atvykti

Amerikon iš okup. Lietuvos.

Stasys Juska darė daug žygių, nu-

rėdamas atsiimti žmona Genę, 27 m.

duką Aldoną ir 30 m. sūnų Jėną

Amerikon. Tuo reikalu jis kreipėsi

net į Chruščiova, kada šis viešėjo

Amerikoje 1960 m., tačiau visi žygiai

buvo nesėkmingi.

Karo metu nuo šeimos atsiskyręs,

St. Juska Amerikon atvyko 1947 m.

pas Čikagoje gyvenantį broį Joną.

Kitas jo brolis gyvena Clevelande, o

sesuo Elena — Lietuvoje.

Nelaimingas paliko rastelį, kuria-

me nurodo pagėdavimą būti palaido-

tam mėlname kostiume. Jo prašymas

buvo išpildytas: jis apvilktas melyn-

nu.

LIETUVIŲ ADVOKATO

ISTAIGA

NEIMAN, BISSETT

&

SEGUIN

Advokatai — Notarai

35 HAYDEN ST., Toronto,

(arti Bloor ir Yong gatvių)

Telef. įstaigos: Telef. namų:

WA. 4-9501. BE. 3-0978

PLUMBING and HEATING

J. LISIAUSKAS, valdžios pripažin-

tas plomberis, atlieka įvair. plum-

bing ir vandens apšildymo darbus.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Telefonas LE. 2-5191

George BEN, B.A.

ADVOKATAS-NOTARAS

praneša, kad

persikėlė

į naujas patalpas

1134 DUNDAS ST. W.

Toronto 3, Ont.

Telefonas LE. 4-8431

Dėmesio namų

savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus

bei lauko remontus. Darbas ge-

ras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS

Tel. LE. 7-2815

International

Driving School

WALDI

859 COLLEGE ST.

Telefonas LE. 2-5461

Mokome su standartinėmis, au-

tomatinėmis transmisijomis ir

Volksvagenais.

1 val. važinavimo ir teorijos pa-

makos nemokamai.

kostiumu, iđėtas į gražų karštą bir- želio 22 d. palaidotas šv. Kazimiero ka- pinėse.

BUVO SURENGTI NET 2 LIUDNU-

JU BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINEJIMAI.

Antrasis toks minėjimas, ruoštas JAV

Liet. Bendruomenės Čikagos apyg.

valdybos įvyko birželio 22 d. Jaunimo

Centre.

Sis minėjimas savo publika buvo

dar negausnis už pirmąjį (apie tai

rašėme praėjusį kartą). Atsilankė tik

apie 80 žmonių, kurie čia turėjo pro-

gramatyti bei išgirsti gana pavyz-

dingą programą.

Lietuviams šis minėjimas buvo ga-

nia neįprastas, nes jis užtruko tik vie-

na valandą laiko. Trumpa, bet infor-

macinė ir rimta paskaita skaitė dr.

Vyt. Kavolis, sužymėjęs lietuvių sukli-

mus prieš okupantus amžiu būvyje.

Kalbėtojas pabrėžė, jog lietuvių yra

ne vien tik kancios, bet ir kovos žmo-

gus.

Taip pat kalbėjo Lietuvos konsulas

dr. P. Dauzvardis ir JAV Liet. Ben-

drumenės c. v. pirm. J. Jasaitis.

Pirmasis savo trumpos kalbos paba-

igę išskė prasmingą pagėdavimą:

„Būkite pavyzdžiais, kovokime, su-

darbinai kovokime, tikėkime į tikslą,

dirbkime iš širdies“.

Jautrion nuotakon žiūrovus įstatė

montažas birželio įvykių tema, kurį

įspildė E. Vilutienė, V. Juodka ir R.

Stakauskas. Gana modernioje for-

mėje sustatytas ir sumaniai išpildytas

montažas „Birželio motyvas trims ba-

sams“ savyje kaupė visą birželinių

įvykių tragizmą. Šiuo montažu buvo

pasakytą daugiau negu geriausiųjų

kalbėtojų ankščiau būdavo pasakoma.

Šis pavyzdinis minėjimas pravėdė

Liet. Bendruomenės Čikagos apyg.

valdybos narys K. Drunga.

KLAUSKI APIE KANADĄ

I pateiktus klausimus atsako kana- diečių agentūra Canadian Scene. Ji ne- atsako tik į asmeninio bei teisinio po- būdižo klausimus. Red.

Klausimas: Ar gali asmuo, sulau- kęs 65 metų, prašyti vyriausybės pa- šalpos, nors jis pats būtų geros svei- katės, galėtų dirbti ir dar turėtų nuosavybę? Ar jis, sulaukęs 70 metų ir gavęs pensiją, turi ją grąžinti?

Atsakymas: „Old Age Assistance Act“ sako, kad prašymai pagalbai gau- ti gali būti paduodami kiekvieno as- mens, sulaukusio 64 metų ir 8 mėn. Sunkiai prieinamose srityse taisyklės leidžia priimti prašymus 64 m. ir 6 mėn. Prieš patį amžių prašytojas duoda žinias apie gyvenimą Kanadoje ir apie pajamas. Įstatymas specifikuo- ja pajamų sumas vedusiems, nevedu- siems ir vedusiems su aklu sutuokti- niu. Taisyklės kalba ir apie prašytojo pajamas, surištas su pajamomis iš ne- kilnojamojo turto. Prašymai dėl seno amžiaus pašalpų paduodami Depart- ment of Public Welfare, esančiam kiekvienoje provincijoje, kur prašytojas gyvena. Visi klausimai dėl pašalpų ga- vimio ir mokesčių turi būti nukreipti į provincijų vyriausybę.

Klausimas: Naujas ateivis po ke- lių savaičių buvimo Kanadoje dar- bovietėje yra sužeistas. Ar jis gali gauti pašalpas iš Workmen's Com- pensation Board kaip ir visi kiti Ka- nados darbininkai? Jei jis yra su- žeistas negydomai ir negalės dirbti iš viso, ar jis gaus nuolatinę kom- pensaciją?

Atsakymas: Naujasis ateivis turi tas pačias teises kaip ir kiekvienas kitas Kanados darbininkas.

Klausimas: Kiek imigrantų įvažia- vo į Kanadą paskutiniomis metais? Kiek įvažiavo nuo II D. karo paba- gos? Kiek išvažiavo iš Kanados?

Atsakymas: Naujasis ateivis turi tas pačias teises kaip ir kiekvienas kitas Kanados darbininkas.

Klausimas: Kiek imigrantų įvažia- vo į Kanadą paskutiniomis metais? Kiek įvažiavo nuo II D. karo paba- gos? Kiek išvažiavo iš Kanados?

Atsakymas: Naujasis ateivis turi tas pačias teises kaip ir kiekvienas kitas Kanados darbininkas.

Klausimas: Kiek imigrantų įvažia- vo į Kanadą paskutiniomis metais? Kiek įvažiavo nuo II D. karo paba- gos? Kiek išvažiavo iš Kanados?

Atsakymas: Naujasis ateivis turi tas pačias teises kaip ir kiekvienas kitas Kanados darbininkas.

Klausimas: Kiek imigrantų įvažia- vo į Kanadą paskutiniomis metais? Kiek įvažiavo nuo II D. karo paba- gos? Kiek išvažiavo iš Kanados?

Atsakymas: Naujasis ateivis turi tas pačias teises kaip ir kiekvienas kitas Kanados darbininkas.

Klausimas: Kiek imigrantų įvažia- vo į Kanadą paskutiniomis metais? Kiek įvažiavo nuo II D. karo paba- gos? Kiek išvažiavo iš Kanados?

Atsakymas: Naujasis ateivis turi tas pačias teises kaip ir kiekvienas kitas Kanados darbininkas.

Klausimas: Kiek imigrantų įvažia- vo į Kanadą paskutiniomis metais? Kiek įvažiavo nuo II D. karo paba- gos? Kiek išvažiavo iš Kanados?

Atsakymas: Naujasis ateivis turi tas pačias teises kaip ir kiekvienas kitas Kanados darbininkas.

Klausimas: Kiek imigrantų įvažia- vo į Kanadą paskutiniomis metais? Kiek įvažiavo nuo II D. karo paba- gos? Kiek išvažiavo iš Kanados?

Atsakymas: Naujasis ateivis turi tas pačias teises kaip ir kiekvienas kitas Kanados darbininkas.

Klausimas: Kiek imigrantų įvažia- vo į Kanadą paskutiniomis metais? Kiek įvažiavo nuo II D. karo paba- gos? Kiek išvažiavo iš Kanados?

Atsakymas: Naujasis ateivis turi tas pačias teises kaip ir kiekvienas kitas Kanados darbininkas.

Klausimas: Kiek imigrantų įvažia- vo į Kanadą paskutiniomis metais? Kiek įvažiavo nuo II D. karo paba- gos? Kiek išvažiavo iš Kanados?

Atsakymas: Naujasis ateivis turi tas pačias teises kaip ir kiekvienas kitas Kanados darbininkas.

Klausimas: Kiek imigrantų įvažia- vo į Kanadą paskutiniomis metais? Kiek įvažiavo nuo II D. karo paba- gos? Kiek išvažiavo iš Kanados?

ONTARIO

Patobulinkite savo anglų kalbą

lankydami Ontario pilietybės ministerijos
VAKARINIUS ANGLŲ KALBOS KURSUS Toronto
Central Technical School, 275 Lippincott Street,
liepos 8-rugpjūčio 16, 5 vakarus į savaitę 7.30-9.30.
Registruokitės kaip galint anksčiau po 7 v.v.
liepos 2, 3, 4, 5. Kursai nemokami.
Pradedančių ir pažengusių grupės.

Smulkesnį informaciją teirautis tel. 365-2285

Department of the Provincial Secretary and Citizenship

Hon. John Yaremko, Q.C.
MinisterR. J. Cudney, Q.C.
Deputy Minister

Ateitininkų stovykla Tėvų pranciškonų stovyklavietėje N. Wasagoje prasideda šį sekmadienį, liepos 6 d. ir baigsis liepos 21 d., sekmadienį. Stovyklą vadovės sudaro S. Juozapavičius, M. Ramūnienė, R. Vastokas, J. Radvilaitė, A. Sapokaitė ir J. Čėsnaite. Stovyklautojai, kurie vyksta savo transporto priemonėmis, prašomi į stovyklą atvykti liepos 6 d. tarp 10 ir 11 val. Neturintieji savo priemonių nuvažiuoti apie tai praneša T. Rafaelui iki liepos 3 d. Jie turi savo lagaminą, su aiškiai užrašyta pavarde, pristatyti į Prisiškelimo parapijos kleboniją ne vėliau ketvirtadienio, liepos 4 d. vakaro. Gi patys stovyklautojai liepos 6 d., šeštadienį, 9 val. ryto, renkami prie Prisiškelimo parapijos klebonijos. Iš čia automobiliu bus nuvežti į stovyklą.

Pasiimti: pagalvė, paklodes, 2 ar 3 šiltas antklodės, baltiniai, naktninius, šiltą megztuką keletą porų kojinių, maudymosi kostiumą, sportinius batius, keletą rankšluosčių, muilo, dantims valyti priemonės, nedužtamą lėkštę ir puoduką, šaukštą, peilį, šakutę, kišeninę elektros lemputę, rašymo priemonės, maldaknygę, rožinį. Kurie turi, tepasiima sporto ir žaidinių priemonės bei muzikos instrumentus. Nesivežti radio aparatų! Patarina pasiimti tepalo prieš uodus. Rengėjai

Liet. maldininkų kelnėnė į Midlandą, Kanados kankinių šventovę, šiais metais lietuviams įvyksta tiepos 28 d. Sv. Mišias laikys kun. J. Staškevičius. Po didelių pastangų ir ilgiau užtrukusio darbo Lietuvos kankinių kryžius, prieš šešetą metų pastatytas labai gražioje bažnyčioje aikštėje, baigiamas pagrindiniai atnaujinti. Visus darbus vykdo dail. J. Bakis.

Kun. B. Liubauskas iš JAV apilankė savo gimines Toronte ir dalyvavo kun. J. Staškevičiaus primicijoje.

15 studentų grupė iš Kolumbijos, Medelin miesto, lankėsi Toronte. Grupėje buvo ir vienas lietuvis Totoraitis. Trim nuomotais automobiliais iš JAV jie prisistatė J. Karkai, Studentams Remti Būrelio pirm., kuris jiems padėjo sukurtyti lankymo programą. T. Placidas, Prisiškelimo par. klebonas, išnuomojo jiems motelių užmiestyje, R. Vastokas su Buraču buvo jų vadovai po miestą. Studentai daugiausia domėjosi techniniais dalykais, nes ir patys studijuoja inžineriją. Ir kituose miestuose jie buvo globojami lietuvių. Vazinėdami JAV pietuose prie savo automobilių prikabinę liet. vėliavas, nes kaikur buvo palaikyti negrais.

XVI Čekoslovakų Diena įvyko birželio 30 d. Masaryktown, Scarborough, Ont., drauge su gimnazikos garsiuju sakalu saskrydžiu. Išlankė prasidėjo išvakarėse bendru vakaru — šokiais. Sekmadienį — 12 val. pamaldos, 1.30 — pagrindinė programa. Kalbėjo Ontario premjeras J. Roberts. Programoje dalyvavo sakalu vietiniai iš Kanados ir JAV. Šventė buvo baigta vakaro pasilinksminimu.

NASLYS, 45 metų, nori vedybų tikslu susirasti su inteligentiška lietuve moterim. Suinteresuotos prašomos rašyti "T2" adm. pažymint "Naslyti". Telefoniniai pasiteiravimai nepriimami.

Išnuomojamas šviesus izoliuotas VASARNAMIS Springhurst; sekanti gatvė nuo lietuvių bažnyčios. Skambinti po 5 val. v. tel. LE 1-5982.

Išnuomojamas VASARNAMIS Springhurst vasarvietėje, lietuvių rajone; šaltas, šiltas vanduo ir kiti patogumai. Tel. RO 3-2406.

ORKESTRAS visokiems parengimams. Patyręs vestuvės groti arba tik akordeonu mažose parengimuose. Tel. LE 5-0466. A. Zaremba.

Kanklių muzikos plokštelė — O. Mikulskiene vad. kanklių orkestras, sudarytas iš vysk. M. Valančiaus liuanistinės mokyklos mokinių Clevelande, išleido kanklių muzikos plokštelę. Ją galima užsisakyti pas O. Mikulskiene, 10400 Brighton Dr., Cleveland, Ohio. Kaina: Stereo — \$4.95, Hi-Fi — \$3.95.

Kanadiečių invalidų globos draugija — Society for Crippled Civilians praneša, kad atidare naują parduotuvę nuo liepos 4 d. 1335 St. Clair Ave. W. Joje parduoda invalidų dirbtuvėse pertaisytus bei atnaujintus įvairius baldus bei kitokius reikmenis. Toronte yra apie 300 invalidų, kurie yra mokomi praktinių amatų specialioje mokykloje — Training Centre Jarvis St. Perkantieji jų perdirbtus reikmenis įgalina invalidus susidaryti sau uždarbi.

Estai vaidino "Hamletą" birželio 29 d. po atviru dangumi savo vasarvietėje prie Elora. Tuo būdu jie paminėjo 50 metų sukaktį Estijos valstybinio teatro, kurio pirmasis vaidinimas ir buvo "Hamletas" 1913 m. Dalyvavo apie 4.000 žmonių.

Naujo kunigo sutikimas

Toronto lietuvių kolonija jau kelioms išlankėms sveikino kun. Joną Staškevičių, ką tik grįžusį iš Romos po teologinių studijų. Kolonija laukė jo jau Kaledų atostogų metu, kai jis buvo išvėntintas kunigu, bet nelemtai susiklosčius aplinkybėms neleido to padaryti. Užtat birželio 30 d., sekmadienio vakaro 5 val., nežūrint didelės kaitros, susirinko pilna šv. Jono Kr. bažnyčia pirmajam susitikimui su kun. Jonu. Pastarasis gi, asistuojamas savo draugu kunigu, atlaikė išlankėms Mišias, dalyvaujant tėvams, seseriai, broliams, artimiesiems ir kunigams: kun. P. Azubaliui, kun. P. Gaidai, kun. dr. J. Gutauskui, kun. B. Pacevičiui ir mons. J. Tadaraskui. Jautru, suglausto turinio pamokslą apie kunigystę pasakė kun. B. Pacevičius, priminęs ir kitą a. a. kun. Joną Staškevičių, jaunojo kun. Jono Staškevičiaus dėdę, kaip švento gyvenimo švyturį, rodantį gražų kelią ir jaunajam kunigui. Pastarasis visiems šventės dalyviams suteikė primicinį palaiminimą. Ypač jaudinantis buvo momentas, kai tą palaiminimą teikė

REGISTRACIJA pradedama liepos 3 d. Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., Chicago 36, Ill. Ten pat veikia ir šventės būstinė, kurios telefonas: Area Code 312, 471-2248.

LIEPOS 5 d., 6 val. v.: jaunesniųjų šokėjų generalinė repeticija International Amphitheatre, 42nd ir Halsted St.

LIEPOS 6 d., 9 iki 12.30 val. generalinė vyresniųjų šokėjų repeticija be orkestro, o nuo 2 iki 4 val. p.p. — su orkestru International Amphitheatre.

SPAUDOS BENDRADARBIŲ POBŪVIS: nuo 5 iki 7.30 val. v., "Dubysos" svetainėje, 2548 W. 69th St., Chicago 29, Ill., tel. 476-9445.

ZUVUSIŲJŲ PAGERBIMAS — 8 vrl. v. Jaunimo Centro sodelyje. 8.30 val. v. šokėjų susipažinimas Jaunimo Centro salėje — spauda

Taut. šokių grupė "Gintaras", vadovaujama Vyt. Turutos, išvyksta traukiniu Kikagon į taut. šokių festivalį šį penktadienį 11.30 val. v. stand. laiku. Vyksta 18 šokėjų ir grupė jų bičiulių. Kartu su jais važiuoja ir montrealiečiai, kurie penktadienį vakare atvyks į Montreali ir prisijungs prie torontiečių. Kelionės kaina traukiniu iš Toronto ir abi pusės — \$28.10. Hamiltono taut. šokių grupė "Gintaras" važiuos į Čikagą autobusu. Keletas iš St. Catharines važiuos automobiliu.

Vyt. Turuta, "Gintaro" vadovas, yra pakviestas taut. šokių festivalio parodo vadovu. Geriausios sėkmės mūsų šokėjams!

Re. Rudinskas su šeima iš Montrealo atostogų proga aplankė savo bičiulius Toronte ir porai dienų sustojo Springhurst vasarvietėje; ketina vykti į taut. šokių festivalį Čikagoje.

savo tėvams, nes jiems tai reiškė vainikavimą ilgo jų laukimo, rūpesčių ir džiugaus pasiaukojimo. Nepaisydamas kaitros, išvertimais giedojo šv. Jono Kr. parapijos choras.

Vaisių metu jaunąjį kunigą sveikino kunigai, bičiuliai, organizacijos, pridėdami savo dovanas. Vieni sveikino raštu, kiti — žodžiu. Būdinga buvo ypač tai, kad šventėje dalyvavo lietuvių bičiulis adv. A. Maloney su šeima ir sveikino jaunąjį kunigą "visų airių" vardu. Neatsilikio rūpesčių motinos darbadaiviai nekatalikai — visi trys dalyvavo šventėje, pasveikino ir apdovanojo. Sol. V. Verikaitis padainavo rimto turinio ir lengvesnio žanro kūrinių, akompanuojamas muz. St. Gailevičiaus. Sol. V. Verikaitis rūpesčių CBC radijas tą dieną savo programoj transliavo jo giedotą "Panis angelicus" tuo pagerbdamas naująjį kunigą.

Į labai gausius sveikinimus atsakė šventės kaltininkas kun. J. Staškevičius. Jis sakėsi nesąs "kaltas" dėl tų išlankėms — kaltininkai buvė tie, kurie padėjo atstati kunigiškąjį pašaukimą ir įgalino baigti studijas. Susirinkusieji, pagerbdami jaunąjį kunigą, sugiedojo "Ilgiausių metų" ir Lietuvos himną.

Vaisės surengė šv. Jono Kr. parapija: ypač rūpestingai dirbo jos katalikės moterys ir komitetas. Joms vadovavo P. Miliauskas. Toronto kataliku savaitraštis šventės proga įdėjo naujojo kunigo nuotrauką ir trumpą jo biografiją.

BALTIC MOVERS Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Vaziuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur. 30 DEWSON ST., TORONTO Telefonas LE. 4-1403

Lietuviška baldų dirbtuvė Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. L. bys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

TAUPYK IR SKOLINKIS Savo Kredito Kooperatyve Adresas: 1465 De Seve Street, Montreal 20, P.Q., tel. 766-5827

Santaupos apdraustos vienu milijonu dolerių. Mirties ir invalidumo atvejais patal turimas draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. Už depozitą mokama 4% už šėrus — 4.25%. Už asmenines paskolas imama 7.6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6.5%. Pigus paskolų draudimas skoliniojo mirties ir invalidumo atvejais.

BANKAS VEIKIA: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienį ir šeštadienį. Vakara: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. 3907 Rosemont Blvd.; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare.

London - Lancashire Royal - Globe Draudimo Bendrovės 1962 m. apyvarta Kanadoje \$36.422.125 Didžiausias 12 bendrovių junginys Jas atstovauja: —

Adamonis Insurance Agency 3907 Rosemont Blvd. Tel.: 722-2472 G. RUKSENAS — 768-8640

jeina su atlapinėmis kortelėmis. LIEPOS 7 d., 10 val. pamaldos: katalikams šv. Kryžiaus bažnyčioje, 46th ir Wood St.; evangelikams — Tėviškės parapijoje, Troy ir 67th St.

2.30 val. po pietų — ŠOKIŲ ŠVENTE International Amphitheatre. Spauda įeina su nemokamais bilietais ir atlapinėmis kortelėmis — spaudos ložės.

BILITAI GAUNAMI: Marquette Parke K. Valdis Real Estate, 2458 W. 69 St., tel. RE 7-7202, darbo dienomis 9 val. ryto iki 9.30 val. v.; sekmadieniais 9.30 iki 1 val. p.p. Centrinė būstinė Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave., tel. 471-2248; čia bilietai gaunami darbo dienomis 7-9.30 val. vak., šeštadieniais 2-9.30 val. v. Informacija nuo 3 val. p.p. Marquette Parko būstinėje bilietai gaunami visą dieną.

Kun. J. Staškevičius kol kas atostogauja pas savo tėvus Toronte ir talkina liet. parapijoms. Šią savaitę Hamiltone jis pavaduoją mons. J. Tadaruską, kuris išvyko į Marianopolį JAV laikyti pamaldų tradicinėje Tėvų marijonų rengiamoje lietuvių šventėje. Montrealičių ir torontiečių grupė ilgojo savaitgalio proga susitiklo dail. Tamošaičių sodyboje prie Kingstone. Dalyvavo: pp. Nagai, Andriuskevičiai, Vilušiai, Žižiai, Stukai, Urbonai ir kt. Visi turėjo progos šeimyniškai pastovyklauti ir pasigėrėti dail. Tamošaičių meno galerija.

Apie Lietuvos katalikų delegac. Romoj

Ryšium su iš Lietuvos į Romą atvykusiu dvasininku ir dviejų pasauliečių grupe, kuri dalyvavo mirusio popiežiaus Jono XXIII jo laidotuvių gedulo išlankėms ir buvo pasivadusius "Sovietų Sąjungos katalikų dvasininkų ir tikinčiųjų delegacija", laisvosios Lietuvos diplomatas vadovauja min. St. Lozoraitis ta proga nurodė, kad nei tie dvasininkai, nei pasauliečiai neturėjo teisės atstovauti Sovietų Sąjungos ar sovietų okupuotos Lietuvos dvasiškajai ir katalikams.

Pažymėjęs, kad sovietai Lietuvoje yra sunaikinę organizaciją katalikų gyvenimą, toliau St. Lozoraitis pastebėjo, kad Lietuvos katalikai neturėjo galimumo parinkti savo delegatus, lygiai Lietuvos dvasiškųjų neatstovavo "delegacijoje" dalyvavę dvasininkai. Juos tegalėjo įgalioti Lietuvos episkopatas, tačiau jis jau daugelį metų sutrukdintas normaliai vykdyti savo funkcijas.

Vis dėlto, teigė St. Lozoraitis, nežūrint aiškias cinizmo, kurį parodė sovietai pasiusdami "delegaciją", būtų klaidinga neteikti šiam įvykiui svarbos. "Delegatų" pasiuntimo faktas rodo, kad Maskva siekianti propaganda ir tuščiais žodžiais sudaryti įspūdį, kad ji norinti susitarti su Vatikanu, nors visiems aišku, kad ji neatsisako nuo pagrindinio tikslo — sunaikinti Bažnyčią. E.

District Estate Brokers 3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472 Montreal Real Estate Board Nariai NAMAI, ZEME, PASKOLOS P. ADAMONIS — RA 2-4735 P. JASUTIS — LA 2-7879 M. ROTH — RE 7-9353

London - Lancashire Royal - Globe Draudimo Bendrovės 1962 m. apyvarta Kanadoje \$36.422.125 Didžiausias 12 bendrovių junginys Jas atstovauja: —

Adamonis Insurance Agency 3907 Rosemont Blvd. Tel.: 722-2472 G. RUKSENAS — 768-8640

Sv. Jono Kr. parapijos žinios — Kun. Jonas Staškevičius primicines Mišias atlaikė šv. Jono Kr. parapijos bažnyčioje praėjusį sekmadienį asistuojamas kunigų, esant pilnutelei bažnyčiai tikinčiųjų. Po to kiekvienam suteikė primicijų palaiminimą. Po pamaldų jausus ir labai nuosirsdus pobūvis įvyko parapijos salėje, kur vos tilpo atsilankę svečiai. Šios parapijos 35 metų gyvavimo istorijoje tai buvo pirmosios primicijos. Dieve duok, kad ateityje jos dažnėtų. Mielam Primicijauti linkime Sekminių Dvasios bei Viešpaties palaimos! Pagarba ir padėka jojo brangiems tėvams už jų brangią dovaną Bažnyčiai mielo sūnaus Jono asmenyje.

Gerojo Ganytojo stovykloje šią savaitę užbaigiama statyti naujas pastatas. Stovyklos pašto adresas: Camp of the Good Shepherd, R.R. 2, Stayner, Ont.

Arkiyviskupijos kūrįjį paprašius, šv. Jono Kr. parapijos kunigai vasaros mėnesiais kas sekmadienį trejas pamaldas laikys Wasaga Beach šv. Juozapo koplyčioje.

Gerojo Ganytojo stovyklos koplyčioje pamaldos sekmadieniais: 9, 10 ir 11 val. Sv. Jono Kr. bažnyčioje Toronte: 9.30 ir 11 val.

Pakrikštyta: Petras Arturas Tutlis

Padėka parapijos chorui, ir muz. St. Gailevičiui ir sol. V. Verikaitiui už gražų giedojimą kun. J. Staškevičiaus primicijų metu bažnyčioje. Daugelis choristų, ilgam savaitgaliiui buvo išvykę Wasagone ir specialiai atvyko šioms pamaldoms, o vakare vėl grįžo į vasarvietę.

Gerojo Ganytojo stovykla prasideda šį šeštadienį ir baigsis rugpjūčio mėn. 4 d. Ypač šiam šeštadieniui reikalinga talka, todėl kviečiu atostogaujancius vyryrus padėti lietuviškajam jaunimui stovykloje isikurti.

Stovyklos kapelionas

Atsiuntė auką "T. Žiburiams": A. Zindzius \$1, R. Mikaluskas \$1, K. Ivaskiūnas \$2, A. Vaiceiliūnas \$1, J. Pažemėnas \$2, L. Kirklis \$2, Z. Dobilas \$1, S. Zulpas \$1, J. Juozaitis \$1, S. Pakuturas atsiuntė garbės prenumeratą \$10. Kaikurie skaitytojai užsideda sau "pabaudą" už pasivėlavimą ir prideda vieną kitą dolerį viršaus. Ačiū visiems rėmėjams!

J. Paliulis iš Hawk Junction, Ont. aplankė "T.Z.", užsimokėjo prenumeratą ir pridėjo \$10.00 auką. Ačiū rėmėjui.

Metropolinio Toronto policija atsiuntė raštą "T.Z." primindama naują šūkį vairuotojams: "Mr. Motorist atsargiai, gatvėse mokiniai!" Esą daugiausia mokinių — 75% žuva arba sužeidžiami eismo nelaimėse šeštadieniais ir sekmadieniais, kai būna tėvų globoje. 25% mokinių patenka į eismo nelaimės pakeliiui ir ar iš mokyklos. Autovežinių vairuotojai perspėjami vasaros metu būti ypač budriems. Policija pataria taip vairuoti, lyg paties vairuotojo beždaižias vaikas galėtų išlikti iš tarp stovinčių automobilių.

Matas Jakubauskas ketina išvykti V. Vokietijon. Brazilijoj jis išgyveno 25 metus, Kanadoj — 7. Tebėra Lietuvos pilietis ir keiliau su Lietuvos pasu.

Mirė Kazys Urbšas 76 m. ir Pranas Vasaitis 74 m. Uffington, Muskoka. Abu — senosios imigracijos atstovai. Pirmasis, pasak kanadiečių spaudos, sudegintas krematoriume.

Tautinių grupių laikraščių atstovai buvo sukvietti pas Ontario darbo ministerį H. L. Rowntree, kuris surengė jauką priėmimą ir paaiškino susirinkusiems apie savo ministerijos darbus. Jo vadovaujama ministerija esą rūpinasi darbo reikalų bei santykių derinimu. Provincijos ūkis esąs paremtas laisvos iniciatyvos principu, ir todėl prov. vyriausybė rūpinasi vietinio pobūdžio kontrole bei tvarka. Pvz. darbo ministeris tarpininkauja ginče tarp Sudburio nikelio b-vės darbdavių ir darbininkų. Kiek plačiau ministeris aiškino naujai priimtą atlyginimo minimumą — \$1.00 už valandą. Tas taikoma Ontario pramonės sritims apie Torontą ir Hamiltoną, kad darbdaviai neišnaudotų darbininkų. Kitose srityse numatomas žemesnis minimumas, kad neatbaidytų pramonės iš provincijos. Ministeris taip pat atsakė į klausimus apie darbininkų amžių, intelektualų ateivų vargus, pensijų planą ir pan. Pasak jo, vyresnio amžiaus žmonių priėmimas į darbus turi tendencijos pagerėti, nes įvedamos kilnojamosios pensijos. Anksčiau imonės negalėjo priimti vyr. amžiaus asmenų, nes tai nesiderino su pensijų planu. Aplaumi, ministeris kvietė taut. grupių spaudą daugiau informuoti apie darbo reikalus Ontario prov. Bv.

Prisiškelimo parapijos žinios — Nuosirdžiai sveikiname kun. Joną Staškevičių jo primicijų proga. Linkime gausių Augščiausio malonių kunigystės pašaukimo darbuose. Ta pačia proga taip pat nuosirdžiai sveikiname primicijauto tėvelius ir artimuosius.

Popiežiaus Pauliaus VI-jo karūnacijos išlankėms paminėtos pritaikytais pamokslais ir pamaldomis po Sumos.

Giliai užjaučiame Vytautą Kriščiūną, Lietuvoje mirusį jo mamytėi.

Šios savaitės penktadienis — mėnesio pirmasis. Sv. Mišios laikomos 7 ir 8 val. ryto ir 8 val. vakaro. Per visas Mišias klausomos išpažintys ir dalijama Komunija.

Tretininkų mėnesinis susirinkimas sekmadienį po Sumos. Mišios tretininkų intencija — 9 val. ryto.

Sv. Mišios salėje 11.30 val. vasaros metu nelaikomos. Sekmadieniais Mišios bažnyčioje 8, 9, 10 ir 11 val., o šokiadieniais 7 ir 8 val. ryto.

Sv. Mišios Tėvų pranciškonų stovyklavietėje nuo liepos 7 d. iki rugpjūčio 11 d. imtinai kiekvieną sekmadienį bus laikomos 9 ir 11 val. ryto. Išpažintys klausomos prieš Mišias.

T. Placidas išvyko atostogų į Kanados šiaurę. Parapijon grįš liepos 18-19 d. Klebono pareigas eina T. Paulius.

Pakrikštyta: Henriko ir Eleonos Satkų sūnus Petras Eugenijus ir Vytauto ir Irenos Biskų sūnus Jonas Romas.

Prisiškelimo parapijos bankelis per 9 savo gyvavimo mėnesius narių indėliais jau visai priartėjo prie pusės milijono dolerių. Kredito unių centro atstovai, stebėdami greitai bankelio augimą, pareiškė, kad tai pirmas, taip greitai augas, kredito kooperatyvas visoje Ontario provincijoje. Narių skaičius praėjusį savaitgalį pasiekė 615 ir kas savaitę vis prisideda naujų. Asmeninių ir nekiln. turto paskolų išduota virš \$400.000.

Liepos ir rugpjūčio mėn. paikelstos darbo valandos: sekmadieniais bankelis bus uždaromas 12 val. Veikia pirm. 10-1 val., penkt. 5-8 val., šeštad. 10-12 val. ir sekmad. 9.30-12 val. K.

A. + A.
Mielai Mamytei mirus Lietuvoje,
VITĄ KRISCIŪNĄ SU PONIA
nuosirdžiai užjaučiame —
J. B. Bielošauskai

A. + A.
Mamytei mirus,
mūsų mielą choristę
GRAŽINĄ AUGAITYTĘ
nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —
Toronto Lietuvių Choras
"V a r p a s"

A. + A.
BARBORAI AUGAITIENEI mirus,
jos Mamytei, vyrui Kazimierui ir dukterims —
Gražinai, Reginai ir Danutei,
broliui Pranui su šeima, seseriai Elzbietai ir jos vyrui
reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime —
S. O. Dačkai

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944
kampas Howard Park

Margis Drug Store
JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visų rūšių — 200 štukų — už \$3.09

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užsikit į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietišku mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlis, zubarolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISA DIFENĖ NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE
Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora — speciali nuolaida — 2 poros už \$1.00

Lankydami Torontą
nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuven
"The Times"
1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERZINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakaraš — HU. 9-1543.

GLADSTONE — COLLEGE. \$17,000 iš viso: įmokėti apie \$3,000. Trijų šeimų atskiras namas. Prie Prisiškelimo parapijos. Vandenių — alyva šildomas. Du garažai. Pajamos \$250 ir mėn.
INDIAN RD. — BLOOR. \$23,000. 3-jų šeimų, atskiras, 3 virtuvės, 3 vonios. Vandenių šildomas. 2 mūriniai garažai. Įmokėti \$7,000.
GLENLAKE — HIGH PARK. \$14,000 pilna kaina. Atskiras, plytų namas geram stovų, vandenių šildomas. "Estate" pardavimas.
GRENADE — RONCESVALLES. \$15,200 pilna kaina. 6 kamb. namas su 2 virtuvėmis. Nauja šildymo sistema, garažas. Neaugsšas įmokejimas.
INDIAN GROVE — BLOOR. \$15,000 visa kaina. 6 kamb. modernus namas, naujas apšildymas, 2 garažai, nedidelis įmokejimas.
JANE — BLOOR. \$19,500 pilna kaina. Gražus, atskiras namas, pirmą sykį parduodamas. Privatus įvažiavimas, garažas.
ORIGINALUS DUPEKŠAS. \$31,500, geriausias 3-jų šeimų namas šioj apylinkėj. Balkonai, geležiniai laiptai, apie 1400 kv. pėdų didumo butai.
ZEME — 4 AKRAI. \$13,000 pilna kaina, netoli Nr. 5 vieškelio, 10 mylių nuo Toronto, asfaltuota gatvė, miesto vanduo.
Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.